

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

द्वितीयं काण्डं

Note: Please refer to the book, TS Kadam 1 for notes and conventions used in this Compilation.

Contents

2	कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं द्वितीयं काण्डं.....	3
2.1	द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – पशुविधानं	3
2.1.1	Appendix	34
2.2	द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं.....	36
2.2.1	Appendix	71
2.3	द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं.....	74
2.3.1	Appendix	103
2.4	द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टिविधानं	106
2.4.1	Appendix	130
2.5	द्वितीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – इष्टिविधानं.....	131
2.5.1	Appendix	165
2.6	द्वितीयकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – अवशिष्टकर्माभिधानं	171
2.6.1	Appendix	205

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं द्वितीयं काण्डं

2.1 द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – पशुविधानं

TS 2.1.1.1

वा॒यव्य॒॑ श्वेत॑मा ल॒भेत॑ भू॒तिकामो॑ वा॒युर्वे॑ क्षे॒पिष्ठा॑ दे॒वता॑वा॒युमे॒व
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प धावति॒ स ए॒वैनं॑ भू॒तिं गम॑यति॒ भव॑त्ये॒वा-ति॑क्षि॒प्रा
दे॒वते॑त्याहुः॒ सैन॑मीश्वरा प्र॒दह॑ इत्ये॒तमे॒व सन्तं॑ वा॒यवे॑ नि॒युत्व॑त
आ ल॒भेत॑ नि॒युद्धा॑ अ॒स्य धृ॑ति॒र्धृत॑ ए॒व भू॒तिमु॑पैत्य प्र॒दाहा॑य
भव॑त्ये॒व – [] 1

TS 2.1.1.2

वा॒यवे॑ नि॒युत्व॑त आ ल॒भेत॑ ग्रा॒मकामो॑ वा॒युर्वा॑ इ॒माः प्र॒जा न॑स्यो॒ता
ने॒नीय॑ते वा॒युमे॒व नि॒युत्व॑न्त॒॒ श्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प धावति॒ स ए॒वास्मै॑
प्र॒जा न॑स्यो॒ता नि॒यच्छ॑ति ग्रा॒म्ये॒व भव॑ति नि॒युत्व॑ते भवति ध्रु॒वा
ए॒वास्मा॑ अन॒पगाः॑ करोति॒ वा॒यवे॑ नि॒युत्व॑त आ ल॒भेत॑ प्र॒जाकामः॑

प्रा॒णो वै वा॒युरपा॒नो नि॒युत् प्रा॒णापा॒नौ खलु॒ वा ए॒तस्य॑

प्र॒जाया- [] 2

TS 2.1.1.3

अप॑ क्रा॒मतो॑ योऽलं॑ प्र॒जायै॑ सन् प्र॒जां न वि॒न्दते॑ वा॒युमे॒व नि॒युत्वन्त॒॑
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धाव॑ति स ए॒वास्मै॑ प्रा॒णापा॒नाभ्यां॑ प्र॒जां प्र॑ ज॒नय॑ति
वि॒न्दते॑ प्र॒जां वा॒यवे॑ नि॒युत्वन्त॑ आ ल॒भेत॑ ज्यो॒गाम॑यावी प्रा॒णो वै
वा॒युरपा॒नो नि॒युत् प्रा॒णापा॒नौ खलु॒ वा ए॒तस्मा॑ दप॒क्राम॑तो॒ यस्य॑
ज्यो॒गाम॑यति वा॒युमे॒व नि॒युत्वन्त॒॑ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प - [] 3

TS 2.1.1.4

धाव॑ति स ए॒वास्मिन्॑ प्रा॒णापा॒नौ द॑धात्यु॒त यदी॑तासु॒र्भव॑ति जी॒वत्ये॒व
प्र॒जाप॑तिर्वा इ॒दमे॑क आसी॒थ् सोऽका॑मयत प्र॒जाः प॒शून्थ् सृ॑जे॒येति॑
स आ॒त्मनो॑ व॒पामु॑दक्खि॒दत्ता॑म॒ग्नौ प्रा॑गृ॒ह्णात् ततो॑ऽजस्तू॒परः
सम॑भवत् त॒ स्वायै॑ दे॒वता॑या आ ऽल॒भत॑ ततो॒ वै स प्र॒जाः
प॒शून॑सृ॒जत॑ यः प्र॒जाका॑मः - [] 4

TS 2.1.1.5

प॒शु॒का॒मः॑ स्या॒त् स ए॒तं प्रा॒जाप॒त्यम॒जं तू॒पर॒मा ल॒भेत॑ प्र॒जाप॒तिमे॒व
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑ स ए॒वास्मै॑ प्र॒जां प॒शून् प्र॒जन॑यति
यच्छ॑म॒श्रुण॑स्तत् पु॒रुषा॑णां रू॒पं य॑त् तू॒पर॑स्तद॒श्वा॒नां य॑दन्यतो॒दन्
तद्-ग॒वां य॑दव्या इ॒व श॒फास्त॑द॒वीनां॑ य॑दजस्त-द॒जाना॑-मे॒ताव॑न्तो
वै ग्रा॒म्याः प॒शव॑स्तान् - [] 5

TS 2.1.1.6

रू॒पेणै॒वाव॑ रु॒न्धे सो॒मापौ॑ष्णं त्रै॒तमा ल॒भेत॑ प॒शुका॑मो॒द्वौ वा अ॒जायै॑
स्तनौ॑ ना॒नैव॑ द्वा॒वभि॑ जा॒येते॒ ऊ॒र्जं पु॒ष्टिं तृ॒तीयः॑ सो॒मापू॑षणा॒वेव॑ स्वेन॑
भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑ ता॒वेवा॒स्मै प॒शून् प्र॒जन॑यतः सो॒मो वै रे॒तोधाः॑
पू॒षा प॒शूनां॑ प्र॒जन॑यिता सो॒म ए॒वास्मै॑ रे॒तो द॑धाति पू॒षा प॒शून्
प्र॒ जन॑यत्यौ॒दुम्ब॑रो यू॒पो () भ॒वत्यू॑र्वा उ॒दुम्ब॑र ऊ॒र्क् प॒शव॑
ऊ॒र्जैवा॒स्मा ऊ॒र्जं प॒शून्व॑ रु॒न्धे ॥ 6 (अ॒प्र॒दाहा॒य भ॒वत्ये॒व - प्र॒जाया॑
- आ॒मय॑ति वा॒युमे॒व नि॒युत्व॑तः स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॒प - प्र॒जाका॑म -
स्तान् - यू॒प - स्त्र॒योद॑श च) (A1)

TS 2.1.2.1

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृज॒त ता अ॑स्मा॒त् सृ॒ष्टाः प॑रा॒चीरा॑यन् ता
वरु॑णमगच्छन् ता अ॒न्वैत् ताः पु॑नरयाच॒त ता अ॑स्मै न पु॑नरद॒दात्
सोऽब्र॑वीद्-वरं वृ॑णी॒ष्वाथ मे पु॑नर्दे॒हीति॒ तासां व॑रमा ऽल॒भत॒ स
कृ॒ष्ण एक॑शितिपाद-भव॒द्यो वरु॑ण गृही॒तः स्या॑त् स ए॒तं वा॑रुणं
कृ॒ष्ण-मेक॑शितिपादमा-ल॒भेत॒ वरु॑ण - [] 7

TS 2.1.2.2

-मे॒व स्वे॑न भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स ए॒वैनं व॑रुणपा॒शान् मुञ्च॑ति
कृ॒ष्ण एक॑शितिपाद्-भव॒ति वा॑रुणो ह्येष दे॒वत॑या॒ समृ॑द्ध्यै
सुव॑र्भानुरासुरः सूर्यं तम॑साऽवि॒द्ध्यत् तस्मै॑ दे॒वाः प्रा॑यश्चि॒त्ति-मै॒च्छन्
तस्य॑ यत् प्र॒थमं तमो॑ऽपा॒घ्नन्त्सा कृ॒ष्णाऽवि॑रभवद्-यद् द्वि॒तीयं
सा फ॑ल्गुनी॒ यत् तृ॒तीयं सा ब॑ल॒क्षी यद॑द्ध्य॒स्था-द॒पाकृ॑न्तन्त्सा
ऽवि॑र्वशा - [] 8

TS 2.1.2.3

सम॑भवत् ते दे॒वा अ॑ब्रुवन् दे॒वप॑शुर्वा अ॒यं सम॑भूत् कस्मा॒ इम॑मा
ल॑प्स्याम॒ह इत्य॑थ वै तर्ह्य॑ल्पा पृ॒थिव्या॑सी-दजा॒ता ओष॑धयस्तामवि॑

ँव॒शामा॑दि॒त्येभ्यः॑ का॒मायाऽल॑भन्त॒ ततो॑ वा अ॒प्रथ॑त पृ॒थिव्य॑-
जा॒यन्तौ॑ष॒धयो॑ यः का॒मये॑त प्र॒थेय॑ प॒शुभिः॑ प्र प्र॒जया॑ जा॒येयेति॑ स
ए॒तामविं॑ ँव॒शामा॑दि॒त्येभ्यः॑ का॒माया॑ - [] 9

TS 2.1.2.4

ऽऽ*ल॑भेता ऽऽ*दि॒त्याने॒व का॒मः॑ स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒नोप॑ धावति॒ त ए॒वैनं॑
प्र॒थय॑न्ति प॒शुभिः॑ प्र प्र॒जया॑ ज॒नय॑न्त्य-सा॒वादि॒त्यो न व्य॑रोचत॒ तस्मै॑
दे॒वाः प्रा॑यश्चि॒त्तिमै॑च्छन् तस्मा॑ ए॒ता म॒ल्हा आ॑ल॒भन्ताऽऽ*ग्ने॑यीं
कृ॒ष्णाग्री॒वीं स॒हिता॑मै॒न्द्रीं॑ श्वे॒तां बा॒र्हस्प॑त्यां ताभि॑रे॒वास्मिन्
रुच॑मद॒धुर्यो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒स-का॒मः स्या॑त् तस्मा॑ ए॒ता म॒ल्हा
आ ल॑भेता - [] 10

TS 2.1.2.5

ऽऽ*ग्ने॑यीं कृ॒ष्णाग्री॒वीं स॒हिता॑मै॒न्द्रीं॑ श्वे॒तां बा॒र्हस्प॑त्यामे॒ता
ए॒व दे॒वताः॑ स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒नोप॑ धावति॒ ता ए॒वास्मिन् ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं
द॑धति ब्र॒ह्मव॑र्च॒स्येव॑ भ॒वति॑ व॒सन्ता॑ प्रा॒तरा॑ग्ने॒यीं कृ॒ष्णा ग्री॒वीमा॑ ल॒भेत॑
ग्री॒ष्मे म॒द्ध्यन्दि॑ने स॒हिता॑मै॒न्द्रीं॑ श॒रद्य॑परा॒ह्णे श्वे॒तां बा॒र्हस्प॑त्यां

त्रीणि वा आदित्यस्य तेजा॒ऽसि वसन्ता॑ प्रा॒तर्ग्री॒ष्मे म॒द्ध्यन्दि॑ने
शर॒द्यपरा॒ह्णे याव॑न्त्येव तेजा॒ऽसि तान्ये॒वा - [] 11

TS 2.1.2.6

-व रुन्धे सँव॑थ्सरं पर्या॒लभ्य॑न्ते सँव॑थ्सरो वै ब्र॒ह्मव॑र्चसस्य प्र॒दाता
सँव॑थ्सर ए॒वास्मै॑ ब्र॒ह्मव॑र्चसं प्र यच्छति ब्र॒ह्मव॑र्चस्ये॒व भव॑ति
गर्भि॑णयो भवन्तीन्द्रि॒यं वै गर्भ॑ इन्द्रि॒यमे॒वास्मिन् द॑धति सा॒रस्व॑तीं
मेषी॑मा ल॒भेत॑ य ई॒श्वरो॑ वा॒चो व॑दि॒तोः सन् वाचं॑ न वदेद्-वा॒ग्वै
स॒रस्व॑ती स॒रस्व॑तीमे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प धावति सै॒वास्मिन्- [] 12

TS 2.1.2.7

वाचं॑ दधाति प्रवदि॒ता वा॒चो भव॑त्यप॒न्नद॑ती भवति तस्मा॑न् म॒नुष्याः॑
सर्वा॑ वाचं॑ वदन्त्याग्ने॒यं कृ॒ष्णाग्री॑वमा ल॒भेत॑ सौ॒म्यं ब॒भ्रुं
ज्यो॒गाम॑याव्यग्निं वा ए॒तस्य॑ शरी॒रं गच्छ॑ति सोम॒ऽरसो॑ यस्य
ज्यो॒गाम॑यत्यग्ने॒रेवा॑स्य शरी॒रं निष्क्री॑णाति सोमा॒द् रस॑मु॒त
यदी॒तासु॑र्भवति जी॒वत्ये॒व सौ॒म्यं ब॒भ्रुमा॑ ल॒भेताऽऽग्ने॒यं कृ॒ष्णाग्री॑वं
प्र॒जाका॑मः सोमो - [] 13

TS 2.1.2.8

वै॑ रे॒तो॒धा अ॒ग्निः प्र॒जानां॑ प्र॒जनयि॑ता सोम॑ ए॒वास्मै॑ रे॒तो द॑धात्य॒ग्निः
 प्र॒जां प्र॒जनय॑ति वि॒न्दते॑ प्र॒जामा॑ग्नेयं कृ॒ष्णाग्री॑वमा ल॒भेत॑ सौ॒म्यं ब॒भ्रुं
 यो ब्रा॒ह्म॒णो वि॒द्याम॒नूच्य॑ न वि॒रोचे॑त यदा॒ग्नेयो भ॑वति तेज॑ ए॒वास्मिन्
 तेन॑ दधाति यथ् सौ॒म्यो ब्र॒ह्मव॑र्चसं तेन कृ॒ष्णाग्री॑व आ॒ग्नेयो भ॑वति
 तम॑ ए॒वास्मा॑दप॒ हन्ति॑ श्वेतो भ॑वति – [] 14

TS 2.1.2.9

रुच॑मे॒वास्मिन् द॑धाति ब॒भ्रुः सौ॒म्यो भ॑वति ब्र॒ह्मव॑र्चसमे॒वास्मिन् त्विषिं॑
 द॑धात्या-ग्नेयं कृ॒ष्णाग्री॑वमा ल॒भेत॑ सौ॒म्यं ब॒भ्रुमा॑ग्नेयं कृ॒ष्णाग्री॑वं
 पु॒रो॒धाया॑ ऽ स्प॒र्द्ध॑मान आ॒ग्नेयो वै ब्रा॒ह्म॒णः सौ॒म्यो रा॒ज॒न्योऽभि॑तः
 सौ॒म्यमा॑ग्नेयौ भ॑वत-स्तेज॑सैव ब्र॒ह्म॒णोभ॑यतो रा॒ष्ट्रं परि॑ गृ॒ह्णात्ये॒क॒धा
 स॒मा वृ॑ङ्क्ते पु॒र ए॒नं द॑धते ॥ 15

(ल॒भेत॑ वरु॒णं – वँ॒शौ – ताम॑विँ वँ॒शामा॑दित्येभ्यः का॒माय॑ – म॒ल्हा
 आ ल॒भेत॑ – तान्ये॒व – सै॒वास्मिन् – सोमः॑ – स्वे॒तो भ॑वति –
 त्रि॒च॒त्वा॒रि॒ंश॒च्च) (A2)

TS 2.1.3.1

दे॒वा॒सु॒रा ए॒षु लो॒केष्व॑स्प॒र्धन्त॑ स ए॒तं वि॒ष्णु॑-वाम॒नम॑पश्यत्
त॒ स्वा॒यै दे॒वता॑या आ॒ल॒भत॑ ततो॒ वै स इ॒मां लो॒कान॑भ्यजयद्-
वैष्ण॑वं वा॒मन॑मा ल॒भेत॑ स्प॒र्ध॒मानो॑ वि॒ष्णु॑रेव भू॒त्वेमा॑न् लो॒कान॑भि
जय॑ति वि॒षम॑ आ ल॒भेत॑ वि॒षमा॑ इ॒व ही॒मे लो॒काः स॒मृद्ध्य॑ इन्द्रा॒य
म॒न्यु॒मते॑ म॒नस्व॑ते ल॒लामं॑ प्राशृङ्ग॒मा ल॒भेत॑ संग्रा॒मे - [] 16

TS 2.1.3.2

सँय॑त्त इन्द्रि॒येण॑ वै म॒न्यु॒ना म॒नसा॑ संग्रा॒मं ज॑यतीन्द्र॒मेव॑ म॒न्यु॒मन्तं॑
म॒नस्व॑न्त॒ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं म॒न्युं म॒नो
द॒धाति॑ जय॑ति त॒ संग्रा॑ममिन्द्रा॒य म॒रुत्व॑ते पृ॒श्नि॒सक्थ॑मा ल॒भेत॑
ग्रा॒मका॑म इन्द्र॒मेव॑ म॒रुत्व॑न्त॒ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स ए॒वास्मै॑
स जा॒तान् प्र॑यच्छति ग्रा॒म्ये॒व भ॑वति यदृष॒भस्ते॒नै - [] 17

TS 2.1.3.3

-न्द्रो॑ यत् पृ॒श्नि॒स्तेन॑ मा॒रुतः॑ स॒मृद्ध्यै॑ प॒श्चात् पृ॒श्नि॒सक्थो॑ भवति
प॒श्चाद॑न्व-वसा॒यिनी॑मे॒वास्मै॑ वि॒शं क॑रोति सौ॒म्यं ब॒भ्रु॒मा
ल॒भेता॑न्नका॒मः सौ॒म्यं वा॑ अ॒न्न सोम॑मे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति

स ए॒वास्मा॑ अ॒न्नं प्र॑यच्छत्यन्नाद ए॒व भ॑वति ब॒भ्रुर्भ॑वत्येतद्वा अ॒न्नस्य॑
रूपं॑ समृ॒द्ध्यै सौ॒म्यं ब॒भ्रुमा॑ ल॒भेत॑ यमलं॑ – [] 18

TS 2.1.3.4

रा॒ज्याय॑ स॒न्तं रा॒ज्यं नो॑प॒नमे॑त् सौ॒म्यं वै रा॒ज्यं सोम॑मे॒व स्वेन॑
भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वास्मै॑ रा॒ज्यं प्र॑यच्छत्यु॒पैनं॑ रा॒ज्यं न॑मति
ब॒भ्रुर्भ॑वत्येतद् वै सोम॑स्य रूपं॑ समृ॒द्ध्यै इन्द्रा॑य वृ॒त्रतु॑रे ल॒लामं॑
प्राशृ॑ङ्गमा ल॒भेत॑ ग॒तश्रीः॑ प्र॒तिष्ठा॑कामः पा॒प्मान॑मे॒व वृ॒त्रं ती॒र्त्वा प्र॒तिष्ठां॑
गच्छ॑तीन्द्रा॒याभि॑माति॒घ्ने ल॒लामं॑ प्राशृ॑ङ्गमा – [] 19

TS 2.1.3.5

ल॒भेत॑ यः पा॒प्मना॑ गृही॒तः स्या॑त् पा॒प्मा वा अ॒भिमा॑तिरिन्द्र॒मेवा-
भि॑माति॒हनं॑ स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वास्मा॑त्
पा॒प्मान॑म॒भिमा॑तिं प्र॒णु॑दत इन्द्रा॑य व॒ज्रिणे॑ ल॒लामं॑ प्राशृ॑ङ्गमा ल॒भेत॑
यमलं॑ रा॒ज्याय॑ स॒न्तं रा॒ज्यं नो॑प॒नमे॑दिन्द्र॒मेव व॒ज्रिणं॑ स्वेन॑
भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वास्मै॑ व॒ज्रं प्र॑ यच्छति स ए॒नं () व॒ज्रो

भू॒त्या इ॒न्ध उ॒पै॒नꣳ रा॒ज्यं न॒मति॑ ल॒लामः॑ प्रा॒शृ॒ङ्गो भ॒वत्ये॒तद्वै व॒ज्रस्य॑
रू॒पꣳ स॒मृद्ध्यै॑ ॥ 20 (संग्रामे – तेना – ल – मभिमातिघ्ने ललामं
प्राशृङ्गमै – नं – पञ्चदश च) (A3)

TS 2.1.4.1

अ॒सावा॒दित्यो॑ न व्य॒रोच॑त॒ तस्मै॑ दे॒वाः प्रा॒यश्चि॑त्ति॒मैच्छ॑न् तस्मा॑ ए॒तां
द॒शर्ष॑भा॒माऽल॑भन्त॒ तयै॑वास्मिन् रुच॑मद॒धुर्यो॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सका॑मः स्यात्
तस्मा॑ ए॒तां द॒शर्ष॑भा॒मा ल॑भेता॒-मु॒मेवाऽऽ*दि॒त्यꣳ स्वे॑न भा॒गधे॑ये॒नोप॑
धा॒वति॑ स ए॒वास्मिन्॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं द॑धाति ब्र॒ह्मव॑र्च॒स्येव॑ भ॒वति॑ व॒सन्ता॑
प्रा॒तस्त्रीन् ल॑लामा॒ना ल॑भेत ग्री॒ष्मे म॒द्ध्यन्दि॑ने – [] 21

TS 2.1.4.2

त्री॒ज्छि॑ति पृ॒ष्ठाञ्छर॑द्यपरा॒ह्णे त्री॒ज्छि॑ति॒वारान्॑ त्री॒णि वा आ॑दि॒त्यस्य॑
तेजा॑ꣳसि व॒सन्ता॑ प्रा॒तर्ग्री॑ष्मे म॒द्ध्यन्दि॑ने शर॒द्यपरा॑ह्णे याव॑न्त्ये॒व
तेजा॑ꣳसि ता॒न्येवा॑व रु॒न्धे त्र॑यस्त्रय॒ आ ल॑भ्यन्ते-ऽभि पू॒र्वमे॒वास्मिन्॑
तेजो॑ दधाति सँव॒त्सरं॑ पर्या॒लभ्य॑न्ते सँव॒त्सरो॑ वै ब्र॒ह्मव॑र्च॒सस्य॑

प्र॒दा॒ता सँ॒व॒त्स॒र ए॒वा॒स्मै॑ ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सं प्र॑ य॒च्छ॒ति ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒स्ये॒व भ॑वति
सँ॒व॒त्स॒र॒स्य॑ प॒र॒स्तात् प्रा॒जा॒प॒त्यं क॒द्रु - [] 22

TS 2.1.4.3

-मा ल॒भेत॑ प्र॒जा॒प॒तिः सर्वा॑ दे॒वता॑ दे॒वता॑स्वे॒व प्र॑ति॒ति॒ष्ठ॒ति य॒दि
बि॒भी॒याद्-दु॒श्च॒र्मा भ॑वि॒ष्या॒मीति॑ सो॒मा॒पौ॒ष्ण॑७ श्या॒म॒मा ल॒भेत॑ सौ॒म्यो
वै दे॒व॒त॒या पु॒रु॒षः पौ॒ष्णाः प॒श॒वः स्व॒यै॒वा॒स्मै दे॒व॒त॒या प॒शु॒भि॒स्त्व॒चं
क॒रो॒ति न दु॒श्च॒र्मा भ॑वति दे॒वाश्च॒ वै य॒मश्चा॒स्मिन् लो॒केऽस्प॑र्द्धन्त॒ स
य॒मो दे॒वा॒नामि॑न्द्रि॒यं वी॒र्य॑म॒यु॒वत॑ तद॒य॒म॒स्य - [] 23

TS 2.1.4.4

य॒म॒त्वं ते दे॒वा अ॑म॒न्य॒न्त य॒मो वा इ॒द॒म॒भू॒द्-य॒द्-व॒य॑७ स्म इति॒
ते प्र॒जा॒प॒ति॒मु॒पा॒धा॒व॒न्थ् स ए॒तौ प्र॒जा॒प॒ति॒रा॒त्म॒न उ॒क्ष॒व॒शौ नि॒र॒मि॒मी॒त
ते दे॒वा वै॒ष्णा॒व॒रु॒णीं व॒शा॒मा-ऽल॑भ॒न्तै॒न्द्र॒मु॒क्षा॒णं॒तं व॒रु॒णे॒नै॒व
ग्रा॒ह॒यि॒त्वा वि॒ष्णु॒ना य॒ज्ञे॒न प्रा॑णु॒द॒न्तै॒न्द्रे॒णै-वा॒स्ये॒न्द्रि॒य॒म॒-वृ॒ज्ज॒त यो
भ्रा॒तृ॒व्य॒वा॒न्थ् स्या॒थ् स स्प॑र्द्ध॒मा॒नो वै॒ष्णा॒व॒रु॒णीं - [] 24

TS 2.1.4.5

ॐ॒शामा॑ ल॒भेतै॑न्द्रमु॒क्षाणं॑ ॐ॒रुणे॑नैव भ्रातृ॒व्यं ग्रा॑हयित्वा विष्णु॑ना
य॒ज्ञेन॑ प्रणु॒दत ऐ॒न्द्रेणै॑वास्यै॒न्द्रियं॑ ॐ॒वृङ्गे॑ भव॒त्यात्म॑ना परा॒स्य
भ्रातृ॒व्यो भव॑तीन्द्रो वृ॒त्रम॑हन् तं ॐ॒वृत्रो॑ हतः षोड॒शभि॑-भो॒र्गैर॑सिनात्
तस्य॑ वृ॒त्रस्य॑ शी॒र्षतो॑ गाव॒ उदा॑यन् ता वैदे॒ह्योऽभव॑न् ता॒सामृ॑षभो
जघ॑नेऽनू॒दैत् तमि॑न्द्रो - [] 25

TS 2.1.4.6

ऽचा॒यथ् सोऽम॑न्यत यो वा इ॒ममाल॑भेत मु॒च्येता॑स्मात् पा॒प्मन॑ इति
स आ॒ग्नेयं॑ कृ॒ष्णाग्री॑वमा ल॒भेतै॑न्द्रमृ॒षभं॑ तस्या॒ग्निरे॒व स्वेन॑
भा॒गधे॑येनोप॒ सृतः॑ षोड॒शधा॑ वृ॒त्रस्य॑ भो॒गानप्य॑दह॒दैन्द्रेणै॑न्द्रिय-
मा॒त्मन्न॑धत्त यः पा॒प्मना॑ गृहीतः स्याथ् स आ॒ग्नेयं॑ कृ॒ष्णाग्री॑वमा
ल॒भेतै॑न्द्रमृ॒षभ-म॑ग्निरे॒वास्य॑ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒सृतः॑ - [] 26

TS 2.1.4.7

पा॒प्मान॑मपि दह॒त्यैन्द्रेणै॑न्द्रियमा॒त्मन् ध॑त्ते मु॒च्यते॑ पा॒प्मनो॑
भव॑त्येव द्यावापृ॒थिव्यां॑ धे॒नुमा॑ ल॒भेत॑ ज्यो॒गपरु॑द्धो ऽनयो॒र्हि वा
ए॒षोऽप्र॑ति॒ष्ठितोऽथै॑ष ज्यो॒गपरु॑द्धो द्यावापृ॒थिवी॑ ए॒व स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒

धावति ते ए॒वैनं॑ प्र॒तिष्ठां॑ ग॒मय॑तः प्र॒त्येव॑ तिष्ठति पर्यारिणी भवति
पर्यारि॑व ह्येतस्य॑ रा॒ष्ट्रं यो॑ ज्योगपरुद्धः॑ समृद्ध्यै॑ वा॒यव्यं॑ – [] 27

TS 2.1.4.8

व॒थ्स॒मा ल॒भेत॑ वा॒युर्वा॑ अन॒योर्व॒थ्स इ॒मे वा॑ ए॒तस्मै॑ लो॒का अप॑शुष्का
विड॑पशुष्काऽथैष॑ ज्योगपरुद्धो वा॒युमे॒व स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॑प धावति
स ए॒वास्मा॑ इ॒मां लो॒कान् वि॒शं प्र॒दाप॑यति प्रा॒स्मा इ॒मे लो॒काः
स्नु॒वन्ति॑भुञ्ज॒त्येनं॑ वि॒डुप॑तिष्ठते ॥ 28

(म॒ध्यन्दि॑ने – क॒द्रुं – य॒मस्य॑ – स्पर्ध॑मानो वैष्णा॒वरु॒णीं – तमिन्द्रो॑
– ऽस्य॑ स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॑पसृ॒तो – वा॒यव्यं॑ –

द्वि॒चत्वारि॑ञ्शच्च) (A4)

TS 2.1.5.1

इन्द्रो॑ व॒लस्य॑ बि॒लम॑पौर्णो॒थ् स य॑ उ॒त्तमः॑ प॒शुरा॑सीत् तं पृ॒ष्ठं प्र॑ति
संगृ॒ह्योद॑क्खि॒दत् तञ् सह॑स्रं प॒शवो॑ऽनू॒दाय॑न्थ् स उ॒न्नतो॑ऽभ॒वद्यः॑
प॒शुका॑मः स्या॒थ् स ए॒तमै॒न्द्रमु॒न्नत॑मा ल॒भेते॒न्द्रमे॒व स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॑प
धावति॑ स ए॒वास्मै॑ प॒शून् प्र॑यच्छति प॒शुमा॑ने॒व भ॑वत्यु॒न्नतो॑ – [] 29

TS 2.1.5.2

भवति साहस्री वा एषा लक्ष्मी यदुन्नतो लक्ष्मियै व पशून्व रुन्धे
यदा सहस्रं पशून् प्राप्नुयादथ वैष्णवं वामनमा लभेतैतस्मिन्
वै तथ् सहस्रमध्यतिष्ठत् तस्मादेष वामनः समीषितः पशुभ्य एव
प्रजातेभ्यः प्रतिष्ठां दधाति कोऽर्हति सहस्रं पशून् प्राप्तुमित्याहु-
रहोरात्राण्येव सहस्रं सम्पाद्याऽऽलभेत पशवो - [] 30

TS 2.1.5.3

वा अहोरात्राणि पशून्वेव प्रजातान् प्रतिष्ठां गमय-त्योषधीभ्यो वेहतमा
लभेत प्रजाकाम ओषधयो वा एतं प्रजायै परिबाधन्ते योऽलं प्रजायै
सन् प्रजां न विन्दत ओषधयः खलु वा एतस्यै सूतुमपि घ्नन्ति या
वेहद्-भवत्योषधीरेव स्वेन भागधेयेनोप धावति ता एवास्मै
स्वाद्योनेः प्रजां प्र जनयन्ति विन्दते - [] 31

TS 2.1.5.4

प्रजामापो वा ओषधयोऽसत् पुरुष आप एवास्मा असतः सददति
तस्मादाहुर्यश्चैवं वेद यश्च नापस्त्वावासतः सददती-त्यैन्द्री

सू॒तव॑शा॒मा ल॑भेत॒ भू॒ति॒का॒मोऽजा॑तो वा ए॒ष योऽलं॑ भू॒त्यै सन्॑ भू॒तिं न
प्रा॒प्नोती॑न्द्रं॒ खलु॑ वा ए॒षा सू॒त्वा व॑शाऽभव॒ - [] 32

TS 2.1.5.5

-दि॒न्द्रमे॒व स्वे॑न॒ भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ धावति॒ स ए॒वैनं॑ भू॒तिं ग॑मयति॒
भव॑त्ये॒व यꣳ सू॒त्वा व॑शा स्यात् तमै॒न्द्रमे॒वाऽऽ* ल॑भेतै॒तद्वाव॑
तदि॒न्द्रियꣳ सा॒क्षादे॒वेन्द्रि॑यमव॒ रुन्ध॑ ऐ॒न्द्रा॒ग्नं पु॑नरु॒थ् सृ॒ष्ट॒मा ल॑भेत॒
य आ तृ॒तीया॒त् पु॑रुषा॒थ् सोमं॑ न पि॒बेद्-वि॑च्छि॒न्नो वा ए॒तस्य॑
सोम॑पी॒थो यो ब्रा॑ह्मणः सन्ना - [] 33

TS 2.1.5.6

तृ॒तीया॒त् पु॑रुषा॒थ् सोमं॑ न पि॒बेती॑न्द्रा॒ग्नी ए॒व स्वे॑न॒ भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑
धावति॒ तावे॒वास्मै॑ सोम॑पी॒थं प्र॑यच्छत॒ उपै॑नꣳ सोम॑पी॒थो न॑मति॒
यदै॒न्द्रो भ॑वतीन्द्रि॒यं वै सोम॑पी॒थ इन्द्रि॑यमे॒व सोम॑पी॒थमव॑ रुन्धे॒
यदा॒ग्नेयो॑ भ॒वत्या॒ग्नेयो॑ वै ब्रा॑ह्मणः स्वा॒मे॒व दे॒वता॑मनु॒ संत॑नोति॒
पु॑नरु॒थ्सृ॒ष्टो भ॑वति पु॑नरु॒थ्सृ॒ष्ट इ॒व ह्ये॑तस्य॒ - [] 34

TS 2.1.5.7

सोमपी॒थः॑ समृ॒द्ध्यै॑ ब्रा॒ह्मण॑स्प॒त्यं॑ तू॒पर॑मा ल॒भेता॑-भि॒चरन्
 ब्रा॒ह्मण॑स्पति॒मेव॑ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॒ तस्मा॑ ए॒वैन॑मा वृ॒श्चति॑
 ता॒जगा॑र्ति-मा॒च्छति॑ तू॒परो॑ भवति॒ क्षुरप॑वि॒र्वा ए॒षा ल॒क्ष्मी॑ यत् तू॒परः॑
 समृ॒द्ध्यै॑ स्फ्यो॒ यूपो॑ भवति॒ वज्रो॑ वै स्फ्यो॒ वज्र॑मे॒वास्मै॑ प्र॒हरति॑
 श॒रम॑यं ब॒र्हिः शृ॒णात्ये॒वैनं॑ वै॒भीद॑क इ॒द्ध्मो () भि॒नत्ये॒वैनं॑ ॥ 35

(भव॒त्युन्न॑तः - प॒शवो॑ - जन॑यन्ति वि॒न्दते॑ - ऽभव॒थ - सन्नै॑ -
 तस्ये॑ - ध॒म - स्त्री॑णि च) (A5)

TS 2.1.6.1

बा॒र्हस्प॑त्य॒ञ् शि॑तिपृ॒ष्ठमा॑ ल॒भेत॑ ग्रा॒मका॑मो यः का॒मये॑त पृ॒ष्ठञ्
 स॒मा॒ना॒नाञ् स्या॑मि॒ति बृ॒हस्प॑ति॒मेव॑ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॒ स ए॒वैनं॑
 पृ॒ष्ठञ् स॒मा॒ना॒नां॑ करोति॒ ग्राम्ये॑व भवति॒ शि॑तिपृ॒ष्ठो भव॑ति बा॒र्हस्प॑त्यो
 ह्येष॑ दे॒वत॑या॒ समृ॒द्ध्यै पौ॒ष्णाञ् श्या॑म॒मा ल॒भेतान्न॑का॒मोऽन्नं॑ वै पू॒षा
 पू॒षण॑मे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॒ स ए॒वास्मा॑ - [] 36

TS 2.1.6.2

अ॒न्नं प्र॒ यच्छ॑त्यन्ना॒द ए॒व भ॑वति॒ श्या॒मो भ॑वत्ये॒तद्वा अ॒न्नस्य॑ रू॒पꣳ
समृ॑द्ध्यै॒ मा॒रुतं॑ पृ॒श्नि॒मा ल॑भेताऽ॒न्न-का॒मोऽ॒न्नं वै म॒रुतो॑म॒रुत ए॒व
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धा॒वति॒ त ए॒वास्मा॑ अ॒न्नं प्र॑यच्छन्त्यन्ना॒दए॒व भ॑वति
पृ॒श्नि भ॑वत्ये॒तद्वा अ॒न्नस्य॑ रू॒पꣳ समृ॑द्ध्यै॒ ऐन्द्र॑म॒रुण॑मा
ल॑भेतेन्द्रि॒यका॒म इन्द्र॑मे॒व - [] 37

TS 2.1.6.3

स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धा॒वति॒ स ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं द॑धातीन्द्रि॒याव्ये॑व
भ॑वत्य॒रुणो भ्रू॑मान् भ॑वत्ये॒तद्वा इन्द्र॑स्य रू॒पꣳ समृ॑द्ध्यै
सा॒वि॒त्रमु॑प॒दध्व॑स्त॒मा ल॑भेत॒ स॒निका॑मः स॒वि॒ता वै प्र॑स॒वाना॑मी॒शे
स॒वि॒ता॒रमे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धा॒वति॒ स ए॒वास्मै॑ स॒निं प्र॑सु॒वति
दा॒नका॑मा अ॒स्मै प्र॒जा भ॑वन्त्यु॒पदध्व॑स्तो भ॑वति
सा॒वि॒त्रो ह्ये॑ष- [] 38

TS 2.1.6.4

दे॒वत॑या॒ समृ॑द्ध्यै॒ वैश्व॑दे॒वं बहु॑रू॒पमा॑ ल॑भेताऽ॒न्नका॒मोवैश्व॑दे॒वं वा
अ॒न्नं वि॒श्वाने॒व दे॒वान्थ्-स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धा॒वति॒ त ए॒वास्मा॑ अ॒न्नं

प्रयच्छन्त्यन्नाद ए॒व भ॒वति॑ बहु॒रूपो॑ भ॒वति॑ बहु॒रूप॑ ७ ह्यन्न॑ ७ समृ॒द्ध्यै॑
वैश्व॒दे॒वं बहु॒रूप॑मा ल॒भेत॑ ग्रा॒म॒का॒मो वैश्व॒दे॒वा वै स॒जा॒ता वि॒श्वा॒ने॒व
दे॒वान्थ्-स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ त ए॒वा॒स्मै - [] 39

TS 2.1.6.5

स॒जा॒तान् प्र यच्छ॑न्ति ग्रा॒म्ये॒व भ॒वति॑ बहु॒रूपो॑ भ॒वति॑ बहु॒दे॒वत्यो॑(१)
ह्येष॑ समृ॒द्ध्यै॑ प्र॒जाप॑त्यं तू॒पर॑मा ल॒भेत॑ यस्या॒ना॒ज्ञा॒तमि॒व
ज्यो॒गा॒मये॑त् प्रा॒जाप॑त्यो वै पु॒रुषः॑ प्र॒जाप॑तिः खलु॑ वै तस्य॑ वे॒द
यस्या॒ना॒ज्ञा॒तमि॒व ज्यो॒गा॒मय॑ति प्र॒जाप॑तिमे॒व स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑
स ए॒वैनं॑ तस्मा॒थ् स्रा॒मान्-मुञ्च॑ति तू॒परो॑ भ॒वति॑ प्रा॒जाप॑त्यो
ह्ये () -ष दे॒वत॑या समृ॒द्ध्यै॑ ॥ 40

(अ॒स्मा - इन्द्र॑मे॒वै - ष - स॒जा॒ता वि॒श्वा॒ने॒व दे॒वान्थ् स्वे॒न
भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ त ए॒वा॒स्मै - प्रा॒जाप॑त्यो हि - त्रीणि॑ च)(A6)

TS 2.1.7.1

व॒षट्का॒रो वै गा॒य॒त्रियै॑ शि॒रोऽच्छि॑नत् तस्यै॑ र॒सः प॑राप॒तत् तं
बृ॒ह॒स्पति॑ रुपा॒ऽगृ॒ह्णा॒थ्सा शि॒तिपृ॑ष्ठा व॒शाऽभ॑वद्यो द्वि॒तीयः॑ प॒राऽप॑तत् तं

मि॒त्रावरु॑णा-वु॒पागृ॑ह्णीता॒ ॐ सा॒ द्वि॒रूपा॒ व॒शाऽभ॒वद्-यस्तृ॑तीयः
 परा॑प॒तत् तं वि॑श्वे दे॒वा उ॒पागृ॑ह्णन्थ॒ सा बहु॑रूपा॒ व॒शा भ॒वद्य-
 श्रु॒तुर्त्थः परा॑प॒तथ् स पृ॑थि॒वीं प्रा॑वि॒शत् तं बृ॒हस्प॑तिर॒भ्य - [] 41

TS 2.1.7.2

-गृ॒ह्णा-दस्त्वे॒वायं भो॑गायेति॒ स उ॒क्षव॑शः॒ सम॑भवद्-य॒ल्लोहि॑तं
 परा॑प॒तत् तद्-रु॒द्र उ॒पाऽगृ॑ह्णाथ् सा॒ रौ॒द्री रो॑हिणी॒ व॒शाऽभ॒वद्-
 बा॒र्हस्प॑त्या॒ ॐ शि॑तिपृ॒ष्ठामा॒ ल॒भेत॑ ब्र॒ह्मव॑र्च॒सका॑मो बृ॒हस्प॑तिमे॒व
 स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धाव॑ति॒ स ए॒वास्मि॑न् ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं द॑धाति
 ब्र॒ह्मव॑र्च॒स्येव॑ भ॒वति॒ छन्द॑सां वा ए॒ष र॑सो॒ यद्व॑शा र॒स

इ॒व ख॒लु- [] 42

TS 2.1.7.3

वै ब्र॒ह्मव॑र्च॒सं छन्द॑सामे॒व र॑से॒न र॑सं ब्र॒ह्मव॑र्च॒सम॑व रु॒न्धे मै॒त्रावरु॑णीं
 द्वि॒रूपा॒मा ल॒भेत॑ वृ॒ष्टिका॑मो मै॒त्रं वा अ॑ह॒र्वारु॑णी रा॒त्रिर॑होरा॒त्राभ्यां॑
 ख॒लु वै प॑र्जन्यो॒ वर्ष॑ति मि॒त्रावरु॑णावे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धाव॑ति

तावे॒वास्मा॑ अ॒होरा॒त्राभ्यां॑ प॒र्जन्यं॑ ँव॒र्षय॑तः छ॒न्दसां॑ ँवा ए॒ष र॒सो
यद्व॒शा र॒स इ॒व ख॒लु वै वृ॒ष्टिः छ॒न्दसा॑मे॒व र॒सेन॑ – [] 43

TS 2.1.7.4

र॒सं ँवृ॒ष्टि॒मव॑ रु॒न्धे मै॒त्राव॑रु॒णीं द्वि॒रूपा॑मा ल॒भेत॑ प्र॒जाका॑मो
मै॒त्रं ँवा॑ अ॒हर्वा॑रु॒णी रा॒त्रिर॑हो॒रात्रा॑भ्यां ख॒लु वै प्र॒जाः प्र॒जाय॑न्ते
मि॒त्राव॑रु॒णावे॒व स्वे॒न भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धाव॒ति तावे॒वास्मा॑ अ॒होरा॒त्राभ्यां॑
प्र॒जां प्र॒जन॑य॒तः छ॒न्दसां॑ ँवा ए॒ष र॒सो यद्व॒शा र॒स इ॒व ख॒लु वै
प्र॒जा छ॒न्दसा॑मे॒व र॒सेन॑ र॒सं प्र॒जाम॑व – [] 44

TS 2.1.7.5

रु॒न्धे वै॒श्वदे॒वीं बहु॑रू॒पा॒मा ल॒भेता॑न्न॒कामो॑ वै॒श्वदे॒वं ँवा॑ अ॒न्नं
ँवि॒श्वा॒ने॒व दे॒वान्थ् स्वे॒न भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धाव॒ति त ए॒वास्मा॑ अ॒न्नं
प्र॒यच्छ॑न्त्य॒न्नाद॑ ए॒व भ॑व॒ति छ॒न्दसां॑ ँवा ए॒ष र॒सो यद्व॒शा र॒स इ॒व
ख॒लु वा॑ अ॒न्नं छ॒न्दसा॑मे॒व र॒सेन॑ र॒सम॑न्न॒मव॑ रु॒न्धे वै॒श्वदे॒वीं
बहु॑रू॒पा॒मा ल॒भेत॑ ग्रा॒मका॑मो वै॒श्वदे॒वा वै – [] 45

TS 2.1.7.6

सजा॒ता वि॒श्वाने॒व दे॒वान्त् स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑ त ए॒वास्मै॑
सजा॒तान् प्र य॑च्छन्ति॒ ग्राम्ये॑व भ॒वति॑ छन्द॒सां वा॑ ए॒ष रसो॑ यद्व॒शा
रस॑ इ॒व खलु॑ वै सजा॒ताः छन्द॒सामे॒व रसे॒न रस॑ सजा॒तानव॑ रुन्धे
बा॒र्हस्प॒त्य- मु॒क्षव॒शमा ल॑भेत ब्र॒ह्मव॒र्चस॑कामो बृ॒हस्प॒तिमे॒व स्वे॒न
भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑ स ए॒वास्मिन् ब्र॒ह्मव॒र्चसं॑ - [] 46

TS 2.1.7.7

दधा॑ति ब्र॒ह्मव॒र्चस्ये॑व भ॒वति॑ व॒शं वा॑ ए॒ष च॑रति॒ यदु॒क्षाव॑श इ॒व खलु॑
वै ब्र॒ह्मव॒र्चसं॑ व॒शेनै॒व व॒शं ब्र॒ह्मव॒र्चस॑मव रुन्धे॒रौद्री॑ ॒रोहि॑णीमा
ल॑भेताभि॒चरन् रु॒द्रमे॒व स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑ तस्मा॑ ए॒वैन॒मा
वृ॑श्चति॒ ताज॑गा॒र्तिमा॒च्छति॑ रोहि॒णी भ॒वति॑ रौ॒द्री ह्ये॒षा दे॒वत॑या॒ समृ॑द्ध्यै
स्प॒यो यू॒पो () भ॒वति॑ वज्रो॒ वै स्प॒यो वज्र॑मे॒वास्मै॑ प्र ह॑रति श॒रम॑यं
ब॒र्हिः शृ॒णात्ये॒वैनं॑ वैभी॒दक॑ इ॒द्ध्मो भि॒नत्ये॒वैनं॑ ॥ 47

(अभि - खलु - वृष्टिः छन्दसामेव रसेन - प्रजामव - वैश्वदेवा
वै - ब्रह्मवर्चसं - यूप - एकात्रविंशतिश्च) (A7)

TS 2.1.8.1

अ॒सा॒वा॒दि॒त्यो न व्य॑रो॒चत॑ तस्मै॑ दे॒वाः प्रा॑यश्चि॒त्ति॒मैच्छ॑न् तस्मा॑ ए॒ताꣳ
सौरीꣳ श्वे॒तां व॑शा॒माऽल॑भन्त॒ तयै॑वास्मिन् रुच॑मदधु॒र्यो
ब्र॒ह्मव॑र्चस॒कामः॑ स्यात् तस्मा॑ ए॒ताꣳ सौरीꣳ श्वे॒तां व॑शा॒मा
ल॑भेतामु॒मे॒वा ऽऽ*दि॒त्यꣳ स्वे॑न भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ धावति॒ स ए॒वास्मिन्
ब्र॒ह्मव॑र्चसं दधाति॒ ब्र॒ह्मव॑र्चस्यै॒व भ॑वति॒ बैल्॒वो यू॒पो

भवत्यसौ-[] 48

TS 2.1.8.2

वा आ॒दि॒त्यो यतोऽजा॑यत॒ ततो॑ बि॒ल्व उ॑दतिष्ठथ् स॒योन्ये॑व ब्र॒ह्मव॑र्चस॒मव॑
रुन्धे॑ ब्रा॒ह्मण॑स्प॒त्यां ब॑भ्रुक॒र्णी॒मा ल॑भेता-भि॒चरन्॑ वा॒रुणं॑ द॒श॒क॒पालं॑
पु॒रस्ता॑न्-निर्व॑पेद्-व॒रुणे॑नै॒व भ्रा॑तृ॒व्यं ग्रा॑हयित्वा ब्र॒ह्मणा॑ स्तृणुते
ब॑भ्रुक॒र्णी भ॑वत्येत॒द्वै ब्र॒ह्मणो॑ रू॒पꣳ स॑मृ॒द्ध्यै स्फ्यो॑ यू॒पो भ॑वति॒ वज्रो॑
वै स्फ्यो॑ वज्र॒मे॒वास्मै॑ प्र॒हर॑ति श॒र॒म॒यं ब॒र्हिः शृ॒णा - [] 49

TS 2.1.8.3

-त्ये॒वैनं॑ वैभी॒दक॑ इ॒द्ध्मो भि॑नत्ये॒वैनं॑ वैष्ण॒वं वा॑म॒न॒मा ल॑भेत
यं य॒ज्ञो नो॑प॒न॒मेद्-वि॑ष्णुर्वै य॒ज्ञो वि॑ष्णुमे॒व स्वे॑न भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑

धावति॑ स॒ ए॒वा॒स्मै॑ य॒ज्ञं प्र॑ यच्छत्यु॒पै॒नं य॒ज्ञो न॑मति॒ वाम॑नो भवति॒
वै॒ष्ण॒वो ह्ये॒ष दे॒वत॑या॒ समृ॑द्ध्यै॒ त्वाष्ट्रं॑ व॒ड॒ब॒मा ल॑भेत॒ प॒शु॒का॒म॒स्त्वष्टा॑
वै प॒शूनां॑ मि॒थु॒नानां॑ – [] 50

TS 2.1.8.4

प्र॒ज॒न॒यि॒ता त्वष्टा॑रमे॒व स्वे॑न॒ भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॑वति॒ स॒ ए॒वा॒स्मै॑
प॒शून् मि॒थु॒नान् प्र॑ ज॒नय॑ति॒ प्र॒जा हि॑ वा ए॒तस्मिन् प॒शवः॑ प्र॒विष्टा॑
अथै॒ष पु॒मा॒न्त्सन् व॒ड॒बः सा॒क्षादे॒व प्र॒जां प॒शून् व॑ रु॒न्धे मै॒त्रञ्च॑
श्वे॒त॒मा ल॑भेत॒ संग्रा॑मे सँय॒त्ते स॒म॒य॒का॒मो मि॒त्रमे॒व स्वे॑न॒ भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प
धा॑वति॒ स॒ ए॒वैनं॑ मि॒त्रेण॑ सं न॒यति॑ – [] 51

TS 2.1.8.5

वि॒शा॒लो भ॑वति॒ व्य॒व॒सा॒य॒य॒त्ये॒वैनं॑ प्रा॒जाप॑त्यं कृ॒ष्ण॒मा ल॑भेत॒
वृ॒ष्टि॒का॒मः प्र॒जाप॑तिर्वै वृ॒ष्ट्या ई॒शे प्र॒जाप॑तिमे॒व स्वे॑न॒ भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प
धा॑वति॒ स॒ ए॒वा॒स्मै प॒र्जन्यं॑ व॒र्षय॑ति॒ कृ॒ष्णो भ॑वत्येत॒द्वै वृ॒ष्ट्यै रू॒पञ्च॑
रू॒पेणै॒व वृ॒ष्टि॒म॒व रु॒न्धे श॒ब॒लो भ॑वति॒ वि॒द्यु॒तमे॒वा॒स्मै ज॑नयित्वा
व॒र्षय॑त्यवा॒शृ॒ङ्गो भ॑वति॒ वृ॒ष्टिमे॒वा॒स्मै नि॑ यच्छति () ॥ 52

(असौ - शृणाति - मिथुनानां - नयति - यच्छति) (A8)

TS 2.1.9.1

वरुण॑ सुषु॒वाणम॒न्नाद्यं॑ नोपा॒नम॒थ् स ए॒तां वा॒रुणीं॑ कृ॒ष्णां
 वा॒शाम॑पश्यत् ता॒ स्वायै॑ दे॒वता॒या आ॒लभ॑त ततो॒ वै
 तम॒न्नाद्-यमु॒पा॒नम॒द्-यम॑लम॒न्नाद्या॑य सन्तम॒न्नाद्यं॑ नोपा॒नमे॒थ् स ए॒तां
 वा॒रुणीं॑ कृ॒ष्णां वा॒शामा॑ लभेत वरुणमे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑
 स ए॒वास्मा॑ अन्नं प्र यच्छत्यन्नाद - [] 53

TS 2.1.9.2

ए॒व भ॑वति कृ॒ष्णा भ॑वति वा॒रुणी॑ ह्येषा दे॒वता॒या समृ॑द्ध्यै
 मैत्र॑श्चे॒तमा॑ लभेत वा॒रुणं॑ कृ॒ष्णम॒पां चौष॑धीनां च सं॒धाव॑न्नकामो
 मैत्री॑र्वा ओष॑धयो वा॒रुणी॑रापोऽपां च खलु॒ वा ओष॑धीनां च र॒समु॑प
 जी॒वामो॑ मि॒त्रावरु॑णावे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॒प धा॒वति॑ तावे॒वास्मा॑ अन्नं
 प्र॒यच्छ॑तोऽन्नाद ए॒व भ॑व - [] 54

TS 2.1.9.3

-त्य॒पां चौष॑धीनां च सं॒धावा॑ लभत उ॒भय॑स्या-वरु॑द्ध्यैवि॒शाखो॑
 यू॒पो भ॑वति द्वे ह्ये॒ते दे॒वते॑ समृ॑द्ध्यै मैत्र॑श्चे॒तमा॑ लभेत वा॒रुणं॑

कृ॒ष्णं॑ ज्यो॒गाम॑यावी॒यन्॑ मै॒त्रो भ॑वति मि॒त्रेणै॒वास्मै॑ वरु॒णञ् श॑मयति
यद्-वा॒रुणः॑ सा॒क्षादे॒वैनं॑ वरु॒णपा॒शान् मुञ्च॑त्यु॒त यदी॒तासु॑र्भवति
जी॒वत्ये॒व दे॒वा वै पु॒ष्टिं ना॑विन्दन् - [] 55

TS 2.1.9.4

तां मि॒थुने॑ ऽप॒श्यन् तस्यां॑ न स॒मरा॑धयन्ता-व॒श्विना॑-व॒ब्रूता॑-मा॒वयो॒र्वा
ए॒षा मैत॑स्यां॑ वद॒ध्वमि॒ति सा॒श्विनो॑रे॒वाभ॑वद्यः पु॒ष्टिका॒मः स्या॑त् स
ए॒तामा॑श्वि॒नीं य॒मीं व॒शामा॑ ल॒भेता॑ऽश्वि॒नावे॒व स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॑प
धा॒वति॑ तावे॒वास्मिन् पु॒ष्टिं ध॒त्तः पु॒ष्यति॑ प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ ॥ 56

(अ॒न्नादो॑ - ऽन्ना॒द ए॒व भ॑वत्य - वि॒न्दन् - पञ्च॑च॒त्वारि॑ञ्शच्च)
(A9)

TS 2.1.10.1

आ॒श्विनं॑ धू॒म्रल॑लाम॒मा ल॑भेत॒ यो दु॒र्ब्रा॑ह्म॒णः सो॒मं पि॒पासे॑दश्वि॒नौ वै
दे॒वाना॑-म॒सोम॑पावास्तां॒ तौ प॒श्चा सो॑मपी॒थं प्रा॑प्नु॒ता-म॒श्विना॑वे॒तस्य॑
दे॒वता॑ यो दु॒र्ब्रा॑ह्म॒णः सो॒मं पि॒पास॑त्यश्वि॒नावे॒व स्वे॒न भा॒गधे॒येनो॑प
धा॒वति॑ तावे॒वास्मै॑ सो॒मपी॒थं प्र य॑च्छ॒त उपै॑नञ् सो॒मपी॒थो न॑मति॒ यद्-
धू॒म्रो भ॑वति धू॒म्रिमा॑ण-मे॒वास्मा॑दप॒ हन्ति॑ ल॒लामो॑ - [] 57

TS 2.1.10.2

भवति॑ मु॒ख॒त ए॒वास्मिन्॑ तेजो॑ दधाति॑ वा॒य॒व्यं गोमृ॑गमा ल॒भेत॑
यमज॑घ्निवा॒ꣳ सम॑भि॒शꣳ से॒युर॑पू॒ता वा ए॒तं वा॑गृच्छति॑
यमज॑घ्निवा॒ꣳ सम॑भि॒शꣳ स॒न्ति नैष॑ ग्रा॒म्यः प॒शुर्ना॑रण्यो यद्-गोमृ॑गो
ने॒वैष॑ ग्रा॒मे ना॑रण्ये यमज॑घ्निवा॒ꣳ सम॑भि॒शꣳ स॒न्ति वा॒युर्वै दे॒वानां॑
पवि॑त्रं वा॒युमे॒व स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति॑ स ए॒वै - [] 58

TS 2.1.10.3

-नं॑ पवयति॑ प॒रा॒ची वा ए॒तस्मै॑ व्युच्छन्ती॑ व्युच्छति॑ तमः॑ पा॒प्मानं॑
प्रवि॑शति॒ यस्या॑श्चि॒ने श॒स्यमा॑ने॒ सूर्यो॑ ना*ऽऽविर्भवति॑ सौ॒र्यं बहु॑रूपमा
ल॒भेता॑मु॒मेवा॒दित्यꣳ स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति॑ स ए॒वास्मात्॑ तमः॑
पा॒प्मान॑मप॒ हन्ति॑ प्र॒तीच्य॑स्मै व्युच्छन्ती॑ व्युच्छत्यप॑ तमः॑
पा॒प्मानꣳ ह॑ते ॥ 59

(ल॒लामः॑ - स ए॒व - षट्च॑त्वारि॒ꣳश॒च्च) (A10)

TS 2.1.11.1

इन्द्रं॑ वा॒ विश्व॑त॒स्परी > [1], न्द्रं॑ न॒रो > [2],
मरु॑तो यद्ध॑ वो दि॒वो > [3], या वः॑ शर्म॑ > [4] ॥

भरे॑ष्विन्द्र॑ सु॒हव॑ सु॒हवामहे॑ ऽहो॑मुच॑ सु॒कृतं॑ दै॒व्यं ज॑नं ।
 अ॒ग्निं मि॒त्रं व॑रुण॑ सा॒तये॑ भ॒गं द्या॑वापृ॒थिवी॑ म॒रुतः॑ स्व॒स्तये॑ ॥
 म॒मत्तु॑ नः॒ परि॑ज्मा वस॒र्हा म॒मत्तु॑ वा॒तो अ॒पां वृ॑षण्वान् ।
 शि॒शी॒तमिन्द्रा॑पर्व॒ता यु॒वं न॒स्तन्नो॑ वि॒श्वे वरि॑वस्यन्तु दे॒वाः ॥
 प्रि॒या वो॒ नाम॑ – [] 60

TS 2.1.11.2

हु॒वे तु॒राणां॑ ।

आ यत् तृ॒पन्म॑रुतो वाव॒शानाः॑ ॥

श्रि॒यसे॒ कं भा॒नुभिः॑ सं मि॒मिक्षि॑रे ते र॒श्मिभि॑स्त ऋ॒क्भिः॑ सु॒खाद॑यः ।
 ते वा॒शीम॑न्त इ॒ष्मिणो॑ अ॒भीर॑वो वि॒द्रे प्रि॒यस्य॑ मा॒रुत॑स्य धाम्नः ॥
 अ॒ग्निः प्र॑थ॒मो वसु॑भिर्नो॒ अव्या॑थ् सो॒मो रु॒द्रेभि॑रभि रक्ष॒तु त्मना॑ ।
 इन्द्रो॑ म॒रुद्भिर् ऋ॒तुधा॑ कृ॒णोत्वादि॑त्यैर्नो॒ वरु॑णः स॒ शि॑शातु ॥
 सं नो॑ दे॒वो वसु॑भिर॒ग्निः स॒ – [] 61

TS 2.1.11.3

सोमस्तनू॒भी रु॒द्रिया॑भिः ।
 समिन्द्रो॑ मरु॒द्भि र्य॒ज्ञियैः॑ समा॒दित्यै॑र्नो वरु॒णो अजि॑ज्ञिपत् ॥
 यथाऽऽदि॒त्या वसु॑भिः सं॒बभू॑वुर्मरु॒द्भी रु॒द्राः सम॑जानताभि ।
 ए॒वा त्रि॑णाम॒न्न-ह॑णीयमाना विश्वे॑ दे॒वाः सम॑नसो भवन्तु ॥
 कु॒त्रा चि॒द्यस्य॑ समृ॒तौ र॒ण्वा नरो॑ नृष॒दने॑ ।
 अ॒र्हन्त॑श्चिद्-यमि॒न्धते॑ सं॒जन॑यन्ति जन्तवः ॥
 सं य॑दिषो वनामहे स॒ ह॒व्या मा॑नुषाणां ।

उत द्यु॒म्नस्य॑ शव॒स - [] 62

TS 2.1.11.4

ऋ॒तस्य॑ र॒श्मिमा॑ ददे ॥
 य॒ज्ञो दे॒वाना॑म् प्रत्येति सु॒म्नमा॑दि॒त्यासो॑ भव॒ता मृ॒डय॑न्तः ।
 आ वो॒र्वाची॑ सु॒मति॑र्वृ॒त्याद॒ हो॒श्चि॒द्या व॑रि॒वोवि॑त्तराऽसत् ॥
 शु॒चिर॑पः सू॒यव॑सा अद॒ब्ध उप॑ क्षेति वृ॒द्धव॑याः सु॒वीरः॑ ।
 नकि॒ष्टं घ्न॑न्त्यन्ति॒तो न दू॒राद्य॑ आ॒दि॒त्यानां॑ भव॒ति प्र॑णीतौ ॥

धा॒रय॑न्त आ॒दि॒त्यासो॑ जग॒थ्स्था॑ दे॒वा वि॒श्वस्य॑ भु॒वनस्य॑ गो॒पाः ।

दी॒र्घा॒धियो॑ रक्ष॒माणा- [] 63

TS 2.1.11.5

असु॒र्यमृ॑तावा॒न-श्च॑यमा॒ना ऋ॒णानि॑ ॥

ति॒स्रो भू॒मीर्धा॑रयन् त्री॒ꣳ रु॒त द्यून् त्री॑णि व्र॒ता वि॒दथे॑ अ॒न्तरे॑षां ।

ऋ॒तेनाऽऽ*दि॒त्या म॒हि वो म॒हित्वं त॑दर्यमन् वरुण मि॒त्र चा॒रु ॥

त्यान्तु क्ष॒त्रिया॒ꣳ अव॑ आ॒दि॒त्यान् या॑चिषामहे ।

सु॒मृ॒डीका॒ꣳ अ॒भिष्ट॑ये ॥

न दक्षि॑णा वि॒चिकि॑ते न स॒व्या न प्रा॒चीन॑मादि॒त्या नो॑त प॒श्चा ।

पा॒क्या चि॒द्वस॑वो धी॒र्या चि॒द् - [] 64

TS 2.1.11.6

-यु॒ष्मानी॑तो अ॒भयं॑ ज्योति॑र॒श्यां ॥

आ॒दि॒त्याना॑मवसा॒ नूत॑नेन सक्षीम॒हि श॒र्मणा॑ श॒न्तमे॑न ।

अ॒नागा॑स्त्वे अ॒दिति॑त्वे तु॒रास॑ इ॒मं य॒ज्ञं द॑धतु श्रोष॑माणाः ॥

इ॒मं मे॑ वरुण श्रु॒धी ह॑वम॒द्या च॑ मृ॒डय॑ ।

त्वामवस्युरा चके ॥

तत्त्वा यामि ब्रह्मणा वन्दमान-स्तदा शास्ते यजमानो हविर्भिः ।

अहेडमानो वरुणेह बोद्ध्युरुशःस मा न आयुः प्रमोषीः ॥ 65

(नामा - ऽग्निः सः - शवसो - रक्षमाणा - धीर्यां चिदे -
कात्र पञ्चाशच्च) (A11)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(वायव्यं - प्राजपतिस्ता वरुणं - देवासुरा एष्व - सावादित्यो
दशर्षभा-मिन्द्रो वलस्य - बारहस्पत्यं - वषट्कारो - ऽसौसौरीं
- वरुण - माश्विन - मिन्द्रं वो नर - एकादश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(वायव्य - माग्नेयीं कृष्णाग्रीवी - मसावादित्यो - वा अहोरात्राणि -
वषट्कारः - प्रजनयिता - हुवे तुराणां - पञ्चषष्टिः)

First and Last Padam of First Prasnam of Kandam 2:-

(वा॒य॒व्यं॑ – प्र॒मो॒षीः॑)
—

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ॥

=====

2.1.1 Appendix

2.1.11.1 – इ॒न्द्रं॑ वो॒ विश्व॑त॒स्परी॒ >¹,

इ॒न्द्रं॑ वो॒ विश्व॑त॒स्परी॒ ह॒वाम॑हे ज॒नेभ्यः॑ ।

अ॒स्माक॑मस्तु॒ के॒वलः॑ ॥ (Appearing in TS 1.6.12.1)

2.1.11.1 – न्द्रं॑ न॒रो॒ >²,

इ॒न्द्रं॑ न॒रो॒ ने॒मधि॑ता ह॒वन्ते॒ यत्पा॑र्या॒ युन॑ज॒ते धि॒यस्ताः॑ ।

शू॒रो नृ॑षा॒ता श॒वस॑श्च॒कान॑ आ गो॒मति॑ व्र॒जे भ॒जा त्व॑न्नः॑ ॥

(Appearing in TS 1.6.12.1)

2.1.11.1 - म॒रुतो॑ य॒द्ध वो॒ दि॒वो॒ >³,

म॒रुतो॑ य॒द्ध वो॒ दि॒वः सु॒म्ना॒ यन्तो॑ ह॒वाम॑हे ।

आ तू॒ न उ॒प ग॑न्त॒न ॥ (Appearing in TS 1.5.11.4)

2.1.11.1 – या वः शर्म>⁴

या वः शर्म शशमानाय सन्ति त्रिधातूनि दाशुषे यच्छताधि ।
अस्मभ्यं तानि मरुतो वि यन्त रयिं नो धत्त वृषणः सुवीरं ॥

(Appearing in TS 1.5.11.5)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

2.2द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं

TS 2.2.1.1

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृजत् ताः सृष्ट्वा इन्द्रा॑ग्नी अपा॑गूहताꣳ सोऽचायत्
प्र॒जाप॑तिरिन्द्रा॑ग्नी वै मे॑ प्र॒जा अपा॑घुक्षतामिति स एत॑मैन्द्रा॑ग्न-
मेका॑दशकपाल-मपश्यत् तं निर॑वपत् ताव॑स्मै प्र॒जाः प्रासा॑धयता-
मिन्द्रा॑ग्नी वा एत॑स्य प्र॒जाम॑प गूह॑तो योऽलं प्र॒जायै॑ सन् प्र॒जां न
विन्द॑ते ऐन्द्रा॑ग्न-मेका॑दशकपालं निर्व॑पेत्-प्र॒जाका॑म इन्द्रा॑ग्नी-[] 1

TS 2.2.1.2

ए॒व स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॑ तावे॒वास्मै॑ प्र॒जां प्र सा॑धयतो विन्द॑ते
प्र॒जा-मैन्द्रा॑ग्न-मेका॑दशकपालं निर्व॑पेत् स्प॒र्द्ध॑मानः क्षे॒त्रे वा
सजा॑तेषु वेन्द्रा॑ग्नी ए॒व स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॑ ताभ्या॑मेवेन्द्रि॒यं
वी॒र्यं॑ भ्रातृ॑व्यस्य वृ॒द्धे वि पा॑प्मना भ्रातृ॑व्येण जय॑तेऽप॒ वा

ए॒तस्मादिन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ क्रा॒मति॒ यः सं॒ग्राम॑-मु॒पप्र॒यात्यैन्द्रा॒ग्न-
मे॒काद॑शकपालं नि - [] 2

TS 2.2.1.3

-र्व॑पेथ् सं॒ग्राम॑-मु॒पप्र॒यास्य॑न्निन्द्रा॒ग्नी ए॒व स्वे॑न भा॒गधे॒येनो॑प धावति
तावे॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ ध॒त्तः स॒हेन्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑णो॒प प्र या॑ति
जय॑ति त॒ऽसं॒ग्रामं॑ वि॒ वा ए॒ष इन्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑ण॒द्ध्यते॒ यः सं॒ग्रामं॑
जय॑त्यैन्द्रा॒ग्न-मे॒काद॑शकपालं निर्व॑पेथ् सं॒ग्रामं॑ जि॒त्वेन्द्रा॒ग्नी ए॒व
स्वे॑न भा॒गधे॒येनो॑प धावति तावे॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ - [] 3

TS 2.2.1.4

ध॒त्तो नेन्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑ण॒ व्य॑द्ध्यतेऽप॒ वा ए॒तस्मादिन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ क्रा॒मति॒
य ए॒ति ज॒नता॑मैन्द्रा॒ग्न-मे॒काद॑शकपालं निर्व॑पे-ज्ज॒नता॑मे॒ष्यन्निन्द्रा॒ग्नी
ए॒व स्वे॑न भा॒गधे॒येनो॑प धावति तावे॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ ध॒त्तः
स॒हेन्द्रि॒येण॑ वी॒र्ये॑ण॒ ज॒नता॑मेति पौ॒ष्णं च॒रुम॑नु निर्व॑पेत् पू॒षा वा
इन्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्यानुप्र॒दाता॑ पू॒षण॑मेव - [] 4

TS 2.2.1.5

स्वेन॑ भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प॒ धा॒वति॑ स ए॒वा॒स्मा॑ इन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मनु॒ प्रय॑च्छति
क्षेत्र॑प॒त्यं च॒रुं निर्व॑पे-ज्जन॑ता॒मा॒ग॒त्ये॒यं वै क्षेत्र॑स्य पति॒रस्या॑मे॒व प्रति॑
तिष्ठ॑त्यैन्द्रा॒ग्न-मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒ल-मु॒परि॑ष्ठा-निर्व॑पे॒दस्या॑मे॒व
प्रति॑ष्ठायैन्द्रि॒यं वी॒र्य॑मु॒परि॑ष्ठा-दा॒त्मन् ध॑त्ते ॥ 5

(प्र॒जा॒का॒म इन्द्रा॒ग्नी - उप॒प्र॒या॒त्यैन्द्रा॒ग्नमे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं नि- वी॒र्यं -
पू॒षण॑मे॒ वै - का॒न्न॒च॒त्वा॒रि॒श॒च॒) (A1)

TS 2.2.2.1

अ॒ग्नये॑ पथि॒कृते॑ पु॒रो॒डा॒श-म॒ष्टा॒क॒पा॒लं निर्व॑पेद्यो द॒र्.श॑पूर्ण॒मा॒स॒या॒जी
स॒न्न॒मा॒वा॒स्यां वा॑ पौ॒र्ण॒मा॒सीं वा॑ऽति॒पा॒दये॑त् प॒थो वा ए॒षो॒द्ध्य॑प॒थे॒नैति॑
यो द॒र्.श॑पूर्ण॒मा॒स॒या॒जी स॒न्न॒मा॒वा॒स्यां वा॑ पौ॒र्ण॒मा॒सीं
वा॑ति॒पा॒दय॑त्य॒ग्निमे॒व पथि॑कृत॒ स्वेन॑ भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प॒ धा॒वति॑ स
ए॒वैन॑मप॒थात् प॒न्था॑मपि नय॒त्यन॑ड्वान् दक्षि॑णा व॒ही ह्ये॑ष स॒मृ॒द्ध्य॑
अ॒ग्नये॑ व्र॒त॒प॒तये॑ - [] 6

TS 2.2.2.2

पुरो॑डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेद्य॒ आहि॑ताग्निः॒ सन्न॑व्रत्यमिव॒ चरे॑दग्निमेव
व्रत॑पति॒ ७ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स॒ एवैनं॑ व्रत॒मा लं॑भयति॒ व्रत्यो॑
भव॑त्यग्नये॒ रक्षो॑घ्ने पुरो॑डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेद्य॒ रक्षा॑सि
सचै॑रन्नग्निमेव॒ रक्षो॑हण॒ ७ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स
एवा॑स्माद्-रक्षा॑स्यप॒ हन्ति॑ नि॒शि॒तायां॑ निर्व॑पे - [] 7

TS 2.2.2.3

-नि॒शि॒ताया॑सि॒ हि रक्षा॑सि प्रेर॑ते संप्रे॑र्णान्येवैनानि॑ हन्ति
परि॑श्रिते याजयेद्-रक्ष॑सा-मन॑न्ववचाराय॒ रक्षो॑घ्नी या॒ज्यानु॑वाक्ये
भव॑तो रक्ष॑सा ७ स्तृ॒त्या अ॒ग्नये॑ रु॒द्रव॑ते पुरो॑डाश॑म॒ष्टाक॑पालं
निर्व॑पेदभि॒चर॑न्नेषा॒ वा अ॑स्य॒ घोरा॑ त॒नूर्य॑द्-रु॒द्रस्त॑स्मा
एवैन॑मावृ॒श्चति॑ ताज॒गार्ति॑-मा॒च्छत्य॑ग्नये॒ सुर॑भि॒मते॑
पुरो॑डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेद्यस्य॒ गावो॑ वा पु॒रुषा॑ - [] 8

TS 2.2.2.4

वा प्र॒मीये॑रन् यो वा बि॒भीया॑देषा॒ वा अ॑स्य भेष॒ज्या त॒नूर्य॑थ्
सुर॑भि॒मती॑तयैवा॒स्मै भेष॑जं करोति॒ सुर॑भि॒मते॑ भवति पू॒तीग॒न्धस्या॑-

प॒ह॒त्या अ॒ग्नये॑ क्षा॒मव॑ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पेथ् स॒ंग्रा॒मे सँय॑त्ते
भा॒ग॒धेये॑नै॒वैन॑ꣳ श॒मयि॑त्वा प॒रा॒नभि॑ निर्दि॒शति॑ यम॒वरे॑षां वि॒द्ध्यन्ति॑
जी॒वति॑ स यं प॒रेषां॑ प्र स मी॒यते॑ ज॒यति॑ तꣳ स॒ंग्रा॒म - [] 9

TS 2.2.2.5

-म॒भि वा ए॒ष ए॒तानु॑च्यति॒ येषां॑ पूर्वा॒परा॑ अ॒न्वञ्चः॑ प्र॒मीय॑न्ते
पु॒रुषा॑हु॒तिर्ह्यस्य॑ प्रि॒यत॑मा॒ग्नये॑ क्षा॒मव॑ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं
निर्व॑पेद्-भा॒ग॒धेये॑नै॒वैन॑ꣳ श॒मय॑ति नैषां पु॒राऽऽ*यु॒षोप॑रः प्र॒मीय॑तेऽभि
वा ए॒ष ए॒तस्य॑ गृ॒हानु॑च्यति॒ यस्य॑ गृ॒हान् द॑ह॒त्यग्नये॑ क्षा॒मव॑ते
पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पेद्-भा॒ग॒धेये॑नै॒वैन॑ꣳ श॒मय॑ति ना ()-
स्या॑प॒रं गृ॒हान् द॑हति ॥ 10

(व्र॒तप॑तये - नि॒शि॒तायां॑ निर्व॑पेत् - पु॒रुषाः॑ - स॒ंग्रा॒मं - न -

च॒त्वारि॑ च) (A2)

TS 2.2.3.1

अ॒ग्नये॑ का॒माय॑ पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पेद्यं का॒मो नो॒पन॑मे॒दग्नि॑मे॒व
का॒मꣳ स्वे॑न भा॒ग॒धेये॑नो॒प धा॑वति॒ स ए॒वैनं॑ का॒मेन॑ स॒म॒र्द्ध॑य॒त्युपै॑नं

कामो॑ नमत्य॒ग्नये॑ य वि॒ष्टाय॑ पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेथ् स्प॒र्द्धमा॒नः
क्षेत्रे॑ वा सजा॒तेषु॑ वाऽग्निमे॒व यवि॑ष्ठ॒७ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति
तेनै॒वेन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ भ्रातृ॒व्यस्य॑ – [] 11

TS 2.2.3.2

युवते॑ विपा॒प्मना॑ भ्रातृ॒व्येण॑ जयते॒ऽग्नये॑ यवि॒ष्टाय॑ पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं
निर्व॑पेदभिच॒र्यमाणो॑ ऽग्निमे॒व यवि॑ष्ठ॒७ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति स
एवास्मा॒द्-रक्षा॑ँसि यवयति नैन॑-मभि॒चरन्थ्॑ स्तृणुते॒ऽग्नय॑ आयुष्मते
पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेद्यः का॒मये॒त सर्व॑मायुरि॒या-मित्य॒ग्नि-
मेवाऽऽ*युष्मन्त॒॑७ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति स ए॒वास्मि॑ – [] 12

TS 2.2.3.3

-न्नायु॑र्दधाति॒ सर्व॑मायुरेत्य॒ग्नये॑ जा॒तवे॑दसे पु॒रोडा॑श-म॒ष्टाक॑पालं
निर्व॑पेद्-भूति॑कामो॒ऽग्निमे॒व जा॒तवे॑दस॒७ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति
स ए॒वैनं॑ भूतिं॒ गम॑यति भवत्ये॒वाग्नये॑ रुक्मते पु॒रोडा॑श-म॒ष्टाक॑पालं
निर्व॑पेद्-रुक्का॑मो॒ऽग्निमे॒व रुक्म॑न्त॒७ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति स
ए॒वास्मिन्॑ रुचं॒ दधा॑तिरो॒चत॑ ए॒वाग्नये॑ तेज॒स्वते॑ पु॒रोडा॑श – [] 13

TS 2.2.3.4

–म॒ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पेत् तेज॑स्कामोऽग्निमे॒व तेज॑स्वन्त॒ऽ
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति स ए॒वास्मिन्॑ तेजो॑ दधाति तेज॑स्व्ये॒व
भव॑त्य॒ग्नये॑ सा॒हन्त्याय॑ पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पेथ् सी॒क्षमा॑णो
ऽग्निमे॒व सा॒हन्त्य॑ऽ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति तेनै॒व स॒हते॑ यऽ
सी॒क्षते॑ ॥ 14

(भ्रातृ॑व्यस्या – स्मिन् – तेज॑स्वते पु॒रोडा॑श – म॒ष्टात्रि॑ंशच्च) (A3)

TS 2.2.4.1

अ॒ग्नयेऽन्न॑वते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॒पालं॑ निर्व॑पेद्यः का॒मये॒तान्न॑वान्थ्–
स्या॒मित्य॒ग्नि–मे॒वा–न्न॑वन्त॒ऽ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति स
ए॒वैन॑मन्न॒वन्तं॑ क॒रोत्य॑न्न॒वाने॒व भव॑त्य॒ग्नयेऽन्ना॑दाय पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॒पालं॑
निर्व॑पेद्यः का॒मये॒तान्ना॑दः स्या॒मित्य॒ग्नि–मे॒वान्ना॑दऽ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑
धावति स ए॒वैन॑मन्ना॒दं क॒रोत्य॑न्नाद – [] 15

TS 2.2.4.2

ए॒व भ॒वत्य॒ग्नयेऽन्न॑प॒तये॑ पु॒रोडा॑श॒मष्टा॑क॒पालं॑ निर्व॒पेद्वः॑का॒मये॒तान्न॑पतिः
 स्या॒मित्य॒ग्नि-मे॒वान्न॑पति॒ऽस्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धाव॑ति स ए॒वैन॑मन्न॒पतिं॑
 करो॒त्यन्न॑पतिरे॒व भ॒वत्य॒ग्नये॑ प॒वमा॑नाय पु॒रोडा॑श॒मष्टा॑क॒पालं॑
 निर्व॒पेद॒ग्नये॑ पा॒वका॑या॒ग्नये॑ शु॒चये॑ ज्यो॒गाम॑यावी॒ यद॒ग्नये॑ प॒वमा॑नाय
 निर्व॒पति॑ प्रा॒णमे॒वास्मिन्॑ तेन॑ द॒धाति॑ यद॒ग्नये॑ - [] 16

TS 2.2.4.3

पा॒वका॑य वा॒चमे॒वास्मिन्॑ तेन॑ द॒धाति॑ यद॒ग्नये॑ शु॒चये॑ आ॒युरे॒वास्मिन्॑
 तेन॑ द॒धात्यु॒त यदी॒तासु॑र्भव॒ति जी॒वत्ये॒वैता॑मे॒व निर्व॑पे॒च्चक्षु॑ष्कामो॒
 यद॒ग्नये॑ प॒वमा॑नाय निर्व॒पति॑ प्रा॒णमे॒वास्मिन्॑ तेन॑ द॒धाति॑ यद॒ग्नये॑
 पा॒वका॑य वा॒चमे॒वास्मिन्॑ तेन॑ द॒धाति॑ यद॒ग्नये॑ शु॒चये॑ चक्षु॒रेवा॒स्मिन्॑
 तेन॑ द॒धा - [] 17

TS 2.2.4.4

-त्यु॒त यद्व॑न्धो भ॒वति॑ प्रै॒व प॑श्यत्य॒ग्नये॑ पु॒त्रव॑ते पु॒रोडा॑श॒मष्टा॑क॒पालं॑
 निर्व॒पेदि॒न्द्राय॑ पु॒त्रिणे॑ पु॒रोडा॑श॒मेका॑दश॒कपालं॑ प्र॒जाका॑मोऽग्नि॒रेवा॒स्मै
 प्र॒जांप्र॑ज॒नय॑ति वृ॒द्धामि॒न्द्रः प्र॑ यच्छत्य॒ग्नये॑ र॒सव॑तेऽज॒क्षीरे॑ च॒रुं

निर्व॑पे॒द्यः का॒मये॒त र॒सवान्त्-स्या॒मित्य॒ग्निमे॒व र॒सव॒न्त॒७ स्वे॒न
भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॒ स ए॒वैन॒७ र॒सव॒न्तं क॒रोति॒ - [] 18

TS 2.2.4.5

र॒सवा॒ने॒व भ॒वत्य॒जक्षी॑रे भ॒वत्या॒ग्नेयी॑ वा ए॒षा य॒दजा॒ साक्षा॑दे॒व
र॒सम॒व रु॒न्धेऽग्नये॑ व॒सुम॑ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पे॒द्यः का॒मये॒त
व॒सुमा॒न्त्-स्या॒मित्य॒ग्नि-मे॒व व॒सुम॒न्त॒७ स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॒
स ए॒वैनं॑ व॒सुम॒न्तं क॒रोति॒ व॒सुमा॒ने॒व भ॒वत्य॒ग्नये॑ वा॒ज॒सृते॑
पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पे॒त् संग्रा॑मे सं य॒त्ते वा॒जं - [] 19

TS 2.2.4.6

वा॒ एष॑ सि॒सीर्ष॑ति यः संग्रा॒मं जिगी॑षत्य॒ग्निः खलु॑ वै दे॒वानां॑
वा॒ज॒सृद॒ग्निमे॒व वा॒ज॒सृत॒७ स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॒ धा॒वति॒
वा॒ज॒७ ह॒न्ति वृ॒त्रं ज॑यति॒ त॒७ संग्रा॑मम॒थो अ॒ग्निरि॑व न प्र॒तिधृ॑षे
भ॒वत्य॒ग्नये॑ऽग्न॒िव॒ते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पा॒लं निर्व॑पे॒द्-यस्या॒ग्ना-
व॒ग्नि- म॑भ्यु॒द्धरे॑यु-निर्दिष्टभा॒गो वा ए॒तयो॑र॒न्योऽनि॑र्दिष्टभा॒गोऽन्य॑स्तौ
संभ॑व॒न्तौ य॑ज॒मान॒ - [] 20

TS 2.2.4.7

–म॒भि॒ सं॒ भव॑तः॒ स ई॒श्वर॑ आ॒र्ति॒मा॒र्तो॒ –र्य॑द॒ग्नये॑ऽग्न॒वते॑ नि॒र्वप॑ति
 भा॒ग॒धेये॑नै॒वैनौ॑ श॒मय॑ति नाऽऽ*॒र्ति॒मा॒च्छति॑ यज॑मानोऽग्नये॒ ज्योति॑ष्मते
 पु॒रो॒डा॒श॒म॒ष्टाक॑पा॒लं नि॒र्वपे॑द्–यस्या॒ –ग्निरु॑द्धृ॒तोऽहु॑ते–ऽग्न॒होत्र॑
 उ॒द्वाये॑ द॒पर आ॒दी॒प्या॒नूद्धृ॑त्य॒ इत्या॑हु॒स्तत् तथा॑ न का॒र्यं य॑द्–
 भा॒ग॒धेय॑म॒भि पूर्वं॑ उ॒द्धि॒यते॑ कि॒मप॑रोऽभ्यु – [] 21

TS 2.2.4.8

–द॒ध्रिये॑तेति॒ तान्ये॒वा व॒क्षाणा॑नि स॒न्नि॒धाय॑ म॒न्थेदि॑तः प्र॒थमं॑ ज॒ज्ञे
 अ॒ग्निः स्वा॑द्यो॒नेरधि॑ जा॒तवे॑दाः ।
 स गा॑य॒त्रिया॒ त्रिष्टु॑भा॒ जग॑त्या दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं व॑हतु प्र॒जान॑न्निति॒
 छन्दो॑भि॒रेवैन॑ꣳ स्वा॑द्यो॒नेः प्र॒जन॑यत्येष॒ वा व सौ॑ऽग्निरि॒त्याहु॑
 ज्योति॑स्त्वा अ॒स्य प॑राप॒तित॑मिति॒ यद॑ग्नये॒ ज्योति॑ष्मते नि॒र्वप॑ति
 यदे॒वास्य॑ () ज्योतिः॒ प॑राप॒तितं॑ तदे॒वाव रु॑न्धे ॥ 22

(क॒रोत्य॒न्नादो॑ – द॒धाति॑ य॒द॒ग्नये॑ – शु॒चये॑ चक्षु॒रेवा॑स्मिन् तेन॑ द॒धाति॑
 –क॒रोति॑ – वा॒जं – य॑ज॒मान॑ – मु – दे॒वा॒स्य – षट्च॑) (A4)

TS 2.2.5.1

वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॑पेद्-वा॒रुणं॑ च॒रुं द॑धि॒क्राव्ण॑णे
च॒रुम॑भि॒शस्य॑मानो यद्-वै॒श्वान॑रो द्वा॒दश॑क॒पालो॑ भव॑ति सँव॑थ्सरो वा
अ॒ग्नि वै॒श्वान॑रः सँव॑थ्सरेणै॒वैनँ॑ स्व॒दय॑त्यप॒ पापं॑ वँर्णँ॑ ह॒ते
वा॒रुणे॑नै॒वैनं॑ वँरुण॒पाशान्॑ मुञ्च॑ति द॒धि॒क्राव्ण॑णा पु॒नाति॑ हि॒रण्यं॑
दक्षि॑णा प॒वित्रं॑ वै हि॒रण्यं॑ पु॒नात्ये॒वैनमा॑द्य-म॒स्यान्नं॑ भव॑त्ये॒तामे॒व
निर्व॑पेत् प्र॒जाका॑मः सँव॑थ्सरो - [] 23

TS 2.2.5.2

वा ए॒तस्या॑ शान्तो॒ योनिं॑ प्र॒जायै॑ प॒शूनां॑ निर्द॑हति योऽलं॑ प्र॒जायै॑ सन्
प्र॒जां न वि॒न्दते॑ यद्-वै॒श्वान॑रो द्वा॒दश॑क॒पालो॑ भव॑ति सँव॑थ्सरो वा
अ॒ग्नि वै॒श्वान॑रः सँव॑थ्सरमे॒व भा॑ग॒धेये॑न श॒मय॑ति सौऽस्मै॑ शान्तः
स्वाद्यो॑नेः प्र॒जां प्र॑जनयति वा॒रुणे॑नै॒वैनं॑ वँरुण॒पाशान्॑ मुञ्च॑ति
द॒धि॒क्राव्ण॑णा पु॒नाति॑ हि॒रण्यं॑ दक्षि॑णा प॒वित्रं॑ वै हि॒रण्यं॑
पु॒नात्ये॒वैनं॑- [] 24

TS 2.2.5.3

ॐ॑ वि॒न्दते॑ प्र॒जां वै॑श्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॑पेत् पु॒त्रे जा॒तेय॑द॒ष्टाक॑पालो
 भव॑ति गाय॒त्रियै॑वैनं ब्र॒ह्मव॑र्च॒सेन॑ पुनाति यन्न॑व॒कपाल॑-स्त्रि॒वृ॒तैवा॒स्मिन्
 तेजो॑ दधाति यद्-द॒शक॑पालो वि॒राजै॑वा॒स्मिन्न॑न्नाद्यं दधाति
 यदे॒काद॑शक॒पाल-स्त्रि॒ष्टुभै॑वा॒स्मिन्नि॒न्द्रियं॑ दधाति यद्-द्वा॒दश॑क॒पालो
 जग॑त्यैवा॒स्मिन् प॒शून् दधाति॑ यस्मिन् जा॒त ए॒तामि॑ष्टिं
 निर्व॑पति पू॒त- [] 25

TS 2.2.5.4

ए॒व ते॒जस्व्य॑न्नाद इ॒न्द्रिया॑वी प॒शुमान्॑ भव॒त्यव॑ वा ए॒ष
 सु॒वर्गाल्लो॒काच्छि॑द्यते यो द॒र्शपूर्ण॑मा॒सया॒जी सन्न॑मा॒वास्यां॑ वा
 पौ॒र्णमा॒सीं वा॑तिपा॒दय॑ति सु॒वर्गाय॑ हि लो॒काय॑ द॒र्शपूर्ण॑मा॒सा
 वि॒ज्येते॑ वैश्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॑पेदमा॒वास्यां॑ वा पौ॒र्णमा॒सीं
 वा॒तिपा॑द्य सँव॒थ्सरो॑ वा अ॒ग्नि वै॑श्वा॒नरः॑ सँव॒थ्सर॑मे॒व प्री॑णा॒त्यथो॑
 सँव॒थ्सर॑मे॒वास्मा॑ उप॑ दधाति सु॒वर्गस्य॑ लो॒कस्य॑ सम॒ष्ट्या- [] 26

TS 2.2.5.5

अथो दे॒वता॑ ए॒वान्वा॒रभ्य॑ सु॒वर्गं॑ लो॒कमे॑ति वी॒रहा॑ वा ए॒ष दे॒वानां॑
 यो॑ऽग्नि॒-मु॒द्वास॑यते न वा ए॒तस्य॑ ब्रा॒ह्मणा॑ ऋ॒ताय॑वः पु॒राऽन्न॑मक्षन्ना-
 ग्ने॒यम॑ष्टाक॒पालं॑ निर्व॒पेद्-वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑क॒पाल-म॒ग्निमु॒द्वास॑यिष्यन्
 यद॑ष्टाक॒पालो॑ भवत्य॒ष्टाक्ष॑रा गा॒यत्री॑गा॒यत्रो॑ ऽग्नि॒र्यावा॑नेवाग्निस्तस्मा॑
 आ॒तिथ्यं॑ क॒रोत्य॒थो यथा॑ ज॒नं य॑तेऽव॒सं क॒रोति॑ तादृ - [] 27

TS 2.2.5.6

-गे॒व तद्-द्वा॒दश॑क॒पालो॑ वै॒श्वान॑रो भवति द्वा॒दश॑ मा॒साः सँव॑त्स॒रः
 सँव॑त्स॒रः ख॒लु वा अ॒ग्नेर्यो॑निः स्वा॒मेवैनं॑ यो॒निं ग॑मय-त्याद्य॒मस्या॑न्नं
 भवति॑ वै॒श्वान॑रं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॒पेन्मा॑रुतं स॒प्तक॑पालं ग्रा॒मका॑म
 आ॒हव॑नीये वै॒श्वान॑रम॒धि श्र॑यति गा॒र्हप॑त्ये मा॒रुतं॑ पा॒पव॑स्यस॒स्य
 वि॒धृत्यै॑ द्वा॒दश॑क॒पालो॑ वै॒श्वान॑रो भवति द्वा॒दश॑ मा॒साः सँव॑त्स॒रः
 सँव॑त्स॒रेणै॒वास्मै॑ स॒जाता॑ऽश्वा॒वय॑ति मा॒रुतो॑ भवति - [] 28

TS 2.2.5.7

मरुतो॑ वै दे॒वानां॑ वि॒शो दे॒ववि॒शेनै॒वास्मै॑ मनुष्य॑ वि॒शमव॑ रुन्धे
सप्त॑कपालो भवति सप्त॑ गणा॒ वै मरुतो॑ गण॒श ए॒वास्मै॑ सजा॒तानव॑
रुन्धे ऽनूच्य॑मान आ सादयति॑ वि॒शमे॒वास्मा॒ अनुव॑र्त्मानं करोति ॥ 29

(प्र॒जाका॑मः सँव॒थ्सरः॑ - पु॒नात्ये॒वैनं॑ - पू॒तः - सम॑ष्ट्यै -

तादृ॑ङ् - मा॒रुतो॑ भव - त्येका॒न्न त्रि॒ंशच्च॑) (A5)

TS 2.2.6.1

आदि॒त्यं चरुं॑ निर्व॑पेथ् संग्राम॑-मुपप्रयास्यन्त्रियं॑ वा अदि॒तिरस्यामे॒व
पूर्वे॑ प्र॒तिति॑ष्ठन्ति वैश्वा॒नरं॑ द्वाद॒शक॑पालं निर्व॑पेदायतनं गत्वा सँव॒थ्सरो
वा अ॒ग्नि वै॑श्वा॒नरः॑ सँव॒थ्सरः॑ खलु॒ वै दे॒वाना॑-माय॒तनमे॒तस्माद्वा
आय॑तनाद्-दे॒वा असु॑रानजयन्. यद्-वैश्वा॒नरं॑ द्वाद॒शक॑पालं निर्व॑पति
दे॒वानामे॒वाय॑तने यतते॑ जयति॑ तं संग्राम॑मे॒तस्मिन् वा

ए॒तौ मृ॑जाते - [] 30

TS 2.2.6.2

यो वि॒द्विषा॑णयो॒रन्नम॑त्ति वैश्वा॒नरं॑ द्वाद॒शक॑पालं निर्व॑पेद्-वि॒द्विषा॑णयो॒रन्नं
जग्ध्वा॑ सँव॒थ्सरो॒ वा अ॒ग्नि-वै॑श्वा॒नरः॑ सँव॒थ्सर॑ स्वदि॒तमे॒वात्ति॑

नास्मिन् मृजाते सँवथ्सराय वा एतौ सममाते यौ सममाते तयोर्यः
 पूर्वोऽभिद्रुहति तं वरुणो गृह्णाति वैश्वानरं द्वादशकपालं निर्वपेथ्
 सममानयोः पूर्वोऽभिद्रुह्य सँवथ्सरो वा अग्निर्वैश्वानरः
 सँवथ्सरमेवाऽऽ*प्त्वा निर्वरुणं - [] 31

TS 2.2.6.3

परस्तादभि द्रुहति नैनं वरुणो गृह्णात्यायं वा एष प्रति गृह्णाति
 योऽविं प्रतिगृह्णाति वैश्वानरं द्वादशकपालं निर्वपेदविं प्रतिगृह्य
 सँवथ्सरो वा अग्निर्वैश्वानरः सँवथ्सर-स्वदितामेव प्रतिगृह्णाति
 नाऽऽ*व्यं प्रतिगृह्णात्यात्मनो वा एष मात्रामाप्नोति य उभयादत्
 प्रतिगृह्णात्यश्वं वा पुरुषं वा वैश्वानरं द्वादशकपालं
 निर्वपेदुभयादत् - [] 32

TS 2.2.6.4

प्रतिगृह्य संवथ्सरो वा अग्निर्वैश्वानरः सँवथ्सर-स्वदितमेव
 प्रति गृह्णाति नात्मनो मात्रामाप्नोति वैश्वानरं द्वादशकपालं निर्वपेथ्-
 सनिमेष्यन्थ्-सँवथ्सरो वा अग्निर्वैश्वानरो यदा खलु वै सँवथ्सरं

जन॑तायां॑ चर॒त्यथ॑ स ध॒नार्घो॑ भव॒तियद्-वै॑श्वा॒नरं॑ द्वा॒दश॑कपालं
निर्व॑पति सँव॒थ्सर॑-सा॒तामे॒व स॒निम॒भि प्रच्य॑वते दान॑कामा अस्मै
प्रजा॑ भव॒न्ति यो वै सँव॒थ्सरं॑ - [] 33

TS 2.2.6.5

प्रयु॑ज्य न वि॒मुञ्च॑त्यप्रतिष्ठानो॒ वै स भव॑त्येतमे॒व वैश्वा॒नरं॑ पुन॑रागत्य
निर्व॑पेद्यमे॒व प्रयु॑ङ्क्ते तं भा॒गधे॑येन वि मुञ्च॑ति प्रतिष्ठित्यै॒ यया॑
रज्ज्वो॑त्तमां गा॒माजे॑त् तां भ्रातृ॑व्याय प्र हि॒णुया॒न्निर्ऋ॑तिमे॒वास्मै॑
प्र हि॑णोति ॥ 34 (मृ॒जा॒ते - निर्व॑रुणं - वँपे॑दुभया॒दद् - यो वै
सँव॑थ्सरꣳ - षट्त्रिंशच्च) (A6)

TS 2.2.7.1

ऐन्द्रं॑ चरु॑ निर्व॑पेत् प॒शुकाम॑ ऐन्द्रा॑ वै प॒शव॑ इन्द्र॑मे॒व स्वेन॑
भा॒गधे॑येनोप धाव॑ति स ए॒वास्मै॑ प॒शून् प्रय॑च्छति प॒शुमा॑ने॒व भव॑ति
चरु॑र्भव॑ति स्वा॒दे॒वास्मै॑ यो॒नैः प॒शून् प्रज॑नयतीन्द्रा॒येन्द्रि॑याव॑ते
पुरो॑डाशमे॒काद॑शकपालं निर्व॑पेत् प॒शुकाम॑ इन्द्रि॒यं वै प॒शव॑
इन्द्र॑मे॒वेन्द्रि॑यावन्तꣳ स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप धाव॑ति स - [] 35

TS 2.2.7.2

ए॒वास्मा॑ इन्द्रि॒यं प॒शून् प्र॑यच्छति पशु॒माने॒व भ॑वतीन्द्रा॒य-घ॑र्मवते
 पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं॒ निर्व॑पेद्-ब्रह्मवर्च॒सका॑मो ब्रह्मवर्च॒सं वै
 घ॒र्म इन्द्र॑मे॒व घ॒र्मव॑न्त॒ऽस्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प धावति स ए॒वास्मिन्
 ब्रह्मवर्च॒सं द॑धाति ब्रह्मवर्च॒स्ये॒व भ॑वतीन्द्रा॒यार्क॑वते
 पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं॒ निर्व॑पेदन्नका॒मोऽर्को॑ वै
 दे॒वाना॑मन्नमिन्द्रमे॒वार्क॑वन्त॒ऽस्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑ - [] 36

TS 2.2.7.3

-प धावति स ए॒वास्मा॑ अन्नं प्रयच्छत्यन्नाद ए॒व भ॑वतीन्द्रा॒य घ॑र्मवते
 पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं॒ निर्व॑पेदिन्द्रा॒ये-न्द्रि॒याव॑त इन्द्रा॒यार्क॑वते
 भू॒तिका॑मो यदिन्द्रा॒य घ॑र्मवते निर्वपति शिर ए॒वास्य॑ तेन करोति
 यदिन्द्रा॒येन्द्रि॒याव॑त आ॒त्मान॑मे॒वास्य॑ तेन करोति यदिन्द्रा॒यार्क॑वते भू॒त
 ए॒वान्नाद्ये॑ प्र॒तिति॑ष्ठति भवत्ये॒वेन्द्रा॒या - [] 37

TS 2.2.7.4

-ऽ॒हो मु॒चे पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं॒ निर्व॑पेद्यः पाप्मना गृहीतः स्यात्
 पाप्मा वा अ॒ह इन्द्र॑मे॒वाऽ॒हो मु॒च॒ऽस्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प धावति स

ए॒वैनं॑ पा॒प्मनोऽ॒हसो॑ मुञ्च॒तीन्द्रा॑य वैमृ॒धाय॑ पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं
निर्व॑पेद्यं मृ॒धोऽ॒भि प्र॒वेपे॑रन्-रा॒ष्ट्राणि॑ वाऽ॒भि स॒मि॒युरिन्द्र॑मेव वैमृ॒धः
स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वास्मा॑न्मृ॒धो - [] 38

TS 2.2.7.5

ऽप॑ ह॒न्तीन्द्रा॑य त्रा॒त्रे पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं निर्व॑पेद्-ब॒द्धो वा
परि॑यत्तो वेन्द्र॑मेव त्रा॒तारः॑ स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वैनं॑ त्रायत
इन्द्रा॑यार्काश्चमेधवते पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं निर्व॑पेद्यं म॒हाय॑ज्ञो
नोप॑नमेदेते वै म॒हाय॑ज्ञस्यान्त्ये त॒नू यद॑र्काश्चमेधाविन्द्र॑मेवार्काश्चमेध-
वन्तः॑ स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वास्मा॑ () अ॒न्ततो॑ म॒हाय॑ज्ञं
च्याव॑यत्यु॒पैनं॑ म॒हाय॑ज्ञो नमति ॥ 39

(इन्द्रि॑यावन्तः॑ स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति सो॑ - ऽर्क॑वन्तः॑ स्वेन॑
भा॒ग॒धेये॒नै - वेन्द्रा॑या - स्मा॑न् मृ॒धो - ऽस्मै॑ - स॒प्त च॑) (A7)

TS 2.2.8.1

इन्द्रा॑यान्वृजवे पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं निर्व॑पेद् ग्राम॑काम
इन्द्र॑मेवान्वृ॒जुः स्वेन॑ भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धावति स ए॒वास्मै॑

स॒जा॒ता॒न॒नु॒का॒न् करो॒ति॒ ग्रा॒म्ये॒व भ॒वती॑न्द्रा॒ण्यै च॒रुं नि॒र्व॒पे॒द्यस्य॑
से॒नाऽस॑ञ्छि॒ते॒व स्या॑दिन्द्रा॒णी वै से॒नायै॑ दे॒वते॑न्द्रा॒णीमे॒व स्वे॒न
भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ सै॒वास्य॑ से॒नाञ् सञ् श्य॑ति

ब॒ल॒ब्ज॒जा॒न॒पी – [] 40

TS 2.2.8.2

–॒ध्मे सं न॒ह्येद्–गौ॑–र्य॒त्राधि॑ष्क॒न्नान्य॑मे॒हत् ततो॑ ब॒ल॒ब्ज॒जा उ॒दति॑ष्ठन्
ग॒वा॒मे॒वैनं॑ न्या॒यम॑पिनी॒य गा वे॑द॒यती॑न्द्रा॒य म॒न्युम॑ते॒ मन॑स्व॒ते
पु॒रो॒डा॒शमे॑काद॒शक॑पालं॒ नि॒र्व॒पेथ् संग्रा॑मे सँय॒त्त इन्द्रि॑ये॒ण वै
म॒न्युना॑ म॒नसा॑ संग्रा॒मं ज॑यतीन्द्र॒मे॒व म॒न्युम॑न्तं॒ मन॑स्व॒न्तञ् स्वे॒न
भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ स ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं म॒न्युं मनो॑ दधा॒ति
ज॑यति॒ तञ् – [] 41

TS 2.2.8.3

संग्रा॒ममे॒तामे॒व नि॒र्व॒पेद्यो॑ ह॒तम॑नाः स्व॒यं पा॑प इ॒व स्या॑दे॒तानि॑
हि वा ए॒तस्मा॑ दप॒क्रान्ता॑न्यथैष ह॒तम॑नाः स्व॒यं पा॑प इन्द्र॒मे॒व
म॒न्युम॑न्तं॒ मन॑स्व॒न्तञ् स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ स ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं

म॒न्युं॑ म॒नो॑ द॒धाति॑ न ह॒तम॑नाः स्व॒यं पा॒पो भ॑वतीन्द्राय दा॒त्रे

पु॒रो॒डा॒श॒मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ निर्व॒पे॒द्यः॑ का॒मये॑त दा॒नका॑मा

मे प्र॒जाः स्यु॑ – [] 42

TS 2.2.8.4

–रि॒तीन्द्र॑मे॒व दा॒तार॑ꣳ स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॑वति स ए॒वास्मै॑
दा॒नका॑माः प्र॒जाः क॑रोति दा॒नका॑मा अ॒स्मै प्र॒जा भ॑वन्तीन्द्राय प्रदा॒त्रे
पु॒रो॒डा॒श॒मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ निर्व॒पे॒द्यस्मै॑ प्र॒त्तमि॑व स॒न्न प्र॑दीयेतेन्द्र॒मे॒व
प्रदा॑तारꣳ स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒पधा॑वति स ए॒वास्मै॑ प्रदा॒पय॑तीन्द्राय
सु॒त्रा॒म्णो पु॒रो॒डा॒श॒मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ निर्व॒पे॒दप॑रुद्धो वा – [] 43

TS 2.2.8.5

ऽप॒रु॒द्धय॑मा॒नो वे॑न्द्र॒मे॒व सु॒त्रा॒मा॒णꣳ स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॑वति
स ए॒वैनं॑ त्रायते ऽन॒प॒रु॒द्ध्यो भ॑वतीन्द्रो वै स॒दृङ् दे॒वता॑भि॒रासी॑त्
स न व्या॒वृ॒तम॑गच्छ॒त् स प्र॒जाप॑तिमुपाधावत् तस्मा
ए॒तमै॑न्द्र॒मे॒का॒द॒श॒क॒पा॒लं॑ नि॒रव॑पत् तेनै॒–वा॑स्मिन्निन्द्रि॒यम॑दधा–

च्छक्वरी॑ या॒ज्यानु॒वाक्ये॑ अकरोद्-वज्रो॑ वै शक्वरी॑ स ए॒नं

ँवज्रो॑ भूत्या॑ ऐ॒न्ध - [] 44

TS 2.2.8.6

सोऽभव॑त् सोऽबि॑भेद्-भूतः॑ प्र॒ मा धक्ष्य॑तीति॒ स प्र॒जाप॑तिं
पुन॑रुपाधाव॒त् स प्र॒जाप॑तिः शक्वर्या॑ अधि॒ रेवतीं॑ निरमिमीत॒ शान्त्या॑
अप्र॑दाहाय॒ योऽल॑ श्रियै॑ सन्थ्-सदृ॑ङ्ख्समानैः स्यात् तस्मा॑
एत॑मैन्द्रमेकादशकपालं॑ निर्व॑पेदिन्द्रमे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति॒
स ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं दधा॑ति रेवती॑ पुरोऽनु॒वाक्या॑ भवति ()
शान्त्या॑ अप्र॑दाहाय॒ शक्वरी॑ या॒ज्या वज्रो॑ वै शक्वरी॑स ए॒नं
ँवज्रो॑ भूत्या॑ इ॒न्धे भव॑त्येव ॥ 45

(अपि - त७ - स्यु - वै - न्ध - भवति - चतुर्दश च) (A8)

TS 2.2.9.1

आ॒ग्ना-वै॒ष्णव॑-मेकादशकपालं॑ निर्व॑पेदभिचरन्थ्-सर॑स्वत्याज्यं
भा॒गा स्याद्-बा॒र्हस्प॑त् यश्चरु॑र्यदाग्ना-वै॒ष्णव॑ ए॒कादश॑कपालो
भव॑त्यग्निः सर्वा॑ दे॒वता॑ विष्णु॑र्यज्ञो दे॒वता॑भिश्चै॒वैनं॑ य॒ज्ञेन॑ चाभि

च॒रति॑ स॒रस्व॒त्याज्य॑ भा॒गा भ॒वति॑ वा॒ग्वै स॒रस्व॒ती वा॒चैवैन॑म॒भि च॒रति॑
 बा॒र्ह॒स्पत्य॑श्च॒रु भ॑वति॒ ब्र॒ह्म वै दे॒वानां॑ बृ॒हस्प॑ति॒ ब्र॒ह्मणै॑वैन॒मभि॑
 च॒रति॑ – [] 46

TS 2.2.9.2

प्र॒ति वै प॒रस्ता॑द॒भिच॑रन्त॒मभि॑ च॒रन्ति॑ द्वे॒ द्वे पु॒रोऽनु॑वा॒क्ये कुर्या॑दति॒
 प्र॒युक्त्या॑ ए॒तयै॑व य॒जेता॑भि च॒र्यमा॑णो दे॒वता॑भिरे॒व दे॒वताः॑ प्र॒तिच॑रति॒
 य॒ज्ञेन॑ य॒ज्ञं वा॒चा वा॒चं ब्र॒ह्मणा॑ ब्र॒ह्म स दे॒वता॑श्चै॒व य॒ज्ञं च॑ म॒द्ध्यतो॑
 व्य॒वस॑र्पति॒ तस्य॑ न कु॒तश्च॑नोपा॒व्याधो॑ भ॒वति॑ नैन॒मभि॑च॒रन्-थ॑स्तृणु॒त
 आ॒ग्नावै॑ष्ण॒व-मे॒काद॑श॒कपालं॑ निर्व॒पेद्यं॑ य॒ज्ञो नो॑ – [] 47

TS 2.2.9.3

-प॒नमे॑द॒ग्निः सर्वा॑ दे॒वता॑ वि॒ष्णुर्य॒ज्ञोऽग्निं॑ चै॒व वि॒ष्णुं च॑ स्वे॒न
 भा॒गधे॑ये॒नोप॑ धा॒वति॑ ता॒वेवा॑स्मै य॒ज्ञं प्र॑यच्छ॒त उपै॑नं य॒ज्ञो
 न॒मत्या॑ग्ना- वै॒ष्णवं॑ घृ॒ते च॒रुं निर्व॑पेच्चक्षु॒ष्कामो॑ऽग्नेर्वै चक्षु॒षा म॒नुष्या॑
 वि प॑श्यन्ति य॒ज्ञस्य॑ दे॒वा अ॒ग्निं चै॒व वि॒ष्णुं च॑ स्वे॒न भा॒गधे॑ये॒नोप॑
 धा॒वति॑ ता॒वेवा॑ – [] 48

TS 2.2.9.4

–ऽस्मिन् चक्षुर्धत्तश्चक्षुष्मानेव भवति धेन्वै वा एतद्–रेतो
यदाज्य–मनडुह–स्तण्डुला मिथुनादेवास्मै चक्षुः प्रजनयति
घृते भवति तेजो वै घृतं तेजश्चक्षु–स्तेजसैवास्मै तेजश्चक्षुरव
रुन्ध इन्द्रियं वै वीर्यं वृद्धे भ्रातृव्यो यजमानोऽयजमानस्या–
ध्वरकल्पां प्रति निर्वपेद्–भ्रातृव्ये यजमाने नास्येन्द्रियं – [] 49

TS 2.2.9.5

वीर्यं वृद्धे पुरावाचः प्रवदितो–निर्वपेद्वावत्येव वाक् तामप्रोदितां
भ्रातृव्यस्य वृद्धे तामस्य वाचं प्रवदन्तीमन्या वाचोऽनु प्रवदन्ति ता
इन्द्रियं वीर्यं यजमाने दधत्याग्ना वैष्णव–मष्टाकपालं निर्वपेत् प्रातः
सवनस्याऽऽ* काले सरस्वत्याज्यभागा स्याद् बार्हस्पत्यश्चरु–
र्यदष्टाकपालो भवत्यष्टाक्षरा गायत्री गायत्रं प्रातः सवनं प्रातः
सवनमेव तेनाप्नो – [] 50

TS 2.2.9.6

–त्याग्नावैष्णव–मेकादशकपालं निर्वपेन्माद्ध्यन्दिनस्य सवनस्याऽऽ
*काले सरस्वत्याज्यभागा स्याद् बार्हस्पत्य–श्चरु र्यदेकादशकपालो

भवत्येकादशाक्षरा त्रिष्टुप् त्रैष्टुभं माद्ध्यन्दिनं सवनं माद्ध्यन्दिनमेव
 सवनं तेनाऽऽप्नोत्याग्नावैष्णवं द्वादशकपालं निर्वपेत्
 तृतीयसवनस्याऽऽकाले सरस्वत्याज्यभागा स्याद् बारहस्पत्यश्चर्यद्
 द्वादशकपालो भवति द्वादशाक्षरा जगती जागतं तृतीयसवनं तृतीय
 सवनमेव तेनाऽऽप्नोति देवताभिरेव देवताः - [] 51

TS 2.2.9.7

प्रतिचरति यज्ञेन यज्ञं वाचा वाचं ब्रह्मणा ब्रह्म कपालैरेव
 छन्दाऽस्याप्नोति पुरोडाशैः सवनानि मैत्रावरुणमेककपालं निर्वपेद्-
 वशायै काले यैवासौ भ्रातृव्यस्य वशाऽनूबन्ध्या सो
 एवैषैतस्यैककपालो भवति न हि कपालैः पशुमर्हत्याप्तुं ॥ 52

(ब्रह्मणैवैनमभि चरति - यज्ञो न - तावेवा - ऽस्येन्द्रिय -

माप्नोति - देवताः - सप्तत्रिंशच्च) (A9)

TS 2.2.10.1

असावादित्यो न व्यरोचत तस्मै देवाः प्रायश्चित्तिमैच्छन् तस्मा एतं
 सोमारौद्रं चरुं निरवपन् तेनैवास्मिन् रुचमदधुर्यो ब्रह्मवर्चसकामः

स्यात् तस्मा॑ ए॒त॒ꣳ सो॒मा॒रौ॒द्रं च॒रुं निर्व॑पे॒थ् सोमं॑ चै॒व रु॒द्रं च॒ स्वेन॑
भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प॒ धा॒वति॑ ता॒वे॒वा॒स्मिन् ब्र॑ह्मवर्च॒सं ध॑त्तो ब्रह्मवर्च॒स्ये॒व
भ॒वति॑ ति॒ष्या॒पूर्ण॑मा॒से निर्व॑पेद्-रु॒द्रो - [] 53

TS 2.2.10.2

वै ति॒ष्यः सोमः॑ पू॒र्ण॒मा॒सः सा॒क्षा॒दे॒व ब्र॑ह्मवर्च॒सम॑व रु॒न्धे परि॑श्रिते
या॒जय॑ति ब्रह्मवर्च॒सस्य॑ परि॒गृही॑त्यै श्वे॒तायै॑ श्वे॒तव॑त्सायै दु॒ग्धं
म॒थि॒तमा॑ज्यं भव॒त्याज्यं॑ प्रो॒क्ष॒णमा॑ज्ये॒न मार्ज॑यन्ते यव॒दे॒व ब्र॑ह्मवर्च॒सं
तथ् सर्वं॑ करो॒त्यति॑ ब्रह्मवर्च॒सं क्रि॑यत॒ इत्या॑हु॒रीश्व॑रो दु॒श्च॒र्मा
भ॒वि॒तो॒रिति॑ मा॒न॒वी ऋ॒चौ धा॒य्ये कुर्या॑द्-यद्वै किञ्च॒ म॒नु॒रव॑दत्-तद्-
भे॒षजं॑ - [] 54

TS 2.2.10.3

भे॒षज॑मे॒वास्मै॑ करोति॒ यदि॑ बि॒भी॒याद्-दु॒श्च॒र्मा भ॑वि॒ष्यामी॑ति
सो॒मा॒पौ॒ष्णं च॒रुं निर्व॑पे॒थ् सौ॒म्यो वै दे॒वत॑या पु॒रुषः॑ पौ॒ष्णाः प॒शवः॑
स्वयै॑ वा॒स्मै दे॒वत॑या प॒शुभि॑स्त्वचं॑ करोति॒ न दु॒श्च॒र्मा भ॑वति सो॒मा॒रौ॒द्रं

च॒रुं नि॒र्व॒पेत् प्र॒जा॒कामः॑ सो॒मो वै रे॒तो॒धा अ॒ग्निः प्र॒जानां॑ प्र॒जनयि॒ता
सोम॑ ए॒वास्मै॑ रे॒तो द॒धात्य॒ग्निः प्र॒जां प्र॒जनय॑ति वि॒न्दते॑ – [] 55

TS 2.2.10.4

प्र॒जाꣳ सो॒मारौ॒द्रं च॒रुं नि॒र्व॒पेद॒भिच॑रन्-थ्सौ॒म्यो वै दे॒वत॑या पु॒रुष॑ ए॒ष
रु॒द्रो यद॒ग्निः स्वा॒या ए॒वैनं॑ दे॒वता॑यै नि॒ष्क्री॑य रु॒द्राया॑पि द॒धाति
ता॒जगा॑र्तिमा॒च्छति॑ सो॒मारौ॒द्रं च॒रुं नि॒र्व॒पे-ज्ज्यो॑गा॒मया॑वी सो॒मं वा
ए॒तस्य॑ र॒सो ग॑च्छत्य॒ग्निꣳ शरी॑रं य॒स्य ज्यो॑गा॒मय॑ति सो॒मादे॒वास्य
र॒सं नि॒ष्क्री॑णात्य॒ग्नेः शरी॑रमु॒त यदी॑ – [] 56

TS 2.2.10.5

-तासु॑ भ॒वति॑ जी॒वत्ये॒व सो॒मारु॒द्रयो॒र्वा ए॒तं ग्र॑सि॒तꣳ हो॒ता
नि॒ष्विद॑ति स ई॒श्वर॑ आ॒र्तिमा॒र्तो-र॒न॒ड्वान् हो॒त्रा दे॒यो वहि॑र्वा
अ॒न॒ड्वान् वहि॑र्.हो॒ता वहि॑नै॒व वहि॑मा॒त्मानꣳ स्पृ॑णोति सो॒मारौ॒द्रं
च॒रुं नि॒र्व॒पेद्यः॑ का॒मये॑त स्वे॒ऽस्मा आ॒यत॑ने भ्रातृ॒व्यं ज॒नये॑यमि॒ति वेदिं॑
प॒रिगृ॑ह्या॒र्धमु॒द्धन्या॑द॒र्धं ना॒र्धं ब॒र्हिषः॑ स्तृ॒णीया॑द॒र्धं ()

ना॒र्ध॒-मि॒द्ध॒मस्या॑भ्या-द॒द्ध्या-द॒र्धं॑ न॒ स्व ए॒वास्मा॑ आ॒यत॑ने
 भ्रातृ॑व्यं ज॒नय॑ति ॥ 57 (रु॒द्रो - भ॑ष॒जं - वि॒न्दते॑- यदि॑ -
 स्तृ॒णीया॑दर्धं - द्वा॒दश॑ च) (A10)

TS 2.2.11.1

ऐ॒न्द्रमे॑का॒दश॑क॒पालं॑ निर्व॑पेन्मा॒रुत॑ꣳ स॒प्तक॑पालं॒ ग्राम॑काम॒ इन्द्रं॑ चै॒व
 म॒रुत॑श्च स्वे॒न भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति त ए॒वास्मै॑ सजा॒तान् प्र॑यच्छन्ति
 ग्राम्ये॑व भव॒त्याह॑वनीय॒ ऐन्द्र॑मधि॒ श्रय॑ति गार्॒हप॑त्ये मारु॒तं
 पा॒पव॑स्यस॒स्य वि॑धृत्यै स॒प्तक॑पालो मारु॒तो भव॑ति स॒प्तग॑णा वै
 म॒रुतो॑गण॒श ए॒वास्मै॑ सजा॒तानव॑ रुन्धेऽनू॒च्यमा॑न आ सा॒दय॑ति
 वि॒शमे॑वा - [] 58

TS 2.2.11.2

-स्मा॑ अनु॒वर्त्मानं॑ करोत्येतामे॒व निर्व॑पेद्यः का॒मये॑त क्ष॒त्राय॑ च वि॒शे
 च स॒मदं॑ द॒द्ध्यामि॒त्यैन्द्र॑स्या-व॒द्यन् ब्रू॑यादिन्द्रा॒यानु॑ ब्रू॒हीत्या॑श्राव्य
 ब्रू॒यान्-म॒रुतो॑ यजे॒ति मा॒रुत॑स्याव॒द्यन् ब्रू॑यान्मरुद्भ्योऽनु ब्रू॒हीत्या॑श्राव्य

ब्रू॒यादि॒न्द्रं॑ य॒जेति॑ स्व॒ ए॒वै॒भ्यो॑ भा॒ग॒धे॒ये॑ स॒म॒दं॑ द॒धाति॑ वि॒तृ॒ञ्

हा॒णास्ति॑ष्ठन्त्ये॒ तामे॒व – [] 59

TS 2.2.11.3

निर्व॑पे॒द्यः॑ का॒मये॑त क॒ल्पे॑र॒न्निति॑ यथादे॒वत॑म॒वदा॑य यथा दे॒वतं॑ य॒जेद्-

भा॒ग॒धे॒ये॒नै॒वैनान्॑ यथायथं क॒ल्पय॑ति क॒ल्पन्त॑ ए॒वैन्द्र॑-मे॒काद॑शक॒पालं॑

निर्व॑पेद्-वै॒श्वदे॑वं द्वा॒दश॑क॒पालं॑ ग्रा॒मका॑म इन्द्रं चै॒व वि॒श्वा॒ञ्च

दे॒वान्त्स्व॑ने॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ धावति त ए॒वास्मै॑ स॒जाता॑न्

प्र॒यच्छ॑न्ति ग्रा॒म्ये॒व भ॒वत्यै॑न्द्र॒स्याव॑दा॒य वै॒श्वदे॑व॒स्याव॑

द्वे॒दथै॑न्द्र॒स्यो- [] 60

TS 2.2.11.4

-प॒रि॒ष्ठादि॒न्द्रिये॑णै॒वास्मा॑ उ॒भय॑तः स॒जाता॑न् प॒रि गृ॑ह्णात्युपा॒धाय्य॑ पू॒र्वयं॑

वा॒सो द॑क्षिणा स॒जाता॑नामु॒पहि॑त्यै पृ॒श्नि॒यै दु॒ग्धे प्रै॑य॒ङ्ग॒वं च॒रुं

निर्व॑पे॒न्मरु॑द्भ्यो ग्रा॒मका॑मः पृ॒श्नि॒यै वै प॑य॒सो म॒रुतो॑ जा॒ताः पृ॒श्नि॒यै

प्रि॒य॒ङ्ग॒वो मा॒रुताः॑ ख॒लु वै दे॒वत॑या स॒जाता॑ म॒रुत॑ ए॒व स्वे॑न

भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प॒ धा॒व॒ति॒ त॒ ए॒वा॒स्मै॒ स॒जा॒ता॒न् प्र॒य॒च्छ॒न्ति॒ ग्रा॒म्ये॒व भ॒व॒ति॒
प्रि॒य॒व॒ती या॒ज्या॒नु॒वा॒क्ये - [] 61

TS 2.2.11.5

भ॒व॒तः प्रि॒य॒मे॒वैन॑ꣳ स॒मा॒ना॒नां॑ क॒रो॒ति॒ द्वि॒प॒दा पु॒रोऽनु॒वा॒क्या भ॒व॒ति॒
द्वि॒प॒द ए॒वा॒व रु॒न्धे च॒तु॒ष्प॒दा या॒ज्या च॒तु॒ष्प॒द ए॒व प॒शू॒न॒व रु॒न्धे
दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒स॒न् ते दे॒वा मि॒थो वि॒प्रि॒या आ॒स॒न् ते॑ (1)
ऽन्यो॑ऽन्य॒स्मै ज्यै॑ष्॒ठ्या॒या-ति॑ष्ठ॒मा॒नाश्च॒तु॒र्धा व्य॑क्राम॒न्नग्नि॑र्व॒सुभिः॑
सो॒मो रु॒द्रैरि॒न्द्रो म॒रु॒द्भिर्भ॑र्व॒रुण॑ आ॒दि॒त्यैः स॒ इ॒न्द्रः॑

प्र॒जा॒प॒ति॒मु॒पा॒धा॒व॒त् त॒ - [] 62

TS 2.2.11.6

-मे॒तया॑ सं॒ज्ञा॒न्याऽया॑ज॒यद॒ग्नये॑ व॒सु॒मते॑ पु॒रो॒डा॒शम॑ष्टाक॒पालं॑
नि॒र॒व॒प॒थ् सो॒मा॒य रु॒द्र॒व॒ते च॒रु॒मि॒न्द्रा॒य म॒रु॒त्व॒ते पु॒रो॒डा॒श -
मे॒का॒द॒श॒क॒पालं॑ व॒रु॒णा॒याऽऽ*दि॒त्य॒व॒ते च॒रुं॑ ततो॒ वा इ॒न्द्रं दे॒वा
ज्यै॑ष्॒ठ्या॒याभि॑ स॒म॒जा॒न॒त यः स॒मा॒नै॒र्मि॒थो वि॒प्रि॒यः स्या॒त् तमे॒तया॑
सं॒ज्ञा॒न्या या॑ज॒येद॒ग्नये॑ व॒सु॒मते॑ पु॒रो॒डा॒शम॑ष्टाक॒पालं॑ नि॒र्व॒पे॒थ् सो॒मा॒य

रु॒द्र॒व॒ते च॒रु॒मिन्द्रा॑य मरु॒त्व॒ते पु॒रो॒डा॒श॒मेका॑द॒श॒क॒पा॒लं व॑रुणा॒या ()
 ऽऽ*दि॒त्य॒व॒ते च॒रु॒मिन्द्र॑मे॒वैनं॑ भू॒तं ज्यै॑ष्ठ्या॒य स॒मा॒ना अ॒भि सं जा॑न॒ते
 व॒सि॒ष्ठः स॒मा॒ना॒नां भ॑वति ॥ 63

(वि॒श॑मे॒व – ति॑ष्ठन्त्ये॒तामे॒ – वा॒थैन्द्र॑स्य॒ – या॒ज्यानु॑वा॒क्ये – तं –
 व॑रुणा॒य – च॒तु॑र्द॒श च) (A11)

TS 2.2.12.1

हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भ >[1], आ॒पो ह॒ यत् >[2], प्र॒जा॒प॒ते >[3] ॥
 स वे॒द पु॒त्रः पि॒तर॑ꣳ स मा॒तर॑ꣳ स सू॒नुर्भु॑वथ् स भु॒वत् पु॒नर्म॑घः ।
 स द्या॒मौ॒र्णो॑द॒न्तरि॑क्षꣳ स सु॒वः स वि॒श्वा भु॒वो अ॒भव॑थ् स
 आ*ऽभ॑वत् ॥
 उ॒दु त्यं >[4], चि॒त्रं >[5] ॥
 स प्र॒त्न॒व॒न्न॒वी॒यसा॑ऽग्ने॒ द्यु॒म्नेन॑ स॒यता॑ ॥ बृ॒हत् त॑त॒न्थ भा॒नुना॑ ॥
 नि का॒व्या वे॒धसः॑ श॒श्वत॑स्कर्ह॒स्ते द॑धानो – [] 64

TS 2.2.12.2

न॒र्या॑ पु॒रू॒णि ।

अ॒ग्नि॒र्भु॒वद्र॒यिप॑ती॒ रयी॒णा॒ꣳ स॒त्रा च॑क्रा॒णो अ॒मृता॑नि॒ विश्वा॑ ॥

हि॒र॒ण्यपा॑णि॒मू॒तये॑ स॒वि॒ता॒रमु॑प॒ ह्वये॑ ।

स चे॒त्ता दे॒वता॑ प॒दं ॥

वा॒मम॒द्य स॑वि॒तर्वा॒ममु॒ श्वो दि॒वेदि॑वे॒ वा॒मम॒स्मभ्य॑ꣳ सा॒वीः ।

वा॒मस्य॑ हि क्ष॒यस्य॑ दे॒व भू॒रे॒रया॑ धि॒या वा॒मभा॑जः॒ स्याम॑ ॥

ब॒डि॒त्था प॑र्व॒तानां॑ खि॒द्रं बि॑भर्॒षि पृ॑थि॒वि ।

प्र॒ या भू॑मि॒ प्रव॑त्वति॒ म॒ह्ना जि॒नोषि॑ – [] 65

TS 2.2.12.3

महि॒नि ॥

स्तो॒मास॑स्त्वा वि॒चारि॑णि॒ प्रति॑ष्टो॒भन्त्य॑कु॒भिः ।

प्र॒या वा॒जं न॑ हे॒षन्तं॑ पे॒रुम॑स्य॒स्यर्जु॑नि ॥

ऋ॒दूद॑रे॒ण स॒ख्या स॑चे॒य यो मा॒ न रि॒ष्यै॒र्द्वय॑श्च पी॒तः ।

अ॒यं यैः॑ सो॒मो न्य॑धा॒य्यस्मे॑ तस्मा॒ इन्द्रं॑ प्र॒तिर॑मे॒म्यच्छ॑ ॥

आ॒पा॒न्त॒म॒न्यु॒स्तृ॒प॒ल-प्र॒भ॒र्मा॒ धु॒निः शि॒मी वा॒ञ्छ॒रु॒माञ् ऋ॒जी॒षी ।

सो॒मो वि॒श्वान्य॒त॒सा व॒नानि॒ ना॒र्वा॒गिन्द्रं॑ प्र॒ति॒मा॒नानि॑ दे॒भुः ॥

प्र - [] 66

TS 2.2.12.4

सु॒वा॒नः सो॒म ऋ॒त॒यु॒श्चि॒के॒तेन्द्रा॒य ब्र॒ह्म ज॒म॒द॒ग्नि॒रर्च॑न् ।

वृ॒षा य॒न्ता॒ऽसि॒ श॒व॒स॒स्तु॒रस्या॒न्तर्य॑च्छ गृ॒ण॒ते ध॒र्त्रं दृ॒ह ॥

स॒बा॒ध॒स्ते म॒दं च॒ शु॒ष्म॒यं च॒ ब्र॒ह्म न॒रो ब्र॒ह्म॒कृ॒तः स॒पर्य॑न् ।

अ॒र्को वा॒ यत् तु॒र॒ते सो॒म॒च॒क्षा॒स्त॒त्रेदिन्द्रो॑ द॒ध॒ते पृ॒थ्सु॒ तुर्या॑ ॥

व॒षट् ते वि॒ष्ण॒वा॒स आ कृ॑णोमि त॒न्मे जु॒ष॒स्व शि॒पि॒वि॒ष्ट ह॒व्यं । 67

TS 2.2.12.5

व॒र्ध॒न्तु॒ त्वा सु॒ष्टु॒त॒यो गि॒रो मे॒ यू॒यं पा॒त स्व॒स्ति॒भिः स॒दा नः॑ ॥

प्र॒ तत् ते॑ अ॒द्य शि॒पि॒वि॒ष्ट ना॒मा॒र्यः श॒ सामि॑ व॒यु॒ना॒नि वि॒द्वान् ।

त॒न्त्वा गृ॑णामि त॒व॒स॒म॒त॒वी॒यान् क्ष॑य॒न्त॒म॒स्य र॒ज॒सः प॒रा॒के ॥

कि॒मित् ते॑ वि॒ष्णो प॒रि॒च॒क्ष्यं भू॒त् प्र य॒द्व॒व॒क्षे शि॒पि॒वि॒ष्टो अ॒स्मि ।

मा॒ व॒र्षो अ॒स्म॒दप॑ गू॒ह ए॒त॒द्य॒द॒न्य॒रूपः॑ स॒मि॒थे ब॒भू॒थ ॥ 68

TS 2.2.12.6

अग्ने॑ दा॒ दाशु॑षे रयिं॑ ँ॒वीर॑वन्तं॒ परी॑णसं ।

शि॒शी॒हि नः॑ सूनु॒मतः॑ ॥

दा नो॑ अग्ने॑ शति॒नो दाः॑ सह॒स्रिणो॑ दुरो॑ न वाज॒ञ् श्रु॒त्या अ॒पा वृ॒धि ।

प्राची॑ द्यावा॑पृथि॒वी ब्र॒ह्मणा॑ कृ॒धि सु॒वर्णं शु॒क्रमु॒षसो॑ वि दि॒द्युतुः॑ ॥

अ॒ग्निर्दा॒ द्रवि॑णं॒ ँ॒वीर॑पेशा॒ अग्नि॑र् ऋ॒षिं यः॑ सह॒स्रा स॒नोति॑ ।

अ॒ग्निर्दिवि॑ ह॒व्यमा॑ त॒ताना॑ग्ने॒र्धामा॑नि॒ विभृ॑ता पु॒रुत्रा॑ ॥

मा – [] 69

TS 2.2.12.7

नो॑ म॒र्धी >[6], रा तू॑ भ॒र >[7] ॥

घृ॒तं न पू॒तं त॒नूर॑रेपाः शु॒चि हि॒रण्यं॑ ।

तत् ते॑ रु॒क्मो न रो॑चत स्व॒धावः॑ ॥

उ॒भे सु॒श्चन्द्र॑ स॒र्पिषो॑ द॒र्वी श्री॑णीष आ॒सनि॑ ।

उ॒तो न उ॒त् पु॒पूर्या॑ उ॒क्थेषु॑ श॒वस॑स्पत॒ इष॑ञ् स्तो॒तृभ्य॑ आ भ॒र ॥

वा॒यो श॒तञ् ह॒रीणां॑ यु॒वस्व॑ पोष्या॒णां ।

उ॒त वा ते स॒हस्रि॒णो रथ॑ आ या॒तु पाज॑सा ॥

प्र याभि॑ – [] 70

TS 2.2.12.8

–र्या॑सि दा॒श्वाꣳ स॒मच्छा॑ नि॒युद्धि॑–र्वा॒यवि॒ष्टये॑ दुरो॒णे ।

नि नो॑ रयिꣳ सु॒भोज॑सं यु॒वेह॑ नि वी॒रव॑द्–गव्य॒मश्वि॑यं च रा॒धः ॥

रेव॑तीर्नः स॒धमा॑द इ॒न्द्रे स॑न्तु तु॒विवा॑जाः ।

क्षु॒मन्तो॑ याभि॑र्मदे॒म ॥

रेवाꣳ इ॒द्रेव॑तः स्तो॒ता स्या॑त् त्वाव॑तो म॒घोनः॑ ।

प्रेदु॑ हरि॒वः श्रु॑तस्य ॥ 71

(द॒धानो॑ – जि॒नोषि॑ – दे॒भुः प्र – ह॒व्यं – ब॒भूथ॑ – मा – याभि॑ –
श्च॒त्वारिꣳश॑च्च) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(प्र॒जाप॑ति॒स्ताः सृ॒ष्टा - अ॒ग्नये॑ पथि॒कृते॑ - ग्नये॑ का॒माया॑ -
ग्नये॑न्न॒वते॑ - वै॒श्वान॑र - मा॒दित्यं॑ च॒रु - मै॒न्द्रं च॒रु - मि॒न्द्राया॑न्वृ॒जव॑
- आ॒ग्नावै॑ष्ण॒व - म॒सौ सो॑मा॒रौद्र॑ - मै॒न्द्रमे॑का॒दश॑क॒पाल॑ -
हि॒रण्य॑ग॒र्भो - द्वा॒दश॑)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(प्र॒जाप॑ति - ग्नये॑ का॒माया॑ - ऽभि॑ सं भ॒वतो॑ - यो वि॒द्विषा॑णयो॑
- रि॒ध्मे स॒न्न ह्ये॑ - दा॒ग्नावै॑ष्ण॒वमु॑ - परि॒ष्टा - द्या॒सि दा॒श्वा॑ -
मे॒कस॑प्ततिः)

First and Last Padam of Second Prasnam of Kandam 2 :-

(प्र॒जाप॑तिः - प्रे॒दु ह॑रि॒वः श्रु॒तस्य॑)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

=====

2.2.1 Appendix

2.2.12.1 – हिरण्यगर्भ >¹,

हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत् ।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विदेम ॥

(Appearing in TS 4-1-8-3)

2.2.12.1 – आपो ह यत् >²,

आपो ह यन् महती विश्वमायन् दक्षं दधाना जनयन्तीरग्निं ।
ततो देवानां निरवर्ततासुरेकः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥

(Appearing in TS 4-1-8-3)

2.2.12.1 – प्रजापते >³

प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जातानि परि ता बभूव ।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणां ॥

(Appearing in TS 1-8-14-2)

2.2.12.1 – उदुत्यं> 4

उदु॑ त्यं॑ जा॒तवे॑दसं॑ दे॒वं॑ वह॑न्ति के॒तवः॑ ।

दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सूर्यं॑ ॥ (Appearing in TS 1-4-43-1)

2.2.12.1 – चित्रं> 5

चि॒त्रं दे॒वाना॑-मु॒दगा॑दनी॒कं चक्षु॑ मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः ।

आऽ प्रा॒ द्यावा॑पृथि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ् सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च ॥

(Appearing in TS 1-4-43-1)

2.2.12.7 – नो मर्धी> 6

मा नो॑ म॒र्धीरा॑ भ॒रा द॒द्धि तन्नः॑ प्र दा॒शुषे॑ दा॒तवे॑ भूरि॒ यत् ते॑ ॥

नव्ये॑ दे॒ष्णे श॒स्ते अ॒स्मिन् त॑ उ॒क्थे प्र॑ ब्र॒वाम॑ व॒यमिन्द्र॑ स्तु॒वन्तः॑ ॥

(Appearing in TS 1-7-13-3)

2.2.12.7 – रा तू भर>⁷

आ तू भर॑ माकि॑रेतत् परि॑ष्ठाद्वि॒द्मा हि त्वा वसु॑पतिं वसू॑नां ।
इन्द्र॑ यत् ते माहि॑नं द॒त्रमस्त्य॑स्मभ्यं तद्ध॑र्यश्च प्रय॑न्धि ॥

(Appearing in TS 1-7-13-3)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2.3 द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – इष्टिविधानं

TS 2.3.1.1

आ॒दि॒त्ये॒भ्यो॒ भुव॑द्वद्भ्यश्च॒रुं॒ निर्व॑पेद्भू॒ति॒काम॑ आ॒दि॒त्या वा ए॒तं भू॒त्यै॒
प्र॒ति नुद॑न्ते योऽ॒लं भू॒त्यै सन् भू॒तिं न प्रा॑प्नोत्यादि॒त्याने॒व भुव॑द्वतः
स्वेन॑ भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ धावति त ए॒वैनं॑ भू॒तिं ग॑मयन्ति भव॒त्ये॒वा
ऽऽदि॒त्ये॒भ्यो॒ धार॑यद्वद्भ्यश्च॒रुं॒ निर्व॑पेदप॒रुद्धो॑ वाऽप॒रुद्ध्य॑मानो
वाऽऽदि॒त्या वा अ॒परो॒द्धार॑ आ॒दि॒त्या अ॒वग॑मयि॒तार॑ आ॒दि॒त्याने॒व
धा॒र॒य॒द्वतः॑ – [] 1

TS 2.3.1.2

स्वेन॑ भा॒ग॒धे॒ये॒नोप॑ धावति त ए॒वैनं॑ वि॒शि दा॑द्ध्रत्यनप॒रुद्ध्यो॑
भव॒त्यदि॒तेऽनु॑ म॒न्यस्वे॒त्यप॑रुद्ध्यमानोऽस्य प॒द॒मा द॑दी॒तेयं॑ वा
अ॒दि॒तिरि॒यमे॒वास्मै॑ रा॒ज्य॑मनु म॒न्यते॑ स॒त्याऽऽशी॑रित्याह

स॒त्यामे॒वाऽऽशि॑षं कुरु॒त इ॒ह म॒न इ॒त्याह॑ प्र॒जा ए॒वास्मै॑ स॒मन॑सः

करो॒त्युप॑ प्रे॒त मरु॑तः – [] 2

TS 2.3.1.3

सु॒दान॑व ए॒ना वि॒श॒पति॑नाऽभ्य॒मुञ् राजा॑न॒मित्या॑ह मा॒रुती॑ वै वि॒ड् ज्ये॒ष्ठो
वि॒श॒पति॑र्वि॒शैवै॑नञ् रा॒ष्ट्रेण॑ स॒म॒दर्ध॑यति यः प॒रस्ता॑द् ग्रा॒म्यवा॑दी स्यात्
तस्य॑ गृ॒हाद्-ब्री॒हीना॑ ह॒रेच्छु॑क्लाञ्च कृ॒ष्णाञ्च॑ वि चि॒नुया॑द्ये

शु॒क्लाः स्यु॑स्त॒मादि॒त्यं च॒रुं निर्व॑पे॒दादि॒त्या वै दे॒वत॑या

वि॒ड्विश॑मे॒वाव॑ गच्छ – [] 3

TS 2.3.1.4

-त्य॑व॒गताऽस्य॑ वि॒डन॑व॒गतञ् रा॒ष्ट्रमि॒त्याहु॑र्ये कृ॒ष्णाः स्यु॑स्तं वा॒रुणं॑
च॒रुं निर्व॑पे॒द्वारु॑णं वै रा॒ष्ट्रमु॒भे ए॒व वि॒शं च॑ रा॒ष्ट्रं चा॒व गच्छ॑ति यदि
ना॒वगच्छे॑दि॒म-म॒हमा॑दि॒त्येभ्यो॑ भा॒गं निर्व॑पा॒म्या ऽमु॑ष्मा॒दमु॑ष्यै

वि॒शोऽव॑गन्तो॒रिति॑ निर्व॑पे॒दादि॒त्या ए॒वैनं॑ भा॒गधे॑यं प्रे॒प्सन्तो॑

वि॒शम॑व – [] 4

TS 2.3.1.5

गमयन्ति॑ यदि॒ नाव॑गच्छे॒दाश्च॑त्थान् म॒यू॒खान्॑ स॒प्त म॑द्ध्यमे॒षायामु॑प-
ह॒न्यादि॑दमह-मा॒दित्या॑न् ब॒ध्ना॒म्या ऽमु॒ष्माद॑मुष्यै॒ विशो॑ऽव॒गन्तो॑रित्या॒दित्या॑
ए॒वैनं॑ ब॒द्धवी॑रा वि॒शम॑व गमयन्ति॑ यदि॒ नाव॑गच्छे॒देत॑मेवाऽऽदित्यं॑ चरुं
निर्व॑पेदि॒द्धमे॑ऽपि म॒यू॒खान्॑ सं नह्ये॒दन॑प॒रुद्ध्य॑मेवाव गच्छत्या॑श्चत्था
भवन्ति॑म॒रुतां॑ वा ए॒त () -दो॑जो यद॑श्चत्थ ओज॑सैव वि॒शम॑व
गच्छ॑ति स॒प्त भव॑न्ति स॒प्त ग॑णा वै म॒रुतो॑ ग॒णश॑ ए॒व वि॒शम॑व
गच्छ॑ति । 5

(धारय॑द्वतो - म॒रुतो॑ - गच्छ॑ति - वि॒शम॑वै - त - द॒ष्टाद॑श च)
(A1)

TS 2.3.2.1

दे॒वा वै मृ॒त्योर्बि॑भ्युस्ते प्र॒जाप॑तिमु॒पाधा॑वन् तेभ्य॑ ए॒तां प्रा॑जाप॒त्याञ्
श॒तकृ॑ष्णलां॒ निर॑वपत् तयै॒वैष्व॑मृतम॒दधा॑द्यो मृ॒त्योर्बि॑भीयात् तस्मा॑
ए॒तां प्रा॑जाप॒त्याञ् श॒तकृ॑ष्णलां॒ निर्व॑पेत् प्र॒जाप॑तिमे॒व स्वेन॑
भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स ए॒वास्मि॑न्नायु॒र्दधा॑ति सर्व॑मायु॒रेति॑ श॒तकृ॑ष्णला
भव॑ति श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑य आयु॒ष्येवेन्द्रि॑ये - [] 6

TS 2.3.2.2

प्रति॑ तिष्ठति॑ घृ॒ते भ॑व॒त्यायुर्वै॑ घृ॒तम॑मृ॒तं हिर॑ण्यमायुश्चै॒वास्मा॑
अ॒मृतं॑ च॒ समी॑ची दधाति च॒त्वारि॑ च॒त्वारि॑ कृ॒ष्णला॒न्यव॑ द्यति
चतु॑रवत् तस्याऽऽप्या॑ एक॒धा ब्र॑ह्मण॒ उप॑ हरत्येक॒धैव॑ यज॒मान॑
आयु॑र्दधात्य- सावादि॒त्यो न॑ व्य॒रोचत॑ तस्मै॒ देवाः॑ प्रायश्चित्तिमैच्छन्
तस्मा॑ ए॒तं सौ॒र्यं च॒रुं नि॒रव॑पन् तेनै॒वास्मिन् - [] 7

TS 2.3.2.3

रुच॑मदधु॒र्यो ब्र॑ह्मवर्च॒सका॑मः स्यात् तस्मा॑ ए॒तं सौ॒र्यं च॒रुं
निर्व॑पेदमु॒मेवाऽऽदि॒त्यं स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स ए॒वास्मिन्
ब्र॑ह्मवर्च॒सं दधा॑ति ब्र॑ह्मवर्च॒स्यैव॑ भवत्यु॒भयतो॑ रु॒क्मौ भ॑वत उ॒भयत॑
ए॒वास्मिन् रुचं॑ दधाति प्रया॒जे प्रया॒जे कृ॒ष्णलं॑ जुहोति दि॒ग्भ्य
ए॒वास्मै॑ ब्र॑ह्मवर्च॒सम॑व रुन्ध आ॒ग्नेय॑म॒ष्टाक॑पालं निर्व॑पेथ् सावि॒त्रं
द्वा॑दशक॒पालं भू॑म्यै - [] 8

TS 2.3.2.4

च॒रुं यैः॑ का॒मये॑त हिर॒ण्यं वि॑न्देय॒ हिर॒ण्यं मो॑प नमे॒दिति॑ यदा॒ग्नेयो॑
भ॑व॒त्याग्ने॑यं वै॒ हिर॒ण्यं य॑स्यैव॒ हिर॒ण्यं तेनै॑वैनद् विन्दते सावि॒त्रो

भवति सवितृप्रसूत ए॒वैन॑द्-वि॒न्दते॒ भूम्यै॑ च॒रुर्भ॑वत्यस्यामे॒वैन॑द्-
वि॒न्दत॒ उपै॑न॒ऽ हिर॑ण्यं नमति वि वा ए॒ष इ॒न्द्रिये॑ण वी॒र्ये॑ण॒द्ध्यते॒
यो हिर॑ण्यं वि॒न्दत॒ एता॒ - [] 9

TS 2.3.2.5

-मे॒व निर्व॑पे॒द्धिर॑ण्यं वि॒त्त्वा ने॒न्द्रिये॑ण वी॒र्ये॑ण व्य॒द्ध्यत॒ एता॑मे॒व
निर्व॑पे॒द्यस्य॑ हिर॑ण्यं नश्येद्यदाग्नेयो भवत्याग्नेयं वै हिर॑ण्यं
यस्यै॑ व हिर॑ण्यं तेनै॒वैन॑द्-वि॒न्दति॒ सावि॑त्रो भवति सवि॒तृ-प्र॑सूत
ए॒वैन॑द्-वि॒न्दति॒ भूम्यै॑ च॒रुर्भ॑वत्यस्यां वा एतन्नश्यति
यन्नश्यत्यस्यामे॒वैन॑द्-वि॒न्दतीन्द्र॒ - [] 10

TS 2.3.2.6

-स्त्वष्टुः सोममभीषहाऽ पिबथ् स विष्वङ् व्याच्छथ् स इन्द्रियेण
सोमपीथेन व्याद्ध्यत स यदूर्ध्वमुदवमीत् ते श्यामाका अभवन्त्स
प्रजापतिमुपाधावत् तस्मा एत॑ सोमेन्द्र॑ श्यामाकं चरुं निरवपत्
तेनैवास्मिन्निन्द्रिय॑ सोमपीथमदधाद्वि वा ए॒ष इ॒न्द्रिये॑ण

सोम॑पी॒थेन॑द॒ध्यते॑ यः सोमं॑ व॒मिति॑ यः सोम॑वा॒मी स्यात्
तस्मा॑- [] 11

TS 2.3.2.7

ए॒त॒ꣳ सो॒मेन्द्र॑ꣳ श्या॒माकं॑ च॒रुं निर्व॑पेथ् सोमं॑ चै॒वेन्द्रं॑ च
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प॒ धाव॑ति ता॒वेवास्मि॑न्निन्द्रि॒यꣳ सोम॑पी॒थं ध॑त्तो
नेन्द्रि॒येण॑ सोम॑पी॒थेन॑ व्य॒दध्य॑ते यथ् सौ॒म्यो भ॑वति सोम॑पी॒थमे॒वाव॑
रुन्धे॑ यदै॒न्द्रो भ॑वतीन्द्रि॒यं वै सोम॑पी॒थ इन्द्रि॒यमे॒व सोम॑पी॒थम॑व
रुन्धे॑ श्या॒माको॑ भवत्येष॒ वाव॑ स सोमः॑ - [] 12

TS 2.3.2.8

सा॒क्षादे॒व सोम॑पी॒थम॑व रुन्धे॑ ऽग्नये॑ दा॒त्रे पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं
निर्व॑पेदिन्द्रा॒य प्र॑दा॒त्रे पु॒रोडा॑शमेकादशकपालं प॒शुकामो॑ऽग्निरे॒वास्मै॑
प॒शून् प्र॑ज॒नय॑ति वृ॒द्धानिन्द्रः॑ प्र यच्छति॒ दधि॑ मधु॒ घृत॑मापो॒ धाना॑
भव॑न्त्येतद्वै प॒शूनाꣳ रू॒पꣳ रू॒पेणै॒व प॒शून॑व रुन्धे॑ पञ्च-गृ॒हीतं॑
भव॑ति पा॒ङ्गा हि प॒शवो॑ बहु॒ रूपं॑ भवति बहु॒

रू॒पा हि प॒शवः॑- [] 13

TS 2.3.2.9

समृ॑द्ध्यै प्रा॒जाप॑त्यं भवति प्रा॒जाप॑त्या वै प॒शवः॑ प्र॒जाप॑तिरेवास्मै
प॒शून् प्र॒जन॑यत्यात्मा वै पु॒रुष॑स्य मधु॒ यन्म॑द्ध्वग्नौ जु॒होत्या॑त्मानमेव
तद्-यज॑मानोऽग्नौ प्र॒दधा॑ति प॒ङ्क्त्यौ॑ याज्यानुवाक्ये भवतः पाङ्कः
पु॒रुषः॑ पाङ्काः प॒शव॑ आ॒त्मान॑मेव मृत्योर्निष्क्रीयप॒शून्व रु॑न्धे ॥ 14

(इन्द्रि॑यं - ऽस्मिन् - भूम्या॑ - एता - मिन्द्रः - स्यात् तस्मै -
सोमो॑ - बहु॑ रूपा हि प॒शव॑ - एक॑चत्वारिंशच्च) (A2)

TS 2.3.3.1

दे॒वा वै स॒त्रमा॑सत-र्धिपरि॑मितं य॒शस्का॑मास्तेषां सोमं
रा॒जा॒नं य॒श आ॑र्च्छथ् स गि॒रिमु॑दैत् तम॒ग्निर॑नूदैत् ताव॒ग्नीषो॑मौ
सम॑भवतां ताविन्द्रो य॒ज्ञवि॑भ्रष्टोऽनु प॒रैत् ताव॑ब्रवीद्याजय॒तं मे॒ति
तस्मा॑ एतामिष्टिं नि॒रव॑पतामाग्नेय-म॒ष्टाक॑पालमैन्द्र-मेकाद॑शकपालं
सौ॒म्यं च॒रुं तयै॑वास्मिन् तेज - [] 15

TS 2.3.3.2

इन्द्रि॑यं ब्रह्मवर्चसम॑धत्तां यो य॒ज्ञवि॑भ्रष्टः स्यात् तस्मा॑ एतामिष्टिं
निर्व॑पेदाग्नेय-म॒ष्टाक॑पालमैन्द्र-मेकाद॑शकपालं सौ॒म्यं च॒रुं

॥ यदाग्ने॒यो भव॑ति तेज॒ ए॒वास्मिन् तेन॑ दधाति॒ यदैन्द्रो॑
 भव॑तीन्द्रि॒यमे॒वास्मिन् तेन॑ दधाति॒ यथ् सौ॒म्यो ब्र॑ह्मवर्च॒सं तेना॑
 ऽऽग्ने॒यस्य॑ च सौ॒म्यस्य॑ चै॒न्द्रे स॒माश्ले॑षयेत् तेजश्चै॒वास्मिन्
 ब्र॑ह्मवर्च॒सं च समी॑ची – [] 16

TS 2.3.3.3

दधा॑त्यग्नी॒षोमी॒य-मेका॑दशकपालं॒ निर्व॑पेद्यं॒ कामो॑ नोपनमे॒दाग्ने॒यो
 वै ब्रा॑ह्मणः स सोमं॑ पिबति॒ स्वामे॒व दे॒वता॑ ७ स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑
 धाव॑ति सै॒वैनं॒ कामे॑न॒ सम॑र्द्धयत्यु॒पैनं॒ कामो॑ नमत्यग्नी॒षोमी॒य-
 मष्टा॑कपालं॒ निर्व॑पेद्-ब्र॑ह्मवर्च॒सकामो॑-ऽग्नी॒षोमा॑ वे॒व स्वेन॑
 भा॒गधे॒येनोप॑ धावति॒ तावे॒वास्मिन् ब्र॑ह्मवर्च॒सं धत्तो॑
 ब्र॑ह्मवर्च॒स्येव॑- [] 17

TS 2.3.3.4

भव॑ति यदष्टा॒कपाल॑-स्तेना॑ऽऽग्ने॒यो यच्छ॑यामाकस्तेन॑ सौ॒म्यः
 सम॑र्द्ध्यै सोमा॒य वा॒जिनै॑ श्यामाकं॒ चरुं॑ निर्व॑पेद्यः॒ क्लै॒ब्याद्वि॒भीयाद्
 रेतो॑ हि वा ए॒तस्माद्-वा॒जिनम॑पक्रामत्यथैष॒ क्लै॒ब्याद्वि॒भाय॑ सोममे॒व

वा॒जिन॑ꣳ स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ स ए॒वास्मि॑न् रे॒तो वा॒जिनं॑
द॒धाति॑ न क्ली॒बो भ॒वति॑ ब्रा॒ह्म॒णस्प॑त्य-मे॒काद॑शकपालं॒ निर्व॑पेद्
ग्रा॒म॒का॒मो - [] 18

TS 2.3.3.5

ब्र॒ह्म॒णस्प॑तिमे॒व स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ स ए॒वास्मै॑ स॒जा॒तान्
प्र य॑च्छति ग्रा॒म्ये॒व भ॒वति॑ ग॒ण॒वती॑ या॒ज॒या॒नु॒वा॒क्ये भ॒वतः॑
स॒जा॒तैरे॒वैनं॑ ग॒ण॒वन्तं॑ करोत्ये॒तामे॒व निर्व॑पेद्यः का॒मये॑त ब्र॒ह्मन्
वि॒शं ँ॑ वि ना॒शये॑यमि॒ति मा॒रुती॑ या॒ज्या॒नु॒वा॒क्ये कुर्या॑द् ब्र॒ह्म॒न्ने॒व
वि॒शं ँ॑ वि ना॒शय॑ति ॥ 19 (तेजः॑ - समी॒ची॑ - ब्र॒ह्म॒वर्च॑स्ये॒व -
ग्रा॒म॒का॒म - स्त्रि॑च॒त्वारि॑ꣳश॒च्य) (A3)

TS 2.3.4.1

अ॒र्य॒म्णे च॒रुं निर्व॑पथ् सु॒वर्ग॑का॒मोऽसौ॑ वा आ॒दि॒त्योऽर्य॑मा॒र्य॒मण॑मे॒व
स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॑ स ए॒वैन॑ꣳ सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयत्य॒र्य॒म्णे
च॒रुं निर्व॑पेद्यः का॒मये॑त दान॒क॒मा मे॑ प्र॒जाः स्यु॑रि॒त्यसौ॑ वा

आ॒दि॒त्यो॒र्ज्य॒मा॒ यः॒ खलु॒ वै द॒दाति॒ सो॒र्ज्य॒मा॒र्ज्य॒मण॒मे॒व स्वे॒न

भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॒ स ए॒वा – [] 20

TS 2.3.4.2

–स्मै॒ दान॑कामाः प्र॒जाः क॑रोति दान॑कामा अस्मै॒ प्र॒जा भ॑वन्त्य॒र्यम्णे॑
च॒रुं निर्व॑पेद्यः का॒मये॑त स्व॒स्ति ज॒नता॑मि॒यामि॒त्यसौ॒ वा आ॑दि॒त्यो –
र्ज्य॒मा – र्ज्य॒मण॒मे॒व स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॒ स ए॒वैनं॒ तद् – ग॑मयति
यत्र॑ जि॒गमि॑षतीन्द्रो॒ वै दे॒वाना॑मा॒नुजा॑वर आसी॒थ् स प्र॒जाप॑ति –
मु॒पाधा॑वत् तस्मा॒ एत॑मैन्द्र॒मानु॑षू॒कमे॑कादशकपालं नि – [] 21

TS 2.3.4.3

–र॒वप॑त् तेनै॒वैन॑म॒ग्रं दे॒वता॑नां पर्य॑णयद् बु॒द्धन्व॑ती अ॒ग्रव॑ती
या॒ज्यानु॑वा॒क्ये अ॑करोद् बु॒द्धन्वा – दे॒वैन॑म॒ग्रं पर्य॑णयद्यो रा॒जन्य॑
आ॒नुजा॑वरः स्यात् तस्मा॒ एत॑मैन्द्र॒मानु॑षू॒क – मे॑कादशकपालं
निर्व॑पेदिन्द्र॒मे॒व स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒वति॒ स ए॒वैन॑म॒ग्रं स॒माना॑नां
परि॑णयति बु॒द्धन्व॑ती अ॒ग्रव॑ती या॒ज्यानु॑वा॒क्ये भ॑वतो
बु॒द्धन्वा॒दे॒वैन॑म॒ग्रं [] 22

TS 2.3.4.4

परि॑ णय॒त्यानु॒षू॒को भव॑त्येषा ह्येतस्य॑ दे॒वता॒ य आ॑नुजावरः
 समृ॑द्ध्यै यो ब्रा॒ह्मण॑ आ॒नुजावरः॑ स्यात् तस्मा॑ ए॒तं बा॑र्हस्पत्यमा॒नुषू॒कं
 चरुं॑ निर्व॑पेद् बृ॒हस्प॑तिमे॒व स्वेन॑ भा॒गधे॒येनोप॑ धावति स ए॒वैन॒मग्र॑
 समा॒नानां॑ परि॑णयति बु॒ध्नव॑ती अ॒ग्रव॑ती याज्यानुवाक्ये॑ भवतो
 बु॒ध्नादे॒वैन॒मग्रं॑ परि॑ णय॒त्यानु॒षू॒को भव॑त्येषा ह्येतस्य॑ () दे॒वता॒
 य आ॑नुजावरः समृ॑द्ध्यै ॥ 23

(ए॒व – नि॒र – ग्र॑-मे॒तस्य॑ – च॒त्वारि॑ च) (A4)

TS 2.3.5.1

प्र॒जाप॑तेस्त्रयस्त्रि॑शद् दु॒हितर॑ आ॒सन् ताः॑ सोमा॒य रा॒ज्ञेऽद॑दात्
 तासां॑ रोहि॒णीमु॒पैत् ता॑ ईर्ष्य॑न्तीः पुन॑रगच्छन् ता अ॒न्वैत् ताः
 पुन॑रयाचत ता अ॒स्मै न पुन॑रददात् सोऽब्र॑वीदृतममीष्व॑ यथा
 समा॒वच्छ॑ उपै॒ष्याम्य॑थ ते पुन॑र्दास्यामीति स ऋ॒तमा॑मीत् ता अ॒स्मै
 पुन॑रददात् तासां॑ रोहि॒णीमे॒वोपै॑त् – [] 24

TS 2.3.5.2

तं य॑क्ष्म आ॒र्च्छद्-रा॒जानं॑ य॑क्ष्म आ॒रदिति॑ तद्-रा॒जय॑क्ष्मस्य
जन्म॑ यत् पा॒पीया॑नभ॒वत् तत् पा॒पय॑क्ष्मस्य यज्जा॒याभ्योऽवि॑न्दत्
तज्जा॒येन्य॑स्यय॒ ए॒वमे॒तेषां॑ य॑क्ष्माणां जन्म वेद नैनमे॒ते य॑क्ष्मा
वि॒न्दन्ति॒स ए॒ता ए॒व न॒मस्य॑न्नुपा॒धावत्॑ ता अ॒ब्रुव॑न् वरं वृ॒णाम॑है
समा॒वच्छ॑ ए॒व न॒ उपा॑य इति तस्मा॑ ए॒त - [] 25

TS 2.3.5.3

-मा॒दित्यं॑ च॒रुं नि॒रव॑पन् तेनै॒वैनं॑ पा॒पाथ् स्रा॑मादमुञ्चन्
यः पा॒पय॑क्ष्मगृही॒तः स्या॑त् तस्मा॑ ए॒तमा॒दित्यं॑ च॒रुं निर्व॑पेदादिया॒नेव
स्वेन॑ भा॒गधे॒येनो॑प धावति त ए॒वैनं॑ पा॒पाथ् स्रा॑मान्मुञ्चन्त्य-
मा॒वास्या॑यां निर्व॑पेदमुमे॒वैन-मा॒प्याय॑मान-मन्वा प्या॑ययति नवो॒नवो
भव॑ति जा॒यमान॑ इति पु॒रोऽनु॑वाक्या भव॒त्यायु॑रेवास्मिन् () तया॑
दधा॑ति यमा॒दित्या॑ अ॒शुमा॑प्याययन्तीति या॒ज्यैवैन॑मे॒तया॑
प्या॑ययति ॥ 26

(ए॒वोपै -त- म॑स्मिन् - त्रयो॑दशच) (A5)

TS 2.3.6.1

प्र॒जाप॑ति॒ दे॒वेभ्यो॑ऽन्नाद्यं॑ व्यादि॑श॒त् सोऽब्र॑वीद्यदि॒मान्
 लो॒कान॑भ्यतिरि॒च्यातै॑ तन्ममा॑सदि॒ति तदि॒मान् लो॒कान॑भ्यत्यरि॒च्यतेन्द्र॑
 राजा॑नमिन्द्रम॒धिरा॑जमिन्द्र॑ स्वरा॒जानं॑ ततो॒ वै स इ॒मान् लो॒का
 स्त्रेधा॑ऽदुह॒त् तत् त्रि॒धातो॑स्त्रिधातु॒त्वं यं का॒मये॑तान्नादः स्यादि॒ति
 तस्मा॑ ए॒तं त्रि॒धातुं॑ निर्व॒पेदिन्द्रा॑य॒ राज्ञे॑ पु॒रोडा॑श – [] 27

TS 2.3.6.2

–मेका॑दशकपाल–मिन्द्रा॑या–धि॒राजा॑येन्द्रा॒य स्वरा॑ज्ञेऽयं वा इन्द्रो॒
 राजा॑ऽयमिन्द्रो–ऽधि॒राजो॑–ऽसा॒विन्द्रः॑ स्वरा॒डिमा॑नेव लो॒कान्थ्–
 स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति॒ त ए॒वास्मा॑ अन्नं॒ प्रय॑च्छन्त्यन्नाद॒ एव
 भव॑ति॒ यथा॑ व॒थ्सेन॑ प्र॒त्तां गां॑ दुह॒ एवमे॒वेमा॑न् लो॒कान् प्र॒त्तान्
 काम॑मन्नाद्यं दुह॒ उत्ता॑नेषु क॒पाले॑ष्वधि॒ श्रय॑त्यया॒तया॑मत्वाय॒
 त्रयः॑ () पु॒रोडा॑शा भवन्ति॒ त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒षां लो॒काना॑माप्त्या॒
 उत्तर॑उत्तरो॒ ज्याया॑न् भवत्ये॒वमि॑व॒ हीमे॑ लो॒काः समृ॑द्ध्यै॒ सर्वे॑षामभि–

गमयन्नव द्यत्यच्छम्बट्कारं व्यत्यासमन्वाहानिर्दाहाय ॥ 28

(पुरोडाशं - त्रयः - षड्विंशतिश्च) (A6)

TS 2.3.7.1

देवासुराः सँयत्ता आसन् तान् देवानसुरा अजयन् ते देवाः
पराजिग्याना असुराणां वैश्यमुपाऽऽयन् तेभ्य इन्द्रियं वीर्यमपाक्रामत्
तदिन्द्रोऽचायत् तदन्वपाक्रामत् तदवरुधं नाशक्नोत् तदस्मादभ्यर्द्धो
ऽचरथ् स प्रजापतिमुपाधावत् तमेतया सर्वपृष्ठयाऽयाजयत्
तयैवास्मिन्निन्द्रियं वीर्यमदधाद्य इन्द्रियकामो - [] 29

TS 2.3.7.2

वीर्यकामः स्यात् तमेतया सर्वपृष्ठया याजयेदेता एव देवताः स्वेन
भागधेयेनोप धावति ता एवास्मिन्निन्द्रियं वीर्यं दधतियदिन्द्राय
राथन्तराय निर्वपति यदेवाग्ने-स्तेजस्तदेवाव रुन्धेयदिन्द्राय बार्हताय
यदेवेन्द्रस्य तेजस्तदेवाव रुन्धेयदिन्द्राय वैरूपाय यदेव
सवितुस्तेजस्त - [] 30

TS 2.3.7.3

दे॒वाव॑ रु॒न्धे॒ यदि॑न्द्रा॒य वैरा॒जाय॑ यदे॒व धा॒तुस्ते॒जस्त॑दे॒वाव॑ रु॒न्धे॒
यदि॑न्द्रा॒य शा॒क्वरा॒य यदे॒व मरु॑तां ते॒जस्त॑दे॒वाव॑ रु॒न्धे॒यदि॑न्द्रा॒य रै॒वता॒य
यदे॒व बृ॒हस्प॑तेस्ते॒जस्त॑दे॒वाव॑ रु॒न्ध ए॒ताव॑न्ति॒ वै ते॒जाँ॑सि॒ तान्ये॒वाव॑
रु॒न्ध उ॒त्ता॒नेषु॑ क॒पाले॒ष्वधि॑ श्रय॒त्यया॑तया॒मत्वा॒य द्वा॒दश॑क॒पालः॑

पुरो॒डाशो॑ – [] 31

TS 2.3.7.4

भव॑ति वै॒श्वदे॒वत्वा॒य स॒मन्तं॑ प॒र्यव॑द्यति॒ स॒मन्त॑मे॒वेन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑
य॑ज॒माने॑ द॒धाति॑ व्य॒त्यास॑-म॒न्वाहा॑नि॒र्दाहा॒याश्च॑ ऋ॒षभो॑ वृ॒ष्णिर्ब॒स्तः
सा॒दक्षि॑णावृष॒त्वायै॑त॒यैव॑यजे॒ताभि॑शस्य॒मान ए॒ताश्चे॒द्वा अ॒स्यदे॒वता॑
अ॒न्नम॑द॒न्त्यद॑न्त्यु॒वेवा॒स्य म॒नुष्याः॑ ॥ 32

(इन्द्रि॒यका॒मः-स॒वितु॑स्ते॒जस्तत् - पुरो॒डाशो॑ -ऽष्टा॒त्रिंश॑च्च) (A7)

TS 2.3.8.1

रज॑नो॒ वै कौ॒णेयः॑ क्र॒तुजि॑तं॒ जान॑किं चक्षु॒र्वन्य॑म॒यात् तस्मा॑
ए॒तामि॑ष्टिं॒ निर॑वप॒दग्न॑ये॒ भ्राज॑स्वते॒ पुरो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं
सौ॒र्यं च॒रुम॑ग्नये॒ भ्राज॑स्वते॒ पुरो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं॒ तयै॒वास्मिन्॑

चक्षुर॑दधा॒द्-य-श्चक्षु॑कामः॒ स्यात् तस्मा॑ ए॒तामिष्टिं॑ निर्व॒पेद॒ग्नये॑
 भ्राज॑स्वते पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पाल॒ञ् सौर्यं॑ चरुम॒ग्नये॑ भ्राज॑स्वते
 पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालम॒ग्ने वै चक्षु॑षा मनु॒ष्या वि - [] 33

TS 2.3.8.2

पश्य॑न्ति सूर्य॑स्य दे॒वा अ॒ग्निं चै॒व सूर्यं॑ च स्वे॒न भा॒गधे॑येनोप॑ धावति
 तावे॒वास्मिन् चक्षु॑र्धत्तश्चक्षु॑ष्माने॒व भवति॑ यदा॒ग्नेयौ॑ भवतश्चक्षु॑षी
 ए॒वास्मिन् तत् प्र॑ति दधाति॑ यथ् सौर्यो॑ नासिकां॒ तेना॑भितः
 सौर्य॑मा॒ग्नेयौ॑ भवतस्तस्मा॑द॒भितो॑ नासिकां॒ चक्षु॑षी तस्मान्नासि॑कया
 चक्षु॑षी वि॒धृते॑ समा॒नी या॑ज्यानुवा॒क्ये भवतः॑ समा॒नञ् हि () चक्षुः॑
 समृ॑द्ध्य॒ उदु॑त्यं जा॒तवे॑दसञ् स॒प्त त्वा॑ हरि॒तो रथे॑ चि॒त्रं
 दे॒वाना॑मु॒दगा॑दनी॒कमि॑ति पिण्डान् प्रयच्छति॑ चक्षु॑रेवा॒स्मै प्रयच्छति॑
 यदे॒व तस्य॑ तत् ॥ 34

(वि - ह्य - षाविञ्शतिश्च) (A8)

TS 2.3.9.1

ध्रुवो॑ऽसि ध्रुवो॑ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॑ भूया॒सं धी॒रश्चे॒त्ता वसु॑विद् ध्रुवो॑ऽसि
 ध्रुवो॑ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॑ भूया॒समु॒ग्रश्चे॒त्ता वसु॑विद् ध्रुवो॑ऽसि ध्रुवो॑ऽह॒ꣳ
 स॒जा॒तेषु॑ भूया॒सम॒भिभू॑श्चे॒त्ता वसु॑विदा मन॒मस्या॑मनस्य दे॒वा ये
 स॒जा॒ताः कु॒माराः॑ सम॒नस॒स्तान॒हं का॒मये ह॒दा ते मां का॒मय॑न्ताꣳ
 ह॒दा तान् म॒ आम॑नसः कृ॒धि स्वा॒हा ऽम॑नमस्या – [] 35

TS 2.3.9.2

–म॒नस्य॑ दे॒वा याः स्त्रि॒यः सम॑नसस्ता अ॒हं का॒मये ह॒दा ता मां
 का॒मय॑न्ताꣳ ह॒दा ता म॒ आम॑नसः कृ॒धि स्वा॒हा वैश्व॑दे॒वीꣳसा॑ङ्ग्रहणीं
 निर्व॑पेद्ग्राम॒कामो॑ वैश्व॑दे॒वा वै स॒जा॒ता वि॒श्वा॒ने॒व दे॒वान्त्स्वे॑न
 भा॒ग॒धे॒येनो॑प॒ धाव॑ति त ए॒वास्मै॑ स॒जा॒तान् प्र य॑च्छन्ति ग्रा॒म्ये॒व भ॑वति
 सा॑ङ्ग्रहणी भ॑वति म॒नो॒ग्रह॑णं वै॒संग्र॑हणं म॒न ए॒व
 स॒जा॒तानां॑ – [] 36

TS 2.3.9.3

गृ॒ह्णाति॑ ध्रुवो॑ऽसि ध्रुवो॑ऽह॒ꣳ स॒जा॒तेषु॑ भूया॒समि॑ति परि॒धीन् परि॑
 द॒धा॒त्याशि॑षमे॒वैता॒मा शा॒स्तेऽथो॑ ए॒तदे॒व सर्व॑ꣳ स॒जा॒तेष्व॑धि भ॑वति

यस्यै॒वं वि॒दुष॑ ए॒ते परि॒धयः॑ परि॒धी॒यन्त॑ आ॒म न॒मस्या॑म॒नस्य॑ दे॒वा
इति॑ ति॒स्र आ॒हुती॑ र्जु॒होत्ये॒तावन्तो॑ वै स॒जा॒ता ये म॒हान्तो॑ ये क्षु॒ल्लका॑
याः स्त्रि॒यस्ता॒नेवा॒व रुन्धे॑ () त ए॒नम॑व॒रुद्धा॑ उप॒ तिष्ठ॑न्ते ॥ 37

(स्वा॒हा ऽऽम॑न॒मसि॑ – स॒जा॒तानां॑ – रुन्धे॑ – पञ्च॑ च) (A9)

TS 2.3.10.1

यन्न॒वमै॑त् तन्न॒वनी॑तम॒भवद्-यद॑स॒र्पत् तथ् स॒र्पि॒रभवद्-यद॑दि॒ध्रय॑त्
तद् घृ॒तम॑भव॒दश्वि॑नोः प्रा॒णोऽसि॑ तस्य॑ ते द॒त्तां य॑योः प्रा॒णोऽसि॑
स्वा॒हेन्द्र॑स्य प्रा॒णोऽसि॑ तस्य॑ ते द॒दातु॑ यस्य॑ प्रा॒णोऽसि॑ स्वा॒हा
मि॒त्राव॑रु॒णयोः॑ प्रा॒णोऽसि॑ तस्य॑ ते द॒त्तां य॑योः प्रा॒णोऽसि॑ स्वा॒हा
वि॒श्वेषां॑ दे॒वानां॑ प्रा॒णोऽसि॑ – [] 38

TS 2.3.10.2

तस्य॑ ते द॒दातु॑ येषां॑ प्रा॒णोऽसि॑ स्वा॒हा घृ॒तस्य॑ धा॒राम॑मृ॒तस्य॑
पन्था॑मि॒न्द्रेण॑ द॒त्तां प्र॑य॒तां म॑रु॒द्धिः ।
तत् त्वा॑ वि॒ष्णुः पर्य॑पश्यत् तत् त्वे॒डा ग॑व्यैर॒यत् ॥

पाव॒माने॑न त्वा॒ स्तोमे॑न गा॒यत्र॑स्य वर्त॒न्योपा॑शो
 वी॒र्ये॑ण दे॒वस्त्वा॑ सवि॒तोथ् सृ॑जतु जी॒वात॑वे जी॒वन॒स्यायै॑
 बृ॒हद्-रथ॑न्तरयो॒स्त्वा स्तोमे॑न त्रि॒ष्टुभो॑ वर्त॒न्या शु॒क्रस्य॑ वी॒र्ये॑ण
 दे॒वस्त्वा सवि॒तोथ् - [] 39

TS 2.3.10.3

सृ॑जतु जी॒वात॑वे जी॒वन॒स्याया॑ अ॒ग्नेस्त्वा॑ मा॒त्रया॑ जग॒त्यै
 वर्त॒न्याऽऽग्र॑यणस्य वी॒र्ये॑ण दे॒वस्त्वा॑ सवि॒तोथ् सृ॑जतु जी॒वात॑वे
 जी॒वन॒स्याया॑ इ॒मम॑ग्न॒ आयु॑षे वर्च॑से कृ॒धि प्रि॒यं रे॒तो
 वरु॑ण सोम॒ राज॑न् ।
 मा ते॒वास्मा॑ अदि॒ते श॑र्म यच्छ॒ विश्वे॑ दे॒वा जर॑दष्टि॒र्यथाऽस॑त् ॥
 अ॒ग्निरा॑युष्मान्त् स वन॒स्पति॑भिरा॒युष्मान् तेन॑ त्वाऽऽयु॒षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि
 सोम॒ आयु॑ष्मान्त् () स ओष॑धीभि॒र्यज्ञ॑ आयुष्मान्त् स दक्षि॑णाभि
 ब्र॒ह्माऽऽयु॑ष्मत् तद्-ब्रा॒ह्मणै॑रा॒युष्मद् दे॒वा आयु॑ष्मन्तस्तेऽमृ॑तेन पि॒तर
 आयु॑ष्मन्तस्ते स्व॒धयाऽऽयु॑ष्मन्तस्तेन॒ त्वा ऽऽयु॑षाऽऽयु॑ष्मन्तं करोमि ॥ 40

(विश्वेषां देवानां प्राणोऽसि – त्रिष्टुभो वर्तन्या शुक्रस्य वीर्येण
देवस्त्वा सवितोथ – सोम आयुष्मान् – पञ्चविंशतिश्च) (A10)
TS 2.3.11.1

अग्निं वा एतस्य शरीरं गच्छति सोमं रसो वरुण एनं वरुणपाशेन
गृह्णाति सरस्वतीं वागग्नाविष्णू आत्मा यस्य ज्योगामयति यो
ज्योगामयावी स्याद्यो वा कामयेत सर्वमायुरियामिति तस्मा एतामिष्टिं
निर्वपेदाग्नेय – मष्टाकपालं सौम्यं चरुं वारुणं दशकपालं
सारस्वतं चरुमाग्नवैष्णव – मेकादशकपाल – मग्नेरेवास्य शरीरं
निष्क्रीणाति सोमाद्रसं – [] 41

TS 2.3.11.2

वारुणेनैवैनं वरुणपाशान् मुञ्चति सारस्वतेन वाचं दधात्यग्निः
सर्वा देवता विष्णुर्यज्ञो देवताभिश्चैवैनं यज्ञेन च भिषज्यत्युत
यदीतासु भवति जीवत्येव यन्नवमैत् तन्नवनीतम – भवदित्याज्य –
मवैक्षतेरूपमेवास्यै – तन्महिमानं व्याचष्टेऽश्विनौः प्राणोऽसीत्याहाश्विनौ
वै देवानां – [] 42

TS 2.3.11.3

भिष॒जौ ता॒भ्यामे॒वास्मै॑ भेष॒जं करो॑तीन्द्र॒स्य प्रा॒णो ऽसी॑त्याहेन्द्रि॒य-
मे॒वास्मिन्ने॒तेन॑ दधाति मि॒त्रावरु॑णयोः प्रा॒णोऽसी॑त्याह प्रा॒णापा॒नावे-
वास्मिन्ने॒तेन॑ दधाति वि॒श्वेषां॑ दे॒वानां॑ प्रा॒णोऽसी॑त्याह
वी॒र्यमे॒वास्मिन्ने॒तेन॑ दधाति घृ॒तस्य॑ धा॒राम॒मृत॑स्य पन्था॒मित्या॑ह
यथा॒यजु॒रेवै॒तत् पा॒वमा॒नेन॑ त्वा स्तोमे॒नेत्या॑ - [] 43

TS 2.3.11.4

-ह प्रा॒णमे॒वास्मिन्ने॒तेन॑ दधाति बृ॒हद्-रथ॑न्तर॒योस्त्वा॑ स्तोमे॒नेत्या॑हौज
ए॒वास्मिन्ने॒तेन॑ दधात्य॒ग्नेस्त्वा॑ मा॒त्रये॒त्याहा॑-ऽऽत्मान-मे॒वास्मिन्ने॒तेन॑
दधात्यृ॒त्विजः॑ पर्या॒हुर्या॑वन्त ए॒वर्त्विज॑स्त ए॒नं भिष॑ज्यन्ति ब्र॒ह्मणो॑
हस्त॑मन्वा॒रभ्य॑ पर्या॒हुरेक॑धैव यज॒मान॑ आ॒युर्दध॑ति यदे॒व
तस्य॑ तद्धि॒रण्याद् - [] 44

TS 2.3.11.5

घृ॒तं नि॒ष्पिब॑त्यायुर्वै घृ॒तम॒मृत॑ हिर॒ण्यम॒मृता॑दे॒वा ऽऽयु॑र्निष्पिबति
श॒तमा॑नं भवति श॒तायुः॑ पु॒रुषः॑ श॒तेन्द्रि॑य आ॒युष्ये॒वेन्द्रि॑ये
प्र॒ति॒तिष्ठ॑त्यथो खलु याव॒तीः समा॑ ए॒ष्यन् म॑न्येत ताव॒न्मा॒नं स्या॑त्

समृद्ध्य॑ इ॒मम॑ग्न॒ आयु॑षे वर्च॑से कृ॒धीत्या॒हा ऽऽयु॑रेवास्मिन् वर्चो॑
दधाति॑ विश्वे॑ दे॒वा जर॑दष्टिर्यथा ऽस॒दित्या॑ () -ह॒ जर॑दष्टिमे॒वैनं॑
करोत्य॒ग्नि-रायु॑ष्मानिति॒ हस्तं॑ गृ॒ह्णात्ये॒ते वै दे॒वा आयु॑ष्मन्तस्त
ए॒वास्मिन्नायु॑र्दधति॒ सर्व॑मायुरेति ॥ 45

(रसं॑-दे॒वाना॑-स्तोमे॒नेति॑-हि॒रण्या॑-दस॒दिति॑-द्वावि॑ंशतिश्च)(A11)

TS 2.3.12.1

प्र॒जाप॑ति॒ वरु॑णायाश्चमनय॒थ् स स्वां॑ दे॒वता॑माच्छ॒थ् स पर्य॑दीर्यत
स ए॒तं वा॑रुणं॒ चतु॑ष्-क॒पाल॑मपश्यत् तं नि॒रव॑पत् ततो॒ वै स वरु॑ण-
पा॒शाद॑मुच्यत॒ वरु॑णो वा ए॒तं गृ॑ह्णाति॒ योऽश्चं॑ प्र॒तिगृ॑ह्णाति॒ याव॑तोऽश्वा॒न्
प्र॒तिगृ॑ह्णीयात् तावतो॒ वारु॑णान् चतु॒ष्कपा॑लान् निर्व॑पेद्-वरु॒णमे॒व स्वेन॑
भा॒गधे॒येनो॑प धावति॒ स ए॒वैनं॑ वा॒रुण॑पा॒शान् -मुञ्च॑ति - [] 46

TS 2.3.12.2

चतु॒ष्कपा॑ला भवन्ति॒ चतु॑ष्पाद्ध्यश्चः॒ समृ॑द्ध्य॒ एक॑मति॒रिक्तं॑
निर्व॑पेद्-यमे॒व प्र॒तिग्रा॑ही भवति॒ यं वा॑ ना॒द्ध्येति॑ तस्मा॒देव॑
वरु॑णपा॒शान् मु॑च्यते॒ यद्य॑परं॒ प्र॒तिग्रा॑ही स्याथ् सौ॒र्यमे॑कक॒पाल॑मनु॒

निर्व॑पेद॒मु॒मे॒वा ऽऽदि॒त्यमु॒च्चारं॑ कुरु॒ते ऽपो॑ऽवभृ॒थम॒वैत्य॒प्सु वै
वरु॑णः सा॒क्षादे॒व वरु॑णम॒व यज॑ते ऽपो॒नप्त्री॑यं च॒रुं () पु॒नरे॒त्य
निर्व॑पेद॒प्सु यो॒निर्वा॑ अ॒श्वः स्वा॒मे॒वैनँ॑यो॒निं ग॒मय॑ति स
ए॒नं॑ शान्त॒ उप॑ तिष्ठते ॥ 47

(मुञ्च॑ति - च॒रुं - स॒प्तद॑श च) (A12)

TS 2.3.13.1

या॒ वा॒मिन्द्रा॑वरु॒णा य॒तव्या॑ त॒नूस्त॑ये॒ममं॑ ह॒सो मुञ्च॑तं॒ या॒ वा॒मिन्द्रा॑
वरु॒णा स॒हस्या॑ र॒क्षस्या॑ ते॒जस्या॑ त॒नूस्त॑ये॒ ममं॑ ह॒सो मुञ्च॑तं॒ यो
वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा व॒ग्नौ स्राम॑स्तं॒ वा मे॒ तेना॑ व॒यजे॑यो वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा
द्वि॒पाथ्सु॑ प॒शुषु॑ च॒तुष्पा॑थ्सु गो॒ष्ठे गृ॒हेष्व॒फ्स्वोष॑धीषु व॒नस्प॑तिषु
स्राम॑स्तं॒ वा मे॒ तेना॑व॒ यज॑ इन्द्रो॒ वा ए॒तस्यै॑ - [] 48

TS 2.3.13.2

-न्द्रि॒येणा॑प॒ क्राम॑ति वरु॒ण ए॒नं वरु॑णपा॒शेन॑ गृह्णाति॒ यः पा॒प्मना॑
गृही॑तो भवति॒ यः पा॒प्मना॑ गृही॒तः स्या॑त् तस्मा॑ ए॒तामै॑न्द्रावरु॒णीं
प॒यस्यां॑ निर्व॑पेदिन्द्र॒ ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं द॑धाति वरु॒ण ए॒नं

वरुणपाशान्-मुञ्चति पयस्या भवति पयो हि वा
 एतस्मादपक्रामत्यथैष पाप्मना गृहीतो यत् पयस्या भवति पय
 एवास्मिन् तया दधाति पयस्यायां - [] 49

TS 2.3.13.3

पुरोडाशमव दधात्यात्मन्वन्तमेवैनं करोत्यथो आयतनवन्तमेव
 चतुर्धा व्यूहति दिक्ष्वेव प्रतितिष्ठति पुनः समूहति दिग्भ्य एवास्मै
 भेषजं करोति समूह्याव द्यति यथाऽऽविद्धं निष्कृन्तति तादृगेव तद्यो
 वामिन्द्रावरुणावग्नौ सामस्तं वामेतेनाव यज इत्याह दुरिष्ट्या एवैनं
 पाति () यो वा मिन्द्रा वरुणा द्विपाथ्सु पशुषु सामस्तं वा मे तेनाव
 यज इत्याहैतावतीर्वा आप ओषधयो वनस्पतयः प्रजाः पशव
 उपजीवनीयास्ता एवास्मै वरुणपाशान्-मुञ्चति ॥ 50

(एतस्य - पयस्यायां - पाति - षड्विंशतिश्च) (A13)

TS 2.3.14.1

स प्रत्नव >[1], न्नि काव्ये >[2], न्द्रं वो विश्वतस्परी>[3], न्द्रं नरः>[4] ॥
 त्वं नः सोम विश्वतो रक्षा राजन्नघायतः ।

न रि॒ष्येत् त्वा॒वतः॑ स॒खाः ॥

या ते॒ धामा॑नि दि॒वि या पृ॑थि॒व्यां ँया॑ पर्व॒तेष्वो॑षधी॒ष्वप्सु ॥

तेभि॑र्नो वि॒श्वैः सु॒मना॑ अहे॒डन् राज॑न्थ्-सोम॒ प्रति॑ ह॒व्या गृ॑भाय ॥

अग्नी॑षोमा॒ सवे॑दसा॒ सहू॑ती वन॒तं गिरः॑ ।

सं दे॒वत्रा॑ ब॒भूव॑थुः ॥

युव - [] 51

TS 2.3.14.2

-मे॒तानि॑ दि॒वि रो॒चनान्य॑ग्निश्च॒ सोम॒ सक्र॑तू अध॒त्तं ॥

युव॑ꣳ सि॒न्धूꣳ र॒भि॒शस्ते॑रव॒द्या-दग्नी॑षोमा॒-वमु॑ञ्चतं गृ॒भीता॑न् ॥

अग्नी॑षोमाविम॑ꣳ सु मे॒ शृणु॑तं वृ॒षणा॑ ह॒वं ।

प्रति॑ सू॒क्तानि॑ हर्य॒तं भव॑तं दा॒शुषे॑ मयः ॥

आ॒ऽन्यं दि॒वो मा॒तरि॑श्वा॒ जभा॑रा॒ऽमथ्ना॑दन्यं परि॒ श्ये॒नो अ॒द्रेः ।

अग्नी॑षोमा॒ ब्रह्म॑णा वावृ॒धानो॑रुं ँय॒ज्ञाय॑ चक्र॒थुरु॑ लो॒कं ॥

अग्नी॑षोमा॒ हवि॑षः प्र॒स्थित॑स्य वी॒तꣳ - [] 52

TS 2.3.14.3

हर्य॑तं ँ॒वृष॑णा जु॒षेथां॑ ॥

सु॒शर्मा॑णा स्वव॑सा हि भू॒तम॑था ध॒त्तं ँ॒जमा॑नाय॒ शं॒ ँ॒योः ॥

आप्या॑यस्व >[5], सं ते >[6] ॥

ग॒णानां॑ त्वा ग॒णप॑ति॒ हवाम॑हे क॒विं क॒वीना॑-मु॒पम॑श्रव॒स्तमं॑ ।

ज्येष्ठ॑राजं ब्र॒ह्मणां॑ ब्र॒ह्मण॑स्पत॒ आ नः॑ शृ॒ण्वन्नू॑तिभिः॒ सीद॑ सा॒दनं॑ ।

स इज्ज॑नेन॒ स वि॒शा स ज॑न्मना॒ स पु॒त्रैर्वाजं॑ भर॒ते ध॒ना नृ॑भिः ।

दे॒वानां॑ ँ॒यः पि॒तर॑मा॒विवा॑सति - [] 53

TS 2.3.14.4

श्रद्धा॑मना ह॒विषा॑ ब्र॒ह्मण॑स्पतिं॑ ॥

स सु॒ष्टुभा॑ स ऋ॒क्वता॑ ग॒णेन॑ व॒ल॒ रु॒रोज॑ फ॒लिग॑ र॒वेण॑ ।

बृ॒हस्प॑तिरु॒स्त्रिया॑ ह॒व्यसू॑दः क॒निक्र॑दद्- वाव॑शतीरु॒दाज॑त् ॥

म॒रुतो॑ यद्ध॒ वो दि॒वो >[7], या वः॑ श॒र्म >[8] ॥

अ॒र्यमा॑ ऽऽया॑ति वृष॑भस्तुविष्मान् दा॒ता व॑सूनां पु॒रुहू॑तो अ॒र्हन् ।

स॒ह॒स्रा॒क्षो गो॒त्रभि॒द्-व॒ज्र॒बा॒हुर॒स्मासु॑ दे॒वो द्र॒वि॒णं द॒धातु॑ ॥

ये ते॒ऽर्य॒मन् ब॒हवो॑ दे॒वया॒नाः प॒न्था॒नो - [] 54

TS 2.3.14.5

रा॒जन् दि॒व आ॒चर॑न्ति ।

तेभि॑र्नो दे॒व म॒हि श॒र्म य॒च्छ शं॑ न ए॒धि द्वि॒पदे॑ शं॑ चतु॑ष्पदे ॥

बु॒ध्नाद॒ग्र-म॒ङ्गि॒रोभि॑-गृ॒णानो॑ वि प॒र्वत॑स्य दृ॒हि॒तान्यै॑रत् ।

रु॒जद्रो॒धा॒सि॒कृ॒त्रि॒मा॒ण्येषा॒॑सोम॑स्य॒ताम॒द॒इन्द्र॑श्चकार ॥

बु॒ध्नाद॒ग्रेण॑ वि मि॒माय॑ मा॒नैर्व॒ज्रेण॑ खान्य॒तृण॑न्नदी॒नां ।

वृ॒था ऽसृ॑जत् प॒थिभि॑ दी॒र्घया॑थैः सोम॑स्य॒ताम॒द॒इन्द्र॑श्चकार ॥ 55

TS 2.3.14.6

प्र॒ यो ज॒ज्ञे वि॒द्वा॒स्य ब॒न्धुं वि॒श्वानि॑ दे॒वो ज॒नि॒मा वि॒वक्ति॑ ।

ब्र॒ह्म ब्र॒ह्मण॑ उ॒ज्ज॒भार॑ म॒द्ध्यान्नी॒चादु॒च्चा स्व॒धया॑ऽभि प्र॒तस्थौ॑ ॥

म॒हान् म॒ही अ॒स्तभा॑यद्वि जा॒तो द्या॑ स॒द्म पा॒र्थि॒वं च र॒जः ।

स बु॒ध्नादा॑ष्ट ज॒नुषा॑ऽभ्य॒ग्रं बृ॒हस्प॑ति दे॒वता॑यस्य॒सम्राट्॑ ॥

बु॒ध्नाद्यो अग्र॑मभ्य॒त्यो॑जसा बृ॒हस्प॑ति॒मा वि॒वास॑न्ति दे॒वाः () ।

भि॒न॒द्वलं॑ वि॒ पुरो॑ दर्द॒रीति॑ क॒निक्र॑दथ् सु॒वर॑पो जि॒गाय॑ ॥ 56

(यु॒वं - वी॒त॒मा - वि॒वा॒स॒ति - प॒न्था॑नो - दी॒र्घ॒याथैः॑ सोम॑स्य॒ ता
मद॑ इन्द्र॑श्चकार - दे॒वा - नव॑ च) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(आ॒दि॒त्येभ्यो॑ - दे॒वा वै मृ॒त्यो - दे॒वा वै - स॒त्रम॑ - र्य॒म्णे -
प्र॒जाप॑ते॒स्त्रय॑स्त्रि॒ंशत् - प्र॒जाप॑ति दे॒वेभ्यो॑ऽन्नाद्यं -
दे॒वा॒सु॒रास्तान् - रज॑नो - ध्रु॒वोऽसि॑ - यन्न॑व - म॒ग्निं वै -
प्र॒जाप॑ति॒ वरु॑णाय - या वा॒मिन्द्रा॑ वरु॒णा - स प्र॑ल॒व - च्चतु॑र्दश)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(आ॒दि॒त्येभ्य॑ - स्त्व॒ष्टु - रस्मै॑ दान॒कामा॑ - ए॒वाव॑ रु॒न्धे - ऽग्निं॑ वै
- स प्र॑ल॒वथ् - षट्प॑ञ्चा॒शत्)

First and Last Padam of Third Prasnam of Kandam 2:-

(आ॒दि॒त्ये॒भ्यः॒ – सु॒व॒र॒पो॒ जि॒गा॒य॒)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

2.3.1 Appendix

2.3.14.1 – स प्रलव>¹

स प्रलवन्नवीय-साऽग्ने॑ द्यु॒म्नेन॑ सँयता॑ ।

बृ॒हत् ततन्थ॑ भानुना॑ ॥ (Appearing in TS2.2.12.1)

2.3.14.1 – त्रि काव्ये>²

नि काव्या॑ वेधसः॑ शश्च॑तस्कर्ह॒स्ते दधा॑नो नर्या॑ पु॒रूणि॑ ।
अ॒ग्निर्भु॑वद्रयि॒पती रयी॑णां स॒त्रा च॑क्रा॒णो अ॒मृता॑नि वि॒श्वा ॥

(Appearing in TS2.2.12.2)

2.3.14.1 – इन्द्रं वो विश्वतस्परी>³

इन्द्रं॑ वो वि॒श्वत॒स्परी॑ हवामहे॑ जने॑भ्यः । अ॒स्माक॑मस्तु॒ केवलः॑ ॥

(Appearing in TS1.6.12.1)

2.3.14.1 – इन्द्रं नरः>⁴

इन्द्रं नरो नेमधिता हवन्ते यत्पार्या युनजते धियस्ताः ।
शूरो नृषाता शवसश्चकान आ गोमति व्रजे भजा त्वन्नः ॥

(Appearing in TS 1.6.12.1)

2.3.14.3 – आप्यायस्व>⁵

आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम वृष्णियं भवा वाजस्य सङ्गथे ॥

(Appearing in TS 4.2.7.4)

2.3.14.3– सं ते>⁶

सं ते पयांसि समु यन्तु वाजाः सं वृष्णियान् यभिमातिषाहः ।
आप्यायमानो अमृताय सोम दिवि श्रवांस्युत्तमानि धिष्व ॥

(Appearing in TS 4.2.7.4)

2.3.14.4 -मरुतो यद्धवो दिवो>⁷

मरुतो यद्ध वो दिवः सुम्ना यन्तो हवामहे ।

आ तू न उप गन्तन ॥ (Appearing in TS1.5.11.4)

2.3.14.4 -या वः शर्म> 8

या वः शर्म शशमानाय सन्ति त्रिधातूनि दाशुषे यच्छताधि ।
अस्मभ्यं तानि मरुतो वि यन्त रयिं नो धत्त वृषणः सुवीरं ॥

(Appearing in TS1.5.11.5)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

2.4 द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टिविधानं

TS 2.4.1.1

दे॒वा म॒नु॒ष्याः॑ पि॒तर॒स्ते॑ऽन्य॒त आ॒स॒न्न॒सु॒रा र॒क्षा॑ऽसि पि॒शा॒चा॒स्ते॑
ऽन्य॒त॒स्तेषां॑ दे॒वाना॑मु॒त यद॒ल्पं लो॒हि॒त॒मकु॑र्वन् तद्-र॒क्षा॑ऽसि
रा॒त्रीभि॑रसु॒भ्नन् तान्थ् सु॒ब्धान् मृ॒तान॒भि व्यौ॑च्छत् ते दे॒वा अ॒वि॒दुर्यो॑
वै नोऽयं म्रि॒यते॒ रक्षा॑ऽसि वा इ॒मं घ्न॑न्तीति ते रक्षा॑ऽस्यु॒पा॒म॒न्त्रय॑न्त
तान्य॒ब्रु॒वन् वरं॑ वृ॒णाम॒है य - [] 1

TS 2.4.1.2

-द॒सु॒रा॒न् जया॑म॒ तन्नः॑ स॒हा॒स॒दि॒ति ततो॑ वै दे॒वा अ॒सु॒रा॒न॒जय॑न्
तेऽसु॒रा॒न् जि॒त्वा र॒क्षा॑ऽस्य॒पा॒नु॒दन्त॑ तानि रक्षा॑ऽस्य॒नृ॒त॒म क॑र्तेति
स॒म॒न्तं दे॒वान् पर्य॑वि॒शन् ते दे॒वा अ॒ग्ना॒व॒नाथ॑न्त तेऽग्नये॑ प्र॒वते॑
पु॒रो॒डा॒श॒म॒ष्टाक॑पालं नि॒रव॑प॒न्न॒ग्नये॑ वि॒बा॒ध॒वते॑ऽग्नये॑ प्र॒ती॒क॒वते॑ यद॒ग्नये॑
प्र॒वते॑ नि॒रव॑पन् यान्ये॒व पु॒र॒स्ताद्-रक्षा॑ऽस्या - [] 2

TS 2.4.1.3

–सन्तानि तेन प्राणुदन्त यदग्नये विबाधवते यान्येवाभितो
रक्षा७स्यासन् तानि तेन व्यबाधन्त यदग्नये प्रतीकवते यान्येव
पश्चाद्–रक्षा७स्यासन् तानि तेनापानुदन्त ततो देवा अभवन् परासुरा
यो भ्रातृव्यवान्थ स्याथ स स्पर्द्धमान एतयेष्ट्या यजेताग्नये प्रवते
पुरोडाशमष्टाकपालं निर्वपेदग्नये विबाधवते – [] 3

TS 2.4.1.4

ऽग्नये प्रतीकवते यदग्नये प्रवते निर्वपति य एवास्माच्छ्रेयान्–
भ्रातृव्यस्तं तेन प्राणुदते यदग्नये विबाधवते य एवैनेन सदृष्टं तेन
वि बाधते यदग्नये प्रतीकवते य एवास्मात् पापीयान् तं तेनाप नुदते
प्र श्रेया७सं भ्रातृव्यं नुदतेति सदृशं क्रामति नैनं पापीयानाप्नोति य
एवं () विद्वानेतयेष्ट्या यजते ॥ 4

(वृणामहै यत् – पुरस्ताद् रक्षा७सि– वपेदग्नये विबाधवत – एवं
– चत्वारि च) (A1)

TS 2.4.2.1

दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन् ते दे॒वा अ॑ब्रुवन्॒ यो नो॑ वी॒र्या॑वत्तम॒स्तम॑नु॒
स॒मा॒र॒भा॒महा॒ इति॑ त इन्द्र॑मब्रुवन् त्वं वै नो॑ वी॒र्या॑वत्तमोऽसि॒ त्वा॒म॒नु॒
स॒मा॒र॒भा॒महा॒ इति॑ सोऽब्र॑वीत् तिस्रो॑ म इ॒मास्त॑नुवो वी॒र्या॑वती॒स्ताः
प्री॑णी॒ताथा-सु॑रा॒नभि॑ भविष्य॒थेति॑ ता वै ब्रू॒हीत्य॑ब्रुवन्नि॒यम॑
हो॒मु॒गि॒यं वि॑मृ॒धेय॑मिन्द्रि॒याव॑ती - [] 5

TS 2.4.2.2

-त्य॑ब्रवीत्त इन्द्रा॑याँ हो॒मु॒चे पु॒रो॒डा॒शमे॑कादशकपालं नि॒रव॑पन्निन्द्रा॑य
वैमृ॑धा॒ये-न्द्रा॑येन्द्रि॒याव॑ते यदिन्द्रा॑याँ हो॒मु॒चे नि॒रव॑पन्नँह॒स ए॒व
तेना॑मुच्यन्त॒ यदिन्द्रा॑य वै मृ॒धाय॑ मृ॒ध ए॒व तेना॑पा॒घ्नत॑यदिन्द्रा॑येन्द्रि॒याव॑त
इन्द्रि॒यमे॒व तेना॑*ऽऽत्मन्न॑दधत॒ त्रय॑स्त्रिँशत्कपालं पु॒रो॒डा॒शं नि॒रव॑पन्
त्रय॑स्त्रिँश॒द्वै दे॒वता॑स्ता इन्द्र॑ आ॒त्मन्न॑नु स॒मा॒रं॑भयत॒ भूत्यै॑ - [] 6

TS 2.4.2.3

तां वा॑व दे॒वा वि॒जिति॑-मु॒त्त॒मा-म॑सु॒रै-र्व्य॑जयन्तयो भ्रातृ॑व्यवा॒न्थ्-
स्या॑थ् स स्प॒र्द्ध॑मान ए॒तये॑ष्ट्या॒ यजे॑तेन्द्रा॑याँ हो॒मु॒चे
पु॒रो॒डा॒शमे॑कादशकपालं नि॒र्वपे॑दिन्द्रा॑य वैमृ॑धा॒येन्द्रा॑येन्द्रि॒याव॑तेऽँ

ह॒सा वा ए॒ष गृ॒हीतो यस्मा॒च्छ्रे॒यान् भ्रातृ॒व्यो॒यदिन्द्रा॒याꣳ हो॒मुचे॑
निर्व॒पत्यꣳह॒स ए॒व तेन॑ मु॒च्यते॒मृ॒धा वा ए॒षोऽभिष॑ण्णो यस्मा॒त्
समा॒नेष्व॒न्यः श्रे॒यानु॒ता - [] 7

TS 2.4.2.4

-ऽभ्रातृ॒व्यो यदिन्द्रा॒य वैमृ॒धाय॑ मृ॒ध ए॒व तेना॑प ह॒तेयदिन्द्रा॒येन्द्रि॒याव॑त
इन्द्रि॒यमे॒व तेना॒त्मन् ध॑त्ते त्रयस्त्रि॒ꣳश॑त्कपालं पुरोडा॒शं निर्व॑पति
त्रयस्त्रि॒ꣳश॑द्वै दे॒वता॒स्ता ए॒व यज॑मान आ॒त्मन्न॑नु समा॒रंभ॑यते भू॒त्यै
सा वा ए॒षा विजि॑तिर्नामेष्टि॒र्य ए॒वं वि॒द्वाने॒तयेष्॑ट्या यज॑त उत्त॒मामे॒व
विजि॑तिं भ्रातृ॒व्येण॑ वि ज॑यते ॥ 8

(इन्द्रि॒याव॑ती - भू॒त्या - उ॒तै - का॒न्न पञ्चा॒शच्च॑) (A2)

TS 2.4.3.1

दे॒वा॒सुराः सँय॑त्ता आ॒सन् तेषां॑ गाय॒त्र्यो॒जो ब॑लमिन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ प्र॒जां
प॒शून्त् संगृ॑ह्या *ऽऽदा॒या-प॒क्रम्या॑तिष्ठत् तेऽम॒न्यन्त॑ य॒तरान्
वा इ॒यमु॑पाव॒थ्स्य॑ति त इ॒दं भ॑विष्य॒न्तीति॑ तां व्य॑ह्वयन्त विश्व॑कर्म॒न्निति॑

दे॒वा दा॒भीत्य॑सु॒राः सा॒ नान्य॑तरा॒ञ्च-नो॑पाव॒र्तत॑ ते दे॒वा
ए॒तद्-य॑जु॒रप॑श्य॒न्नो॒जोऽसि॑ स॒होऽसि॑ ब॒लम॑सि - [] 9

TS 2.4.3.2

भ्रा॒जोऽसि॑ दे॒वानां॑ धा॒म ना॒माऽसि॑ वि॒श्वम॑सि वि॒श्वायुः॑ स॒र्वम॑सि
स॒र्वायु॑र॒भिभू॑रिति॒ वाव॑ दे॒वा अ॑सु॒राणा॒मो॒जो ब॒लमि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ प्र॒जां
प॒शून् वृ॑ञ्जत॒ यद्-गा॑य॒त्र्यप॑क्र॒म्याति॑ष्ठत् तस्मा॑दे॒तां गा॑य॒त्रीती॑ष्टि॒माहुः॑
सँव॑त्स॒रो वै गा॑य॒त्री सँव॑त्स॒रो वै तद॑प॒क्रम्या॑ति॒ष्ठद्-यदे॑तया
दे॒वा अ॑सु॒राणा॒मो॒जो ब॒लमि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ - [] 10

TS 2.4.3.3

प्र॒जां प॒शून् वृ॑ञ्जत॒ तस्मा॑दे॒ताञ्च॑ सँव॒र्ग इ॒तीष्टि॑मा॒हुर्यो॑
भ्रा॒तृव्य॑वा॒न्त्स्याथ् स॑स्प॒र्द्धमा॑न ए॒तये॑ष॒ट्या य॑जे॒ताग्नये॑ सँव॒र्गाय॑
पु॒रोडा॑श॒मष्टा॑क॒पालं॑ निर्व॒पेत्त॑ञ्शृ॒तमा॑स॒न्नमे॒तेन॑ य॒जुषा॑ऽभि
मृ॒शेदो॑ज ए॒व ब॒लमि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ प्र॒जां प॒शून् भ्रा॑तृव्यस्य वृ॒द्धे
भ॒वत्या॑त्म॒ना प॑रा॒स्य भ्रा॑तृव्यो भ॒वति॑ ॥ 11 (ब॒लम॑स्ये - तया॑ दे॒वा
अ॑सु॒राणा॒मो॒जो ब॒लमि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ - पञ्च॑च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A3)

TS 2.4.4.1

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा अ॑सृज॒त ता अ॑स्मा॒त् सृ॒ष्टाः प॑रा॒चीरा॑यन् ता
यत्रा॑व॒सन् ततो॑ ग॒र्मुदु॑दतिष्ठत् ता बृ॒हस्प॑तिश्चान्व॒वैता॑ꣳ सोऽब्र॑वीद्
बृ॒हस्प॑तिर॒नया॑ त्वा प्र॑तिष्ठान्यथ त्वा प्र॒जा उ॒पाव॑थ्स्य॒न्तीति॑ तं प्रा॑तिष्ठत्
ततो॑ वै प्र॒जाप॑तिं प्र॒जा उ॒पाव॑र्तन्त यः प्र॒जाका॑मः स्यात् तस्मा॑ ए॒तं
प्रा॑जाप॒त्यं गा॑र्मु॒तं च॒रुं निर्व॑पेत् प्र॒जाप॑ति - [] 12

TS 2.4.4.2

-मे॒व स्वे॑न भा॒गधे॑येनोप॒ धाव॑ति स ए॒वास्मै॑ प्र॒जां
प्र॒जन॑यतिप्र॒जाप॑तिः प॒शून्सृ॑ज॒त तेऽस्मा॑त् सृ॒ष्टाः प॑राञ्च आ॒यन् ते
यत्रा॑व॒सन् ततो॑ ग॒र्मुदु॑दतिष्ठत् तान् पू॒षा चा॑न्व॒वैता॑ꣳ सोऽब्र॑वीत्
पू॒षाऽन॑या मा प्र॑तिष्ठथ त्वा प॒शव॑ उ॒पाव॑थ्स्य॒न्तीति॑ मां प्र॑तिष्ठेति
सोमोऽब्र॑वीन् मम॒ वा - [] 13

TS 2.4.4.3

अ॒कृष्ट॑प॒च्यमि॒त्युभौ॑ वां प्र॑तिष्ठानीत्यब्रवीत् तौ प्रा॑तिष्ठत् ततो॑ वै
प्र॒जाप॑तिं प॒शव॑ उ॒पाव॑र्तन्त यः प॒शुका॑मः स्यात् तस्मा॑ ए॒तꣳ
सो॒मापौ॑ष्णं गा॑र्मु॒तं च॒रुं निर्व॑पेथ् सो॒मापू॑षणा॒वेव॑ स्वे॒न भा॒गधे॑येनोप॒

धावति तावेवास्मै पशून् प्रजनयतः सोमो वै रेतोधाः पूषा पशूनां
प्रजनयिता सोम एवास्मै रेतो दधाति पूषा () पशून्
प्रजनयति ॥ 14

(वपेत् प्रजापतिं – वै – दधाति पूषा – त्रीणि च) (A4)

TS 2.4.5.1

अग्ने गोभिर्न आ गहीन्द्रो पुष्ट्या जुषस्व नः ।
इन्द्रो धर्ता गृहेषु नः ॥
सविता यः सहस्रियः स नो गृहेषु राणत् ।
आ पूषा एत्वा वसु ॥
धाता ददातु नो रयिमीशानो जगतस्पतिः ।
स नः पूर्णेन वावन्त् ॥
त्वष्टा यो वृषभो वृषा स नो गृहेषु राणत् ।
सहस्रेणायुतेन च ॥
येन देवा अमृतं – [] 15

TS 2.4.5.2

दी॒र्घ॒७ श्र॒वो दि॒व्यैर॑यन्त ।
 रा॒य॒स्पोष॑ त्व॒म॒स्मभ्यं॑ ग॒वां कु॒ल्मिं जी॒व॒स आ यु॒व॒स्व ॥
 अ॒ग्नि॒ गृ॒ह॒प॒तिः सोमो॑ वि॒श्व॒व॒निः स॒वि॒ता सु॒मे॒धाः स्वाहा॑ ॥
 अ॒ग्ने॒ गृ॒ह॒प॒ते य॒स्ते घृ॒त्यो भा॒ग॒स्तेन॑ सह॒ ओज॑ आ॒क्र॒म॒मा॒णाय॑ धेहि
 श्रै॒ष्ठ्या॑त्प॒थो मा योषं॑ मू॒र्धा भू॒यास॑७ स्वाहा॑ ॥ 16

(अ॒मृत॑ – म॒ष्टात्रि॑७श्च॒) (A5)

TS 2.4.6.1

चि॒त्रया॑ य॒जेत॑ प॒शु॒का॒म इ॒यं वै चि॒त्रा य॒द्वा अ॒स्यां वि॒श्वं भू॒त॒म॒धि
 प्र॒जा॒य॒ते ते ने॒य॒ज्जि॒त्रा य ए॒वं वि॒द्वा७ श्चि॒त्रया॑ प॒शु॒का॒मो य॒ज॒ते
 प्र॒ प्र॒ज॒या प॒शु॒भि मि॒थु॒नै जा॒य॒ते प्रै॒वा॒ग्ने॒येन॑ वा॒प॒य॒ति रे॒तः सौ॒म्येन॑
 द॒धा॒ति रे॒त ए॒व हि॒तं त्व॒ष्टा रू॒पाणि॑ वि॒ करो॑ति॒सार॒स्व॒तौ भ॒व॒त ए॒त॒द्वै
 दै॒व्यं मि॒थु॒नं दै॒व्य॒मे॒वा॒स्मै – [] 17

TS 2.4.6.2

मि॒थु॒नं म॒द्ध्य॒तो द॒धा॒ति पु॒ष्ट्यै॑ प्र॒ज॒न॒नाय॑ सि॒नी॒वा॒ल्यै च॒रु॒र्भ॒व॒ति
 वा॒ग्वै सि॒नी॒वा॒ली पु॒ष्टिः ख॒लु वै वाक्पु॒ष्टि॒मे॒व वा॒च॒मु॒पैत्यै॑न्द्र उ॒त्त॒मो

भवति तेनैव तन्मिथुनं सप्तैतानि हवींषि भवन्ति सप्त ग्राम्याः
 पशवः सप्तारण्याः सप्त छन्दांस्यु-भयस्या-वरुद्ध्या अथैता
 आहुती र्जुहोत्येते वै देवाः पुष्टिपतयस्त एवा () स्मिन् पुष्टिं दधति
 पुष्यति प्रजया पशुभिरथो यदेता आहुती र्जुहोति प्रतिष्ठित्यै ॥ 18

(अस्मै - त एव - द्वादश च) (A6)

TS 2.4.7.1

मारुतमसि मरुतामोजोऽपां धारां भिन्धि रमयत मरुतः श्येनमायिनं
 मनोजव सं वृषणं सुवृक्तिं ॥

येन शदर्ध उग्रमव-सृष्टमेति तदश्विना परि धत्तं स्वस्ति ।
 पुरोवातो वर्षज्जिन्वरावृथ-स्वाहा वातावद्- वर्षन्नुग्रावृथ स्वाहा
 स्तनयन् वर्षन् भीमरावथस्वाहा ऽनशन्यवस्फूर्जन्-दिद्युद्-वर्षन्-
 त्वेषरावृथ स्वाहा ऽतिरात्रां वृषन् पूर्तिरावृथ - [] 19

TS 2.4.7.2

स्वाहा बहु हायमवृषादिति श्रुतरावृथ स्वाहा ऽतपति वर्षन्-
 विराडावृथ स्वाहा ऽवस्फूर्जन्-दिद्युद्-वर्षन् भूतरावृथ स्वाहामान्दा

वा॒शाः शु॒न्ध्यूर॒जिराः ।

ज्योति॑ष्मती-स्तम॑स्वरी-रु॒न्दतीः सु॒फे॒नाः ।

मि॒त्रभृ॒तः क्ष॒त्रभृ॒तः सु॒राष्ट्रा इ॒ह मा॒ऽवत ॥

वृ॒ष्णो अ॒श्वस्य स॒न्दान॑मसि वृ॒ष्ट्यै त्वो॒प न॒ह्यामि ॥ 20

(पूर्ति॑श्वद् - द्विच॑त्वारिंशच्च) (A7)

TS 2.4.8.1

दे॒वा वस॑व्या अ॒ग्ने सोम॑ सूर्य ॥

दे॒वाः शर्म॑ण्या मि॒त्रावरु॑णाऽर्यमन् ॥

दे॒वाः सपी॑तयो ऽपा॒न्-नपा॑दाशुहेमन् ।

उ॒द्नो द॑त्तोदधिं भि॒न्त दि॒वः पर्ज॑न्यादन्तरि॒क्षात्-पृ॒थि॒व्यास्ततो॑

नो वृ॒ष्ट्याऽवत ॥

दि॒वा चि॒त्तमः॑ कृ॒ण्वन्ति पर्ज॑न्ये॒नो-दवा॑हे॒न ।

पृ॒थि॒वीं य॑द् व्यु॒न्दन्ति ॥

आय॑न् नरः सु॒दान॑वो ददा॒शुषे॑ दि॒वः को॒शम॑चु॒च्यवुः ।

वि पर्ज॑न्याः सृ॒जन्ति रो॑दसी॒ अनु ध॑न्व॒ना य॑न्ति - [] 21

TS 2.4.8.2

वृष्टयः ॥

उदीरयथा मरुतः समुद्रतो यूयं वृष्टिं वर्षयथा पुरीषिणः ।

न वो दस्रा उप दस्यन्ति धेनवः शुभं यातामनु रथा अवृथ्सत ॥

सृजा वृष्टिं दिव आऽद्भिः समुद्रं पृण ॥

अब्जा असि प्रथमजा बलमसि समुद्रियं ॥

उन्नम्भय पृथिवीं भिन्धीदं दिव्यं नभः ।

उदनो दिव्यस्य नो देहीशानो विसृजा दृतिं ॥

ये देवा () दिविभागा येऽन्तरिक्ष भागा ये पृथिवि भागाः ।

त इमं यज्ञमवन्तु त इदं क्षेत्रमा विशन्तु त इदं क्षेत्रमनु

वि विशन्तु ॥ 22

(यन्ति - देवा - वि॒शतिश्च) (A8)

TS 2.4.9.1

मारुतमसि मरुतामोज इति कृष्णं वासः कृष्णातूषं परि धत्त एतद्वै

वृष्ट्यै रूपं सरूप एव भूत्वा पर्जन्यं वर्षयतिरमयत मरुतः

श्ये॒नमा॒यिन॒मिति॑ प॒श्चाद्वा॒तं प्र॒ति मी॒वति॑ पु॒रोवा॒तमे॒व ज॒नय॑ति व॒र्ष॒स्या
व॒रु॒द्ध्यै वा॒तना॒मानि॑ जु॒होति॑ वा॒युर्वै वृ॒ष्ट्या ई॒शे वा॒युमे॒व स्वे॒न
भा॒ग॒धेये॒नोप॑ धा॒वति॑ स ए॒वास्मै॑ प॒र्जन्यं॑ ँव॒र्षय॑त्यष्टौ – [] 23

TS 2.4.9.2

जु॒होति॑ च॒तस्रो॒ वै दि॒शश्च॑त॒स्रोऽवा॑न्त॒रदि॒शा दि॒ग्भ्य ए॒व वृ॒ष्टिं
सं प्र॑ च्या॒वय॑ति कृ॒ष्णाजि॒ने सं॑यौ॒ति ह॒विरे॒वाक॑रन्त॒र्वेदि॑ सं॑यौ॒त्य
व॒रु॒द्ध्यै य॒तीना॑म॒द्यमा॑नानां॒ शी॒र्षाणि॑ प॒राऽप॑तन्ते ख॒र्जूरा॑ अ॒भवन्-
तेषां॑ र॒स ऊ॒र्ध्वोऽप॑तत्-तानि॑ क॒रीरा॑ण्य-भवन्थ् सौ॒म्यानि॑ वै
क॒रीरा॑णि सौ॒म्या ख॒लु वा आ॑हु॒ति दि॒वो वृ॒ष्टिं च्या॑वयति यत्क॒रीरा॑णि
भ॒वन्ति॑ – [] 24

TS 2.4.9.3

सौ॒म्ययै॒वाऽऽ*हु॑त्या दि॒वो वृ॒ष्टि॒मव॑ रुन्धे म॒धुषा॒ सं यौ॑त्यपां॒ वा ए॒ष
ओ॒षधी॑नां॒ रसो॒ यन्म॑द्व॒द्भ्य ए॒वौष॑धी॒भ्यो व॒र्ष॒त्यथो॑ अ॒द्भ्य
ए॒वौष॑धी॒भ्यो वृ॒ष्टि॒नि न॑यति मा॒न्दा वा॒शा इ॒ति सं॑यौ॒ति ना॒म॒धेये॑रे॒वैना॒
अ॒च्छै॒त्यथो॑ यथा॒ ब्रू॑याद॒सा वे॒हीत्ये॒वमे॒वैना॒ ना॒म॒धेये॑रा – [] 25

TS 2.4.9.4

च्यावयति॑ वृ॒ष्णो अ॒श्वस्य॑ स॒न्दान॑मसि वृ॒ष्ट्यै॑ त्वोप॑ नह्यामीत्याह॑
वृ॒षा वा अ॒श्वो वृ॒षा पर्ज॑न्यः कृ॒ष्ण इव॑ खलु॒ वै भू॒त्वा वर॑षति
रूपेणै॒वैनं॑ सम॒र्द्धयति॑ वर॑षस्या वरु॒द्ध्यै ॥ 26

(अष्टौ - भव॑न्ति - नाम॒धेयै॑रै - कान्न॑ त्रि॒ंशच्च॑) (A9)

TS 2.4.10.1

दे॒वा वस॑व्या दे॒वाः शर्म॑ण्या दे॒वाः सपी॑तय॒ इत्या॑ ब॒द्ध्नाति॑
दे॒वता॑भिरे॒वान्व॑हं वृ॒ष्टि॑मिच्छति॒ यदि॑ वर॑षेत्-ताव॑त्येव हो॒तव्यं॑ यदि॒
न वर॑षेच्छ्वो भू॒ते ह॒विर्निर्व॑पेदहो॒रात्रे॑ वै मि॒त्रावरु॑णावहो॒रात्राभ्यां॑
खलु॒ वै पर्ज॑न्यो वर॑षति॒ नक्तं॑ वा हि दि॒वा वा वर॑षति॒ मि॒त्रावरु॑णावे
व स्वेन॑ भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॒ तावे॑वास्मा - [] 27

TS 2.4.10.2

अहो॒रात्राभ्यां॑ पर्ज॑न्यं वर॑षयतो॒ऽग्नये॑ धाम॒च्छदे॑ पुरो॒डाश॑म॒ष्टाक॑पालं
निर्व॑पेन्मारुतं॑ स॒प्तक॑पालं सौ॒र्यमे॑ककपालम॒ग्निर्वा॑ इतो
वृ॒ष्टि॑मुदीरयति॒ मरु॑तः सृ॒ष्टां न॑यन्ति॒ यदा॑ खलु॒ वा अ॒सावा॑दित्यो
न्यङ्-र॒श्मिभिः॑ पर्या॒वर्त॑तेऽथवर॑षति॒ धाम॒च्छदि॒व खलु॒ वै भू॒त्वा

व॒र्ष॒त्ये॒ता वै दे॒वता॒ वृ॒ष्ट्या॒ ई॒शते॒ ता ए॒व स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प

धा॒वति॒ ता – [] 28

TS 2.4.10.3

ए॒वास्मै॑ प॒र्जन्यं॑ व॒र्ष॒यन्त्यु॒ता व॒र्षि॒ष्यन् व॒र्ष॒त्ये॒व सृ॒जा वृ॒ष्टिं दि॒व
आ*ऽद्भिः॑ स॒मु॒द्रं पृ॒णे॒त्या॒हे॒माश्चै॒वा-मू॒श्वा॒पः स॒म॒र्ध॒य॒त्यथो॑ आ॒भि॒रे॒वा-
मू॒र॒च्छै॒त्य॒ब्जा अ॒सि प्र॒थ॒म॒जा ब॒ल॒म॒सि स॒मु॒द्रि॒य॒मि॒त्याह॑ य॒था॒य॒जु॒रे॒वैत-
दु॒न्नं भ॒य पृ॒थि॒वी॒मि॒ति व॒र्षा॒ह्वां जु॒हो॒त्ये॒षा वा () ओ॒ष॒धी॒नां
वृ॒ष्टि॒व॒नि॒स्त॒यै॒व वृ॒ष्टि॒मा च्या॒व॒य॒ति ये दे॒वा दि॒वि॒भा॒गा इति॑
कृ॒ष्णा॒जि॒न॒म॒व धू॒नो॒ती॒म ए॒वास्मै॑ लो॒काः प्री॒ता अ॒भी॒ष्टा भ॒वन्ति॑ ॥ 29

(अ॒स्मै – धा॒वति॒ ता – वा – ए॒क॒विं॒शति॑श्च) (A10)

TS 2.4.11.1

स॒र्वा॒णि छ॒न्दा॒स्ये॒तस्या॒-मि॒ष्ट्या॒-म॒नू॒च्या॒नी॒त्याहु॒-स्त्रि॒ष्टु॒भो वा
ए॒त॒द्वी॒र्यं य॑त् क॒कु॒दु॒ष्णि॒हा ज॒ग॒त्यै य॒दु॒ष्णि॒ह-क॒कु॒भा॒व॒न्वा॒ह
ते॒नै॒व स॒र्वा॒णि छ॒न्दा॒स्य॒व रु॒न्धे गा॒य॒त्री वा ए॒षा य॒दु॒ष्णि॒हा
या॒नि च॒त्वा॒र्य॒द्ध्य॒क्ष॒रा॒णि च॒तु॒ष्पा॒द ए॒व ते प॒श॒वो॒य॒था पु॒रो॒डा॒शे

पुरो॒डाशो॑ऽद्ध्ये॒वमे॒व तद्-यद्-ऋ॒च्यद्ध्यक्ष॑राणि

यज्जगत्या - [] 30

TS 2.4.11.2

परि॒द॒ध्याद॑न्तं य॒ज्ञं ग॑मयेत् त्रि॒ष्टुभा॑ परि॒ दधा॑तीन्द्रि॒यं वै वी॒र्यं॑
त्रि॒ष्टुगिन्द्रि॑य ए॒व वी॒र्यं य॒ज्ञं प्र॑तिष्ठापयति॒ नान्तं॑ गमयत्यग्ने॒
त्री ते॒ वाजि॑ना त्री ष॒धस्थे॑ति त्रि॒वत्या॑ परि॒ दधा॑ति स॒रूप॑त्वाय॒
सर्वो॑ वा ए॒ष य॒ज्ञो यत् त्रै॑धा॒तवी॒यं का॑माय-का॒माय प्र॑युज्यते॒
सर्वे॑भ्यो हि का॒मेभ्यो॑ य॒ज्ञः प्र॑युज्यते त्रै॒धात॑वीयेन यजेताभि॒चर॑न्थ्
सर्वो॑ वा- [] 31

TS 2.4.11.3

ए॒ष य॒ज्ञो यत् त्रै॑धा॒तवी॒यं सर्वे॑णै॒वैनं॑ य॒ज्ञेना॒भि च॑रति स्तृणुत॒
ए॒वैन॑मे॒तयै॒व य॑जेताभि॒चर्य॑माणः सर्वो॑ वा ए॒ष य॒ज्ञो यत् त्रै॑धा॒तवी॒यं
सर्वे॑णै॒व य॒ज्ञेन॑ यजते नैन॑मभि॒चर॑न्थ् स्तृणुत ए॒तयै॒व य॑जेत स॒हस्रे॑ण
यक्ष्य॑माणः प्रजा॑तमे॒वैनद्-द॑दात्ये॒तयै॒व य॑जेत स॒हस्रे॑णे॒जानो॑ऽन्तं वा
ए॒ष प॑शूनां गच्छति - [] 32

TS 2.4.11.4

यः स॒हस्रे॑ण॒ यज॑ते प्र॒जाप॑तिः खलु॒ वै प॒शून्सृ॑जत॒ ताऽस्त्रै॑धात॒
 वी॒ये-नै॒वासृ॑जत॒ य ए॒वं वि॒द्वाऽस्त्रै॑धात॒ वी॒येन॑पशु॒कामो॑ यज॑ते
 यस्मा॑दे॒व यो॒नैः प्र॒जाप॑तिः प॒शून्सृ॑जत॒ तस्मा॑दे॒वैना॑न्त् सृजत॒
 उपै॑नमु॒त्तर॑ऽ स॒हस्रं॑ नमति॒ देवता॑भ्यो॒ वा ए॒ष आ वृ॑श्च्यते॒ यो य॒क्ष्य
 इत्यु॒क्त्वा न॑ यज॑ते त्रै॒धात॑वी॒येन॑ यजेत॒ सर्वो॑ वा ए॒ष य॒ज्ञो - [] 33

TS 2.4.11.5

यत् त्रै॒धात॑वी॒यऽसर्वे॑णै॒व य॒ज्ञेन॑ यज॑ते न दे॒वता॑भ्य॒ आ वृ॑श्च्यते
 द्वा॒दश॑कपालः पुरो॒डाशो॑ भवति॒ ते त्रय॑श्चतु॒ष्कपा॑ला-स्त्रि॒ष्वमृ॑द्धत्वा॒य
 त्रयः॑ पुरो॒डाशा॑ भवन्ति॒ त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒षां लो॒काना॑माप्स्या
 उत्तर॑-उत्तरो॒ ज्याया॑न् भवत्ये॒वमि॑व ही॒मे लो॒का य॒वम॑यो म॒द्ध्य ए॒तद्वा
 अ॒न्तरि॑क्षस्य॒ रूप॑ऽ समृ॒द्ध्यै॒ सर्वे॑षामभि॒गम॑यन्न॒व द्य॒त्यच्छं॑ बट्कारऽ
 हिर॑ण्यं ददाति॒ तेज॑ ए॒वा - [] 34

TS 2.4.11.6

ऽव रुन्धे तार्प्यं ददाति पशूनेवाव रुन्धे धेनुं ददात्याशिष
 एवाव रुन्धे साम्नो वा एष वर्णो यद्धिरण्यं यजुषां तार्प्यमुक्थामदानां
 धेनुरेतानेव सर्वान् वर्णानव रुन्धे ॥ 35

(जगत्या - ऽभिचरन्त् सर्वो वै - गच्छति - यज्ञ - स्तेज एव -
 त्रिंशच्च) (A11)

TS 2.4.12.1

त्वष्टा हतपुत्रो वीन्द्रो सोममाऽहरत् तस्मिन्निन्द्र उपहवमैच्छत्
 तं नोपाह्वयत् पुत्रं मेऽवधीरिति स यज्ञवेशसं कृत्वा प्रासहा
 सोममपिबत् तस्य यदत्यशिष्यत् तत् त्वष्टाऽऽहवनीयमुप प्रावर्तयत्
 स्वाहेन्द्रशत्रुर्वर्धस्वेति स यावदूर्ध्वः पराविद्ध्यति तावति स्वयमेव
 व्यरमत यदि वा तावत् प्रवण - [] 36

TS 2.4.12.2

-मासीद्यदि वा तावदद्ध्यग्नेरासीत् स संभवन्नग्नीषोमावभि
 समभवत् स इषुमात्रमिषुमात्रं विष्वङ्गवर्धत् स इमां
 लोकानवृणोद्य-दिमां लोकानवृणोत् तद्-वृत्रस्य

वृ॒त्र॒त्वं तस्मा॑दिन्द्रोऽ॒भि॒भेद॑पि त्व॒ष्टा तस्मै॑ त्व॒ष्टा वज्र॑मसिञ्चत् तपो॑
वै स वज्र॑ आसीत् तमु॒द्यन्तुं॑ नाश॑क्नोदथ वै तर्हि॑ विष्णु॑ – [] 37

TS 2.4.12.3

–र॒न्या दे॒वता॑ ऽऽसी॒थ् सोऽब्र॑वीद्–विष्ण॒वेही॑दमा हरि॒ष्यावो॑
येना॒यमि॒दमि॒तिस॑ विष्णु॑स्त्रेधाऽऽत्मानं॑ वि॒न्यध॑त्त पृथि॒व्यां
तृतीय॑मन्तरि॒क्षे तृतीयं॑ दि॒वि तृतीय॑–मभि॒पर्या॑वर्ताद्–ध्य॒भिभे॑द्यत्–
पृथि॒व्यां तृतीय॑मासीत् तेनेन्द्रो॑ वज्र॒मुद॑यच्छद्–विष्ण॒वनु॑स्थितः
सोऽब्र॑वीन्मा मे प्र हा॒रस्ति॑ वा इ॒दं – [] 38

TS 2.4.12.4

मयि॑ वी॒र्यं॑ तत् ते प्र॒दास्या॑मीति तदस्मै॑ प्राय॑च्छत् तत् प्रत्य॑गृह्णा॒दधा॑
मेति॑ तद्–विष्ण॒वेऽति॑ प्राय॑च्छत् तद्–विष्णुः॑ प्रत्य॑गृह्णा–दस्मा॑स्विन्द्र
इन्द्रि॒यं दधा॑त्विति॒ यदन्तरि॑क्षे तृतीय॑मासीत् तेनेन्द्रो॑ वज्र॒मुद॑यच्छद्–
विष्ण॒वनु॑स्थितः सोऽब्र॑वीन्मा मे प्रहा॒रस्ति॑ वा इ॒दं – [] 39

TS 2.4.12.5

मयि॑ वी॒र्यं॑ तत् ते प्र॒दास्या॑मीति तदस्मै॑ प्राय॑च्छत् तत् प्रत्य॑गृह्णा॒द्
द्विर्मा॑ऽधा इति॒ तद्–विष्ण॒वेऽति॑ प्राय॑च्छत् तद्–विष्णुः॑

प्रत्य॒गृ॒ह्णाद॒स्मास्वि॒न्द्र इन्द्रि॒यं दधा॒त्विति॒ यद्वि॒वि तृती॒यमासीत्
तेनेन्द्रो॑ वज्र॒मुदय॑च्छद्-विष्ण॒वनु॑स्थितः॒ सोऽब्र॑वीन्मा मे

प्रहार्ये॑नाह - [] 40

TS 2.4.12.6

-मि॒दमस्मि॒ तत् ते प्र॒दास्या॒मीति॒ त्वी(३) इत्य॑ब्रवीथ् स॒न्धां तु
स॒न्दधा॑वहै त्वा॒मेव प्र॑वि॒शानी॒ति यन्मां प्र॑वि॒शेः किं मा भु॑ञ्ज्या
इत्य॑ब्रवीत् त्वा॒मेवेन्धी॒य तव॑ भो॒गाय॒ त्वां प्र॑वि॒शेय॒मित्य॑ब्रवीत् तं वृ॒त्रः
प्रा॒वि॒शदु॒दरं वै वृ॒त्रः क्षु॒त् खलु॒ वै मनु॑ष्यस्य भ्रातृ॒व्यो य - [] 41

TS 2.4.12.7

ए॒वं वे॒द ह॒न्ति क्षु॒धं भ्रातृ॒व्यं तद॑स्मै प्राय॑च्छत्तत् प्रत्य॑गृ॒ह्णात्-
त्रि॒र्माऽधा॑ इति॒ तद्-वि॒ष्णवे॑ति प्राय॑च्छत् तद्-विष्णुः
प्रत्य॑गृ॒ह्णाद॒स्मास्वि॒न्द्र इन्द्रि॒यं दधा॒त्विति॒ यन्त्रिः प्राय॑च्छत् त्रिः
प्रत्य॑गृ॒ह्णात् तत् त्रि॒धातो॑स्त्रि॒धातु॑त्वं यद्-विष्णु॑र॒न्वति॑ष्ठत विष्ण॒वेति॒
प्राय॑च्छत् तस्मा॑दैन्द्रा॒वैष्ण॑वꣳ ह॒विर्भव॑ति () यद्वा इ॒दं किञ्च॒ तद॑स्मै

तत् प्रायच्छद् ऋचः सामानि यजूंषि सहस्रं वा अस्मै तत्
प्रायच्छत् तस्मात् सहस्रदक्षिणं ॥ 42

(प्रवणं - विष्णु- वा इद- मिद - महं - यो - भव -
त्येकं विंशतिश्च) (A12)

TS 2.4.13.1

देवा वै राजन्या-ज्जायमाना-दबिभयु-स्तमन्तरेव सन्तं दाम्ना
ऽपौम्भन्थ् स वा एषोऽपौब्धो जायते यद्-राजन्यो यद्वा एषोऽनपौब्धो
जायेत वृत्रान् घ्नञ् श्वरेद्यं कामयेत राजन्यमनपौब्धो जायेत वृत्रान्
घ्नञ् श्वरेदिति तस्मा एतमैन्द्रा बार्हस्पत्यं चरुं निर्वपेदैन्द्रो वै
राजन्यो ब्रह्म बृहस्पति ब्रह्मणैवैनं () दाम्नोऽपौंभनान् मुञ्चति
हिरण्मयं दाम दक्षिणा साक्षादेवैनं दाम्नोऽपौंभनान् मुञ्चति ॥ 43

(एनं - द्वादश च) (A13)

TS 2.4.14.1

नवोनवो भवति जायमानोऽह्नां केतुरुषसा मेत्यग्रे ।
भागं देवेभ्यो विदधात्यायन् प्रचन्द्रमास्तिरति दीर्घमायुः ॥

य॒मादि॒त्या अ॒शु॒मा॒प्या॒य॒य॒न्ति॒ य॒म॒क्षि॒त-म॒क्षि॒त॒यः॒ पि॒ब॒न्ति॒ ।
 ते॒न नो॒ राजा॒ वरु॒णो बृ॒ह॒स्प॒ति॒रा प्या॒य॒य॒न्तु॒ भु॒व॒न॒स्य॒ गो॒पाः ॥
 प्रा॒च्यां दि॒शि त्व॒मिन्द्रा॒सि रा॒जो॒तोदी॒च्यां वृ॒त्र॒हन् वृ॒त्र॒हा॒सि॒ ।
 यत्र॒ य॒न्ति॒ स्रो॒त्यास्त - [] 44

TS 2.4.14.2

-ज्जि॒तं ते॒ दक्षि॒णतो॒ वृष॒भ ए॒धि ह॒व्यः ॥
 इन्द्रो॑ ज॒याति॒ न परा॑ ज॒याता॑ अधि॒राजो॑ राज॒सु राज॑याति ।
 वि॒श्वा हि॒ भू॒याः पृ॒त॒ना अ॒भिष्टी॑रु॒प॒सद्यो॑ न॒म॒स्यो॑ यथा॒ऽस॒त् ॥
 अ॒स्येदे॒व प्र॒रि॒रि॒चे म॒हि॒त्वं दि॒वः पृ॒थि॒व्याः पर्य॑न्त॒रि॒क्षात् ।
 स्व॒राडिन्द्रो॑ द॒म आ वि॒श्वगूर्तः॑ स्व॒रि॒म॒त्रो वव॑क्षे र॒णाय॑ ॥
 अ॒भि त्वा॑ शूर॒ नो॒नु॒मोऽदु॑ग्धा इ॒व धे॒नवः॑ ।
 ई॒शान- [] 45

TS 2.4.14.3

-म॒स्य ज॒गतः॑ सु॒व॒र्दृ॒शमी॑शानमिन्द्र॒ तस्थु॑षः ॥
 त्वा॒मि॒द्धि ह॒वाम॑हे सा॒ता वा॒ज॒स्य का॒रवः॑ ।

त्वां वृ॒त्रेष्विन्द्र॑ स॒त्पतिं॑ न॒रस्त्वां॑ का॒ष्ठास्वर्व॑तः ॥

यद्द्याव॑ इन्द्र॒ तेश॑त॒ ऽ श॒तं भू॒मीरु॑त स्युः ।

न त्वा॑ वज्रि॒न्थ् स॒हस्र॑ ऽ सूर्या॑ अनु॒ न जा॒तम॑ष्ट रो॒दसी॑ ॥

पि॒बा सोम॑मिन्द्र॒ मन्द॑तु त्वा॒ यन्ते॑ सु॒षाव॑ ह॒र्यश्चा॑द्रिः । 46

TS 2.4.14.4

सो॒तुर्बा॒हुभ्या॑ ऽ सु॒यतो॑ ना॒र्वा ॥

रे॒वती॑र्नः स॒धमा॑द इन्द्रे॑ स॒न्तु तु॒विवा॑जाः ।

क्षु॒मन्तो॑ या॒भिर्म॑देम ॥

उद॑ग्ने शु॒चय॑स्तव॒ > ¹ , वि ज्यो॒तिषो॑ > ² , दु॒ त्यं जा॒तवे॑दस॒ > ³

स॒प्त त्वा॑ ह॒रितो॑ र॒थे वह॑न्ति दे॒व सूर्य॑ ।

शो॒चिष्के॑शं वि॒चक्ष॑ण ॥

चि॒त्रं दे॒वाना॑मु॒दगा॑दनी॒कं चक्षु॑र्मि॒त्रस्य॑ व॒रुण॑स्या॒ग्नेः ।

आ॒ऽप्रा द्या॑वापृ॒थिवी॑ अ॒न्तरि॑क्ष॒ ऽ सूर्य॑ आ॒त्मा

ज॒गत॑स्त॒स्थुष॑ - [] 47

TS 2.4.14.5

श्र ॥

वि॒श्वे दे॒वा ऋ॒तावृ॑ध ऋ॒तुभि॑र् ह॒वन् श्रु॑तः ।

जु॒षन्तां यु॑ज्यं प॒यः ॥

वि॒श्वे दे॒वाः शृ॑णुतेम॒ ह॒वं मे॒ ये अ॒न्तरि॑क्षे य उप॒ द्यवि॑ष्ठ ।

ये अ॒ग्निजि॑ह्वा उ॒त वा॒ यज॑त्रा आ॒सद्या॑स्मिन् ब॒र्हिषि॑

माद॑यद्ध्वं ॥ 48

(त - दी॒शा॒न - म॒द्रि - स्त॒स्थुष॑ - स्त्रि॒ंश॑च्व) (A14)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 14 Anuvaakams :-

(दे॒वा म॒नुष्या॑ - दे॒वसु॑रा अ॒ब्रुव॑न् - दे॒वासु॑रास्तेषां॑ गा॒यत्री -
प्र॒जाप॑तिस्ता यत्राऽ - ग॒ने गो॑भिः - चि॒त्रया॑ - मा॒रुतं॑ - दे॒वा व॑स॒व्या
अ॒ग्ने - मा॒रुत॑मि॒ति - दे॒वा व॑स॒व्या दे॒वाः श॑र्म॒ण्याः - सर्वा॑णि -
त्व॑ष्टा ह॒तपु॑त्रो - दे॒वा वै रा॑ज॒न्यान् - न॒वो॒नव॑ - श्रु॑तु॒र्दश॑)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(दे॒वा म॒नु॒ष्याः॑ – प्र॒जां प॒शुन् – दे॒वा वस॑व्याः – परि॒द॒ध्यदि॒द–
मस्म्य॑ – ष्टा च॒त्वारि॑ंशत्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kandam 2:-

(दे॒वा म॒नु॒ष्या॑ – मा॒दय॑ध्वं)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

=====

2.4.1 Appendix

2.4.14.4 – उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॑>¹

उ॒द॒ग्ने॑ शु॒च॒य॒स्त॒व॑ शु॒क्रा॑ भ्राजन्त ई॒र॒ते । त॒व॒ ज्योती॑ऽप्य॒र्च॒यः॑ ॥

(Appearing in TS-1.3.14.8)

2.4.14.4– वि॒ज्यो॒ति॒षो॑>² ,

वि॒ ज्यो॒ति॒षा॑ बृ॒ह॒ता॑ भा॒त्य॒ग्नि॒रा॒वि॒ वि॒श्वा॒नि॒ कृ॒णु॒ते॑ म॒हि॒त्वा ।
प्रा॒दे॒वी॒ मा॒याः॑ स॒ह॒ते॑-दु॒रे॒वाः॑ शि॒शी॒ते॑ शृ॒ङ्गे॑ र॒क्ष॒से॑ वि॒नि॒क्षे॑ ॥

(Appearing in TS-1.2.14.7)

2.4.14.4 – दु॒त्यं॑ जा॒त॒वे॒द॒स॒ऽ>³

उ॒दु॒ त्यं॑ जा॒त॒वे॒द॒सं॑ दे॒वं॑ व॒ह॒न्ति॑ के॒त॒वः॑ ।

दृ॒शे॑ वि॒श्वा॒य॒ सूर्यं॑ ॥ (Appearing in- TS 1.4.43.1)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2.5 द्वितीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – इष्टिविधानं

TS 2.5.1.1

वि॒श्वरू॒पो वै त्वा॒ष्ट्रः पु॒रोहि॑तो दे॒वाना॑मासी॒त् स्व॒स्री॒योऽसु॑राणां
तस्य॒ त्रीणि॑ शी॒र्षा॒ण्यास॑न्थ्-सोम॒पान॑ꣳ सु॒रा॒पान॑-म॒न्नाद॑नꣳ
स प्र॒त्यक्षं॑ दे॒वेभ्यो॑ भा॒गम॑वदत् प॒रोक्ष॑मसु॒रेभ्यः॑ सर्व॒स्मै वै प्र॒त्यक्षं॑
भा॒गं व॑दन्ति यस्मा॒ ए॒व प॒रोक्षं॑ व॑दन्ति तस्य॒ भा॒ग उ॑दितस्तस्मादिन्द्रो
ऽबि॒भेदी॑दृङ् वै रा॒ष्ट्रं वि॑ पर्या॒वर्त॑यतीति तस्य॒ वज्र॑मा॒दाय॑
शी॒र्षा॒ण्यच्छि॑नद्यथ् सोम॒पान॑ - [] 1

TS 2.5.1.2

-मासी॒त् स क॒पिज्ज॑लो ऽभ॒वद् यथ् सु॒रा॒पान॑ꣳ स क॒लवि॑ङ्को
यद॒न्नाद॑नꣳ स ति॒त्तिरि॑स्तस्याज्ज॒लिना॑ ब्र॒ह्मह॑त्यामुपागृ॒ह्णात् ताꣳ
सँव॑त्सरमबि॒भस्तं॑ भू॒तान्य॑भ्यक्रो॒शन् ब्र॒ह्मह॑न्निति स

पृ॒थि॒वीमु॒पासी॒द॒स्यै॒ ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॒ तृती॒यं॒ प्रति॒ गृहा॒णेति॒ साऽब्र॒वीद्व॒रं॑
 ँवृ॒णै खा॒तात् प॒राभ॒विष्य॑न्ती॒ मन्ये॒ ततो॒ मा प॒रा भू॒वमि॒तिपु॒रा ते॑- [] 2

TS 2.5.1.3

सँव॒थ्स॒राद॒पि रो॒हादि॒त्यब्र॒वीत् तस्मा॑त् पु॒रा सँव॒थ्स॒रात् पृ॒थिव्यै॑
 खा॒तम॒पि रो॒हति॒ वारे॑वृ॒त॒ ह्यस्यै॒ तृती॒यं ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॒ प्रत्य॑गृ॒ह्मात्
 तथ् स्व॒कृत॑मि॒रिण॑म॒भवत् तस्मा॑दाहि॒ताग्निः॑ श्र॒द्धादे॒वः स्व॒कृत॑ इ॒रिणे॒
 नाव॑ स्येद्-ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॒ ह्येष॑ वर्णः॒ स व॒नस्प॑तीनु॒पासी॒द॒स्यै
 ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॒ तृती॒यं प्रति॒ गृह्णी॑तेति॒ तेऽब्रु॑वन् व॒रं ँवृ॑णाम॒है

वृ॒क्णात् - [] 3

TS 2.5.1.4

प॒राभ॒विष्य॑न्तो॒ मन्या॑म॒हे ततो॒ मा प॒रा भू॒मेत्या॒व्रश्च॑ना॒द्वो भू॒याँस॒
 उ॒त्तिष्ठा॑नित्य॒ब्रवी॑त् तस्मा॑दा॒व्रश्च॑नाद्-वृ॒क्षाणां॒ भू॒याँस॒ उ॒त्तिष्ठ॑न्ति
 वारे॑वृ॒त॒ ह्येषां॒ तृती॒यं ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॒ प्रत्य॑गृ॒णह॑न्थ्स॒ निर्या॑सो ऽभवत्
 तस्मा॑न्निर्या॒सस्य॒ नाऽऽश्र॑यं॒ ब्र॒ह्म॒ह॒त्यायै॒ ह्येष॑ वर्णोऽथो॒ खलु॒ य ए॒व
 लो॒हितो॒ यो वाऽऽव्र॑श्च॒नान्निर्ये॑षति॒ तस्य॒ नाऽऽश्र॑यं - [] 4

TS 2.5.1.5

काममन्यस्यसस्त्रीष॑साद-मुपासीददस्यै ब्रह्महत्यायै तृतीयं
 प्रति गृह्णीतेति ता अब्रुवन् वरं वृणामहा ऋत्वियात् प्रजां विन्दामहै
 काममा विजनितोः सं भवामेति तस्मादृत्वियाथ स्त्रियः प्रजां
 विन्दते काममा विजनितोः संभवन्ति वारेवृत॑ ह्यासां तृतीयं
 ब्रह्महत्यायै प्रत्यगृह्णन्थ सा मलवद्वासा अभवत् तस्मान्-मलवद्-
 वाससा न सँवदेत - [] 5

TS 2.5.1.6

न सहाऽसीत नास्या अन्नमद्याद्-ब्रह्महत्यायै ह्येषा वर्णं प्रतिमुच्या
 ऽस्तेऽथो खल्वाहुरभ्यञ्जनं वाव स्त्रिया अन्नमभ्यञ्जनमेव न
 प्रतिगृह्यं काममन्यदिति यां मलवद्-वासस॑ संभवन्ति यस्ततो
 जायते सोऽभिशास्तो यामरण्ये तस्यै स्तेनो यां पराचीं तस्यै
 हीतमुख्यपगल्भो या स्नाति तस्या अप्सु मारुको या - [] 6

TS 2.5.1.7

ऽभ्यङ्गे तस्यै दुश्चर्मा या प्रलिखते तस्यै खलतिरपमारी याऽङ्गे तस्यै
 काणो या दतो धावते तस्यै श्यावदन् या नखानि निकृन्तते तस्यै

कु॒न॒खी॒ या कृ॒ण॒त्ति॒ तस्यै॑ क्ली॒बो॒ या रज्जु॑ꣳ सृ॒ज॒ति॒ तस्या॑
उद्-बन्धु॑को॒ या पर्णे॑न॒ पिब॑ति॒ तस्या॑ उन्मा॒दुको॒ या खर्वे॑ण॒ पिब॑ति॒
तस्यै॑ खर्व॒स्ति॒स्रो रात्री॑र्व्रतं॒ चरे॑दज्जलि॒ना वा॒ पिबे॑दखर्वे॒ण वा॒ ()
पात्रे॑ण प्र॒जायै॑ गोपी॒थाय॑ ॥ 7

(यथ् सोम॑पानं॑ - ते - वृ॒क्षणा॑त्- तस्य॑ नाऽऽश्यं॑ - वैदे॑त - मारु॑को
या -ऽखर्वे॑ण वा - त्रीणि॑ च) (A1)

TS 2.5.2.1

त्वष्टा॑ ह॒तपु॒त्रो वी॒न्द्रꣳ सोम॑माऽह॒रत् तस्मि॑न्निन्द्र॒ उपह॑वमैच्छ॒त
तं नोपा॑ह्वय॒त पु॒त्रं मेऽव॑धीरि॒ति स य॑ज्ञवे॒शसं॑ कृ॒त्वा प्रा॒सहा॒
सोम॑मपिब॒त् तस्य॑ यद॒त्यशि॑ष्य॒त तत् त्वष्टा॑ऽऽह॒वनी॑यमु॒प
प्राव॑र्तयथ् स्वाहे॒न्द्रश॑त्रु-वर्द्ध॒स्वेति॑ यदव॑र्तयत् तद्-वृ॒त्रस्य॑ वृ॒त्रत्वं
यदब्र॑वीथ् स्वाहे॒न्द्रश॑त्रु-वर्द्ध॒स्वेति॑ तस्मा॑द॒स्ये- [] 8

TS 2.5.2.2

-न्द्रः॑ श॒त्रुरभ॑वथ् स संभ॑वन्नग्नी॒षोमा॑व॒भि सम॑भवथ् स
इषु॑मा॒त्रमिषु॑मा॒त्रं विष्व॑ङ्मुव॒र्द्धत॑ स इ॒मां लो॒कान॑वृ॒णोद्य॑दि॒मां

लोकानवृणोत् तद्-वृत्रस्य वृत्रत्वं तस्मादिन्द्रोऽबिभेथ् स
 प्रजापतिमुपाधाव-च्छत्रुर्मेऽजनीति तस्मै वज्रं सिक्त्वा
 प्रायच्छदेतेन जहीति तेनाभ्यायत तावब्रूतामग्नीषोमौ मा - [] 9

TS 2.5.2.3

प्रहारावमन्तः स्व इति मम वै युवऽस्थ इत्यब्रवीन् मामभ्येतमिति
 तौ भागधेयमैच्छेतां ताभ्या-मेतमग्नीषोमीय-मेकादशकपालं
 पूर्णमासे प्रायच्छत् तावब्रूतामभि संदष्टौ वै स्वो न शक्नुव ऐतुमिति
 स इन्द्र आत्मनः शीतरूरावजनयत् तच्छीतरूरयोर्जन्म य एव
 शीतरूरयोर्जन्म वेद - [] 10

TS 2.5.2.4

नैनं शीतरूरौ हतस्ताभ्यामेनमभ्यनयत् तस्मा-
 ज्जज्जभ्यमानादग्नीषोमौ निरक्रामतां प्राणापानौ वा एनं तदजहितां
 प्राणो वै दक्षोऽपानः क्रतुस्तस्मा-ज्जज्जभ्यमानो ब्रूयान्मयि दक्षक्रतू
 इति प्राणापानावेवाऽऽत्मन् धत्ते सर्वमायुरेति स देवता वृत्रान्निर्.

हू॒य॒ वा॒र्त्र॒घ्न॒ꣳ ह॒विः॒ पू॒र्ण॒मा॒से॒ नि॒र॒व॒प॒द् घ्न॒न्ति॒ वा ए॒नं॑

पू॒र्ण॒मा॒स आ - [] 11

TS 2.5.2.5

ऽमा॒वा॒स्यायां॑ प्या॒य॒य॒न्ति॒ तस्मा॒द्-वा॒र्त्र॒घ्नी॒ पू॒र्ण॒मा॒से॒ ऽनू॒च्ये॒ते॑
वृ॒ध॒न्व॒ती अ॒मा॒वा॒स्यायां॑ तथ् स॒ꣳस्था॒प्य॒ वा॒र्त्र॒घ्न॒ꣳ ह॒विर्व॒ज्र॒मा॒दा॒य॒
पुन॑र॒भ्या॒य॒त ते अ॒ब्रू॒तां द्या॒वापृ॒थि॒वी मा प्र हा॒रा॒व॒योर्वै श्रि॒त इति॒ ते
अ॒ब्रू॒तां ँ॒वरं॑ ँ॒वृ॒णा॒व॒है नक्ष॑त्रविहि॒ता-ऽह॒म॒सा॒नी॒त्य॒सा॒व॒ब्र॒वी-
च्चि॒त्र॒वि॒हि॒ता-ऽह॒मि॒ती॒यं तस्मा॒न्नक्ष॑त्रविहि॒ताऽसौ चि॒त्र॒वि॒हि॒तेऽयं॑
ँ॒य ए॒वं द्या॒वापृ॒थि॒व्यो - [] 12

TS 2.5.2.6

-व॒रं ँ॒वे॒दै॒नं ँ॒व॒रो ग॒च्छ॒ति स आ॒भ्या॒मे॒व प्र॒सू॒त इन्द्रो॑ वृ॒त्र॒म॒ह॒न् ते
दे॒वा वृ॒त्र॒ꣳ ह॒त्वाऽग्नी॑षो॒मा॒व॒ब्रु॒वन् ह॒व्यं नो॑ व॒ह॒त॒मि॒ति॑
ता॒व॒ब्रू॒ता॒म॒प॒ते॒ज॒सौ वै त्यौ॑ वृ॒त्रे वै त्य॒यो॒स्ते॒ज इति॒ तेऽब्रु॑वन् क
इ॒द॒म॒च्छै॒तीति॑ गौ॒रि॒त्य॒ब्रु॒वन् गौ॒र्वा॒व स॒र्व॒स्य मि॒त्र॒मि॒ति॑
साऽब्र॑वी - [] 13

TS 2.5.2.7

–द्व॑रं ँ॒वृ॒णै॑ म॒य्ये॒व स॒तोऽभ्ये॑न भु॒नजा॑द्ध्वा इति॒ तद्–गौ॑राऽह॒रत्
तस्मा॑द्–गवि॑ स॒तोभ्ये॑न भु॒ञ्जत॑ ए॒तद्वा अ॒ग्नेस्ते॒जो यद् घृ॑तमे॒तत्
सोम॑स्य॒ यत् प॒यो य॒ ए॒वम॒ग्नीषो॑म॒यो स्ते॒जो वे॒द ते॒जस्व्ये॑व भ॒वति॑
ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति किं॒दे॒वत्यं॑ पौ॒र्णमा॑समि॒ति प्रा॒जाप॑त्यमि॒ति ब्रू॒यात्
तेने॑न्द्रं॒ ज्येष्ठं॑ पु॒त्रं नि॒रवा॑साय॒यदि॒ति तस्मा॑– () –ज्येष्ठं॑ पु॒त्रं
धने॑न नि॒रवा॑साय॒यन्ति॑ ॥ 14

(अ॒स्य – मा – वे॒दा – ऽऽ – द्वावा॑पृथि॒व्यो – र॒ब्रवी॑ –
दि॒ति तस्मा॑ – च॒त्वारि॑ च) (A2)

TS 2.5.3.1

इन्द्रं॑ ँ॒वृ॒त्रं ज॒घ्निवा॑ऽसं मृ॒धोऽभि॑ प्रावे॒पन्त॑ स ए॒तं वै॒मृ॒धं
पू॒णमा॑सेऽनु॒निर्वा॑प्यमप॒श्यत् तं नि॒रव॑पत् तेन॒ वै स॒ मृ॒धोऽपा॑हत
यद्वै॒मृ॒धः पू॒र्णमा॑सेऽनु॒निर्वा॑प्यो भ॒वति॑ मृ॒ध ए॒व तेन॑ यज॒मानो॑
ऽप॒ हत॑ इन्द्रो॒ वृ॒त्रं ह॒त्वा दे॒वता॑भिश्चेन्द्रि॒येण॑ च॒ व्या॑र्द्ध्यत॒ स
ए॒तमा॑ग्ने॒य–म॒ष्टाक॑पाल–ममा॒वास्या॑यामप॒श्यदै॒न्द्रं दधि॑ – [] 15

TS 2.5.3.2

तं॑ नि॒रव॑पत् तेन॒ वै स॒ दे॒वता॑श्चेन्द्रि॒यं चा॒वा॒रु॒न्ध॒यदा॑ग्ने॒यो ऽष्टा॑क॒पालो॑
 ऽमा॒वा॒स्यायां॑ भव॒त्यैन्द्रं॑ दधि॒ दे॒वता॑श्चै॒व ते॒नैन्द्रि॒यं च॒ यज॑मा॒नोऽव॑
 रु॒न्ध इन्द्र॑स्य वृ॒त्रं ज॒घ्नुष॑ इन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ पृथि॒वीम॒नु व्या॑च्छत्
 तदोष॑धयो वी॒रुधो॑ऽभव॒न्त्स प्र॒जाप॑तिमु॒पाधा॑वद्-वृ॒त्रं मे॑ ज॒घ्नुष॑
 इन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ - [] 16

TS 2.5.3.3

पृथि॒वीम॒नु व्या॑रत् तदोष॑धयो वी॒रुधो॑ऽभू॒वन्निति॑ स प्र॒जाप॑तिः
 प॒शून्ब्र॑वीदे॒तदस्मै॑ सं न॒यते॑ति तत् प॒शव॑ ओष॒धीभ्यो॑ ऽध्या॒त्मन्
 स॒मन॑यन् तत् प्र॒त्यदु॑हन् यथ् स॒मन॑यन् तथ् सां॒ नाय्य॑स्य सां॒नाय्य॑त्वं
 यत् प्र॒त्यदु॑हन् तत् प्र॒तिधु॑षः प्र॒तिधु॑क्त्वञ् स॒मनै॑षुः प्र॒त्यधु॑क्षन्
 न तु॑ म॒यि श्र॑यत इत्य॒ब्रवी॑दे॒तदस्मै॑ - [] 17

TS 2.5.3.4

शृ॒तं कुरु॑तेत्य॒ब्रवी॑त् तदस्मै॑ शृ॒त-म॑कुर्वन्निन्द्रि॒यं वा॒वास्मिन्॑ वी॒र्यं॑
 तदश्र॑यन् तच्छृ॒तस्य॑ शृ॒तत्व॑ञ् स॒मनै॑षुः प्र॒त्यधु॑क्षञ्छृ॒तम॑क्रन् न तु॑ मा
 धि॒नोती॑त्य॒ब्रवी॑दे॒तदस्मै॑ दधि॒ कुरु॑तेत्य॒ब्रवी॑त् तदस्मै॑ द॒द्ध्यकु॑र्वन्

तदे॒नम॒धि॒नो॒त् तद्द॒ध्नो॒ दधि॒त्वं ब्र॒ह्मवा॒दि॒नो॒ वद॑न्ति द॒ध्नः॑

पूर्व॑स्यावदेयं – [] 18

TS 2.5.3.5

दधि॑ हि पूर्व॑ क्रि॒यत॑ इत्य॒नादृत्य॑ तच्छृ॒तस्यै॒व पूर्व॑स्याव
 द्येदि॒द्रिय॑मेवास्मिन् वी॒र्यं॑ श्रित्वा द॒ध्नो परि॑ष्टाद्धिनोति यथापूर्वमुपैति
 यत् पू॒तीकै॑र्वा पर्ण॒वल्कै॑र्वा ऽऽत॒ज्ज्याथ् सौ॒म्यं तद्यत् क्वलै॑ राक्ष॒सं
 तद्यत् तण्डु॒लैर्वै॑श्वदे॒वं तद्य॑दातज्जनेन मानु॒षं तद्-यद्-द॒ध्ना तथ्
 सेन्द्रं॑ द॒ध्ना ऽऽत॑नक्ति – [] 19

TS 2.5.3.6

सेन्द्र॑त्वाया-ग्नि॒होत्रो॑च्छेष॒णम॒भ्या-त॑नक्ति य॒ज्ञस्य॑ संत॒त्या इन्द्रो॑
 वृ॒त्रं ह॒त्वा परां॑ पराव॒त-म॑गच्छ-दपा॒राध॑मिति मन्यमानस्तं दे॒वताः॑
 प्रैष॑मैच्छन्त्सोऽब्रवीत् प्र॒जाप॑तिर्यः प्रथ॒मोऽनु॑विन्दति तस्य प्रथ॒मं
 भा॒गधे॑यमिति तं पि॒तरोऽन्व॑विन्दन् तस्मा॒त् पि॒तृभ्यः॑ पूर्वेद्युः क्रि॒यते
 सोऽमा॑वास्यां प्रत्याऽगच्छत् तं दे॒वा अ॒भि स॑मगच्छन्ता॒मा
 वै नो- [] 20

TS 2.5.3.7

ऽद्य वसु वसतीतीन्द्रो हि देवानां वसु तदमावास्याया अमावास्यत्वं
 ब्रह्मवादिनो वदन्ति किं देवत्यं सांनय्यमिति वैश्वदेवमिति ब्रूयाद्-
 विश्वे हि तद्देवा भागधेयमभि समगच्छन्तेत्यथो खल्वैन्द्रमित्येव
 ब्रूयादिन्द्रं वाव ते तद्-भिषज्यन्तोऽभि समगच्छन्तेति ॥ 21

(दधि - मे जघनुष इन्द्रियं वीर्य - मित्यब्रवीदेतदस्मा -

अवदेयं - तनक्ति - नो - द्विचत्वारिंशच्च) (A3)

TS 2.5.4.1

ब्रह्मवादिनो वदन्ति स त्वै दर्शपूर्णमासौ यजेत य एनौ सेन्द्रौ
 यजेतेति वैमृधः पूर्णमासे ऽनुनिर्वाप्यो भवति तेन पूर्णमासः सेन्द्र
 ऐन्द्रं दद्ध्यमावास्यायां तेनामावास्या सेन्द्रा य एवं विद्वान्
 दर्शपूर्णमासौ यजते सेन्द्रावेवैनौ यजते श्वः श्वोऽस्मा ईजानाय
 वसीयो भवति देवा वै यद्-यज्ञे ऽकुर्वततदसुरा अकुर्वत ते

देवा एता - [] 22

TS 2.5.4.2

–मि॒ष्टि॑–मप॒श्यन्–ना॒ग्नावै॒ष्णव॑–मेका॒दश॑कपाल॒ꣳ सर॑स्वत्यै च॒रुꣳ
 सर॑स्वते च॒रुं तां पौ॑र्णमा॒सꣳ स॒ꣳस्था॒प्यानु॑ नि॒रव॑पन् ततो॑ दे॒वा
 अ॒भव॑न् परा॒ऽसुरा॑ यो भ्रातृ॒व्यवा॒न्थस्या॑त् स पौ॑र्णमा॒सꣳ
 स॒ꣳस्था॒प्यैता॒मिष्टि॑मनु॒ निर्व॑पेत् पौ॑र्णमा॒सेनै॒व वज्रं॑ भ्रातृ॒व्याय॑
 प्र॒ह॒त्याऽऽग्नावै॒ष्णवे॑न दे॒वता॑श्च य॒ज्ञं च॑ भ्रातृ॒व्यस्य॑ वृ॒द्धे मि॒थुना॑न्
 प॒शून्थ॑ सा॒रस्व॒ताभ्यां॑ याव॒देवा॑स्यास्ति॒ तथ् – [] 23

TS 2.5.4.3

सर्वं॑ वृ॒द्धे पौ॑र्णमा॒सीमे॒व यजे॑त भ्रातृ॒व्यवान्ना॒मावा॑स्याꣳ ह॒त्वा भ्रातृ॑व्यं
 नाऽऽप्या॑ययति सा॒कंप्र॑स्था॒यीये॑न यजे॑त प॒शुका॑मो॒यस्मै॒ वा
 अ॒ल्पेना॑ऽऽह॒रन्ति॑ नाऽऽत्म॑ना तृ॒प्यति॑ नान्य॒स्मै द॑दाति॒ यस्मै॑ म॒हता॑
 तृ॒प्यत्या॑त्म॒ना द॑दात्य॒न्यस्मै॑ म॒हता॑ पू॒र्णꣳ हो॒तव्यं॑ तृ॒प्त ए॒वैन॑मिन्द्रः
 प्र॒जया॑ प॒शुभि॑स्तर्पयति दारु॒पात्रे॑ण जु॒होति॑ न हि मृ॒न्मय॑माहु॒तिमा॑न॒श
 औ॒दुम्बरं॑ – [] 24

TS 2.5.4.4

भव॒त्यूर्वा॑ उ॒दु॒म्बर॑ ऊ॒र्क् प॒शव॑ ऊ॒र्जे॒वास्मा॑ ऊ॒र्जं प॒शू॒नव॑ रु॒न्धे
 ना॒गत॑श्री॒र्महेन्द्रं॑ य॒जेत॑ त्रयो॒ वै ग॒तश्रि॑यः शु॒श्रु॒वान् ग्रा॒मणी॑
 रा॒ज॒न्यस्ते॒षां महेन्द्रो॑ दे॒वता॒ यो वै स्वां॑ दे॒वता॑मति॒ यज॑ते
 प्र॒स्वायै॑ दे॒वता॑यैच्यवते॒ न परां॑ प्रा॒प्नोति॑ पापी॒यान् भव॑ति
 सँव॒थ्सर॑-मिन्द्रं॑ य॒जेत॑ सँव॒थ्सर॑ हि व्र॒तं नाति॑ स्वै - [] 25

TS 2.5.4.5

-वैनं॑ दे॒वते॒ज्यमा॑ना भू॒त्या इ॒न्धे व॒सी॒यान् भव॑ति सँव॒थ्सर॑स्य
 पर॒स्ताद॒ग्नये॑ व्र॒तप॑तये पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं॒ निर्व॑पेथ् सँव॒थ्सर॑मे॒वैनं॑
 वृ॒त्रं ज॒घ्नि॒वा सम॑ग्नि-व्र॒तप॑ति-व्र॒तमा॑ ल॒म्भय॑ति ततोऽधि॒ कामं॑
 य॒जेत॑ ॥ 26

(ए॒तां - त - दौ॒दु॒म्बर॑ - स्वा - त्रि॒श॒च्च) (A4)

TS 2.5.5.1

ना॒सो॒मया॑जी सं न॒येद॑ना॒गतं॑ वा ए॒तस्य॑ प॒यो योऽसो॑मया॒जी
 यद॑सो॒मया॑जी सं न॒येत् परि॑मोष ए॒व सोऽनृ॑तं क॒रोत्य॑थो प॒रैव॑ सि॒च्यते॑
 सो॒मया॑ज्यै॒व सं न॒येत् प॒यो वै सो॒मः प॒यः सा॑नाय्यं प॒यसै॒व प॒यः

आ॒त्मन् ध॒त्ते वि॒ वा ए॒तं प्र॒जया॑ प॒शुभिर्द॑र्धयति व॒र्धय॑त्यस्य॒ भ्रातृ॑व्यं
 ॐ॒स्य ह॒विर्निरु॑प्तं पु॒रस्ता॑च्च॒न्द्रमा॑ – [] 27

TS 2.5.5.2

अ॒भ्युदे॑ति त्रे॒धा तण्डु॑लान् वि॒ भजे॑द्ये म॒द्ध्यमाः॑ स्युस्तान॒ग्नये॑ दा॒त्रे
 पु॒रोडा॑शम॒ष्टाक॑पालं कुर्या॒द्ये स्थ॑वि॒ष्ठास्ता॑नि॒न्द्राय॑ प्रदा॒त्रे दध॑श्चरुं
 ॐ॒येऽणि॑ष्ठास्तान् वि॒ष्णवे॑ शि॒पिवि॑ष्टाय शृ॒ते च॒रुम॑ग्निरे॒वास्मै॑ प्र॒जां
 प्र॒ज॒नय॑ति वृ॒द्धामि॑न्द्रः प्रयच्छति य॒ज्ञो वै वि॑ष्णुः प॒शवः॑ शि॒पिर्य॑ज्ञ
 ए॒व प॒शुषु॑ प्र॒तिति॑ष्ठति न द्वे – [] 28

TS 2.5.5.3

य॒जेत॑ यत् पू॒र्वया॑ संप्र॒ति य॒जेतो॑त्तरया छ॒म्बट्कुर्या॑द्यदुत्तरया सम्प्र॒ति
 य॒जेत॑ पू॒र्वया॑ छ॒म्बट्कुर्या॑न्नेष्टिर्भवति न य॒ज्ञस्तद॑नु ह्री॒तमु॒ख्यप॑गल्भो
 जा॒यत॑ ए॒कामे॒व य॒जेत॑ प्र॒गल्भो॑ऽस्य जा॒यते॑ ऽनादृत्य तद् द्वे ए॒व य॒जेत॑
 य॒ज्ञ मु॒खमे॒व पू॒र्वया॑ऽऽल॒भते॑ य॒जत॑ उत्तरया दे॒वता॑ ए॒व पू॒र्वया॑ ऽव॒रुन्ध
 इ॒न्द्रि॒य-मु॑त्तरया दे॒वलोक॑मे॒व – [] 29

TS 2.5.5.4

पूर्व॑याऽभि॒जय॑ति म॒नुष्य॑लो॒कमु॑त्तर॒या भू॑य॒सो य॒ज्ञक्र॑तूनु॒पैत्ये॑षा
वै सु॒मना॑ नामे॒ष्टिर्य॑म॒द्येजानं॑ प॒श्चाच्च॑न्द्र॒मा अभ्यु॑देत्य॒स्मिन्नेवा॒स्मै
लो॒केऽर्धु॑कं भवति दाक्षायण य॒ज्ञेन॑ सु॒वर्ग॑कामो यजेत पूर्ण॑मा॒से
सं नये॑न्-मै॒त्रावरु॑ण्या ऽऽमि॒क्षया॑ ऽमा॒वास्या॑यां य॒जेत पूर्ण॑मा॒से वै
दे॒वानां॑ सु॒तस्तेषा॑मे॒तम॑र्ध॒मासं॑ प्रसु॒तस्तेषां॑ मै॒त्रावरु॑णी
व॒शाऽमा॒वास्या॑या-म॒नूब॑न्ध्या यत् - [] 30

TS 2.5.5.5

पूर्वे॑द्यु र्यज॑ते वेदि॒मेव॑ तत् करोति यद् व॒थ्सान॑पाकरोति
सदो॑हवि॒दर्धाने॑ ए॒व सं मि॑नोति यद्यज॑ते दे॒वैरे॒व सु॒त्यां सं पा॑दयति
स ए॒तम॑र्ध॒मासं॑ स॒धमा॑दं दे॒वैः सोमं॑ पिबति यन्-मै॒त्रावरु॑ण्या
ऽऽमि॒क्षया॑ ऽमा॒वास्या॑यां य॒जते॑ यै॒वासौ॑ दे॒वानां॑ व॒शाऽनू॑ब॒न्ध्या सो
ए॒वैषै॑तस्य सा॒क्षाद्वा॑ ए॒ष दे॒वान॒भ्यारो॑हति य ए॒षां य॒ज्ञ - [] 31

TS 2.5.5.6

-म॒भ्यारो॑हति यथा खलु॒वै श्रे॑या॒नभ्या॑रूढः का॒मय॑ते तथा करोति
यद्य॒ववि॑द्ध्यति पापी॒यान् भव॑ति यदि ना॒ववि॑द्ध्यति स॒दृङ् व्या॒वृत्काम॑

ए॒तेन॑ य॒ज्ञेन॑ यजेत॑ क्षु॒रप॑वि॒र्ह्येष॑ य॒ज्ञस्ता॒जक् पु॒ण्यो वा भ॒वति॑ प्र वा
मी॒यते॑ तस्यै॒तद्ब्र॑तं नानृ॑तं व॒देन्न॑ मा॒ꣳ सम॑श्नीयान्न
स्त्रि॒यमु॑पे॒यान्ना॒स्य प॑ल्पू॒लने॑न वा॒सः प॑ल्पू॒लये॑यु () –रे॒तद्धि॑ दे॒वाः
सर्वं॑ न कु॒र्वन्ति॑ ॥ 32

(च॒न्द्रमा॑ –द्वे –दे॒वलो॒कमे॒व – यद्– य॒ज्ञं– प॑ल्पू॒लये॑युः –षट् च॑)
(A5)

TS 2.5.6.1

ए॒ष वै दे॒वर॑थो यद्–दर्.श॑पूर्णमा॒सौ यो दर्.श॑पूर्णमा॒सावि॑ष्ट्वा सोमे॑न
यज॑ते रथ॑स्पष्ट ए॒वाव॑साने वरे॑ दे॒वाना॑मव॑ स्यत्ये॒तानि॑ वा अ॒ङ्गाप॑रू॒ꣳषि
सँव॑थ्सरस्य॒ यद्–दर्.श॑पूर्णमा॒सौ य एवं॑ वि॒द्वान् दर्श॑पूर्णमा॒सौ
यज॑ते–ऽङ्गाप॑रू॒ꣳष्येव॑ सँव॑थ्सरस्य॒ प्रति॑ दधात्ये॒ ते वै सँव॑थ्सरस्य॒
चक्षु॑षी यद्–दर्.श॑पूर्णमा॒सौ य एवं॑ वि॒द्वान् दर्श॑पूर्णमा॒सौ यज॑ते
ताभ्या॑मेव सु॒वर्गं लो॒कम॑नु पश्य – [] 33

TS 2.5.6.2

–त्येषा॑ वै दे॒वानां॑ वि॒क्रान्ति॑ र्यद्–दर्श॑पूर्णमा॒सौ य एवं॑ वि॒द्वान्
दर्श॑पूर्णमा॒सौ यज॑ते दे॒वाना॑मेव वि॒क्रान्ति॑म॒नु वि॒क्रम॑त ए॒ष वै

दे॒व॒या॒नः॑ प॒न्था॒ यद्-दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ॒ य ए॒वं वि॒द्वान् दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ
यज॑ते॒ य ए॒व दे॒व॒या॒नः॑ प॒न्था॒स्त॒ऽस॒म॒रो॒ह॒त्ये॒तौ॒ वै दे॒वा॒ना॒ऽह॒री
यद्-दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ॒ य ए॒वं वि॒द्वान् दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ॒ यज॑ते॒ यावे॒व
दे॒वा॒ना॒ऽह॒री॒ ताभ्या॑ - [] 34

TS 2.5.6.3

-मे॒वैभ्यो॑ ह॒व्यं व॑ह॒त्ये॒तद्वै॒ दे॒वा॒ना॒मा॒स्यं॑ यद्-दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ॒ य ए॒वं
वि॒द्वान् दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ॒ यज॑ते॒ सा॒क्षादे॒व दे॒वा॒ना॒मा॒स्ये॒ जुहो॑त्येष॒ वै
ह॒वि॒दर्धा॑नी॒ यो दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सया॒जी सा॒यं प्रा॑तर॒ग्नि॒हो॒त्रं जु॑होति॒ यज॑ते
दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सा-व॑ह॒र॒हर्-ह॒वि॒दर्धा॑निना॒ऽसु॒तो॒ य ए॒वं वि॒द्वान्
दर्॑.श॒पूर्ण॒मा॒सौ॒ यज॑ते॒ ह॒वि॒दर्धा॑न्यस्मीति॒ सर्व॑मे॒वा॒स्य ब॑र्हि॒ष्यं द॒त्तं
भ॒वति॑ दे॒वा॒वा अ॒ह - [] 35

TS 2.5.6.4

-र्य॒ज्ञि॒यं ना॑वि॒न्दन् ते॑ दर्शपूर्णमा॒सा॒वपु॑नन् तौ वा ए॒तौ पू॒तौ मे॒द्ध्यौ
यद्-दर्श॑पूर्णमा॒सौ॒ य ए॒वं वि॒द्वान् दर्श॑पूर्णमा॒सौ॒ यज॑ते पू॒तावे॒वैनौ
मे॒द्ध्यौ यज॑ते॒ नामा॑वा॒स्यायां॑ च पौर्णमा॒स्यां च॒ स्त्रिय॑-मु॒पेया॑द्य-

दु॒पे॒या॒न्नि॒रि॒न्द्रि॒यः॑ स्यात् सोम॒स्य॒ वै रा॒ज्ञो॒ऽर्ध॒मा॒स॒स्य॒ रा॒त्रयः॑ प॒त्नय॑
आस॒न् ता॒साम॒मावा॒स्यां॑ च पौ॒र्ण॒मा॒सीं॑ च नो॒पैत् - [] 36

TS 2.5.6.5

ते ए॒नम॒भि स॒मन॒ह्येतां॑ तं य॒क्ष्म आ॒र्च्छद्-रा॒जानं॑ य॒क्ष्म आ॒रदि॒ति
तद्-रा॒जय॒क्ष्मस्य॑ ज॒न्म यत् पा॒पीया॒नभ॒वत् तत् पा॒पय॒क्ष्मस्य॑
यज्जा॒याभ्या॑मवि॒न्दत् तज्जा॒येन्य॑स्य य ए॒वमे॒तेषां॑ य॒क्ष्माणां॑ ज॒न्म
वेद॑ नैनमे॒ते यक्ष्मा॑वि॒न्दन्ति॒ स ए॒ते ए॒व नम॑स्यन्नुपा॒धाव॑त् ते
अ॒ब्रूतां॑ व॒रं वृ॒णाव॑हा आ॒वं दे॒वानां॑ भा॒गधे॑ अ॒सावा - [] 37

TS 2.5.6.6

-वद॑धि दे॒वा इ॒ज्यान्ता॑ इति॒ तस्मा॑त् स॒दृशी॑नां रा॒त्रीणा॑ममावा॒स्यायां॑
च पौ॒र्ण॒मा॒स्यां च दे॒वा इ॒ज्यन्त॑ ए॒ते हि दे॒वानां॑ भा॒गधे॑ भा॒गधा॑ अ॒स्मै
मनु॑ष्या भवन्ति॒ य ए॒वं वे॒द भू॒तानि॑ क्षु॒धम॑घ्नन्त् स॒द्यो मनु॑ष्या
अ॒र्ध॒मा॒से दे॒वा मा॒सि पि॒तरः॑ स॒व॒त्सरे॑ व॒नस्प॑तय-स्तस्मा-द॒हर॑ह-
मनु॑ष्या अ॒शन॑मिच्छन्ते ऽर्ध॒मा॒से दे॒वा इ॒ज्यन्ते॑ मा॒सि पि॒तृभ्यः॑ क्रि॒यते

सँव॒त्सरे॑ वन॒स्पतयः॑ फलं॑ () गृह्णन्ति॑ य एवं॑ वैद॒ हन्ति॑ क्षुधं॒
भ्रातृ॑व्यं ॥ 38

(पश्य॑ति – ताभ्या॑ – मह॑ – रै – दसा॑व – फल॑ – सप्त॑ च) (A6)

TS 2.5.7.1

दे॒वा वै न॑र्चि न यजु॑ष्यश्रयन्त॒ ते सा॑मन्ने॒वाश्रय॑न्त हिं॒ करो॑ति
सा॒मैवाकर्॑हिम् करो॑तियत्रै॒वदे॒वा अश्र॑यन्त॒ तत॑ ए॒वैनान्॑ प्रयु॒ङ्क्ते
हिं करो॑ति वाच॒ ए॒वैष॑ यो॒गो हिं करो॑ति प्र॒जा ए॒व तद्-यज॑मानः
सृ॒जते॑ त्रिः प्र॒थमा॑मन्वा॒ह त्रि॑रु॒त्तमां॑ य॒ज्ञस्यै॒व तद् बर्॑.सम् – [] 39

TS 2.5.7.2

न॒ह्यत्य॑प्र॒स्रसा॑य संत॑तमन्वा॒ह प्रा॑णाना॒मन्नाद्य॑स्य संत॑त्या अथो
रक्ष॑सा॒मप॑हत्यै रा॒थन्त॑रीं प्र॒थमा॑मन्वा॒ह रा॒थन्त॑रो वा अ॒यं लो॒क इ॒ममे॒व
लो॒कम॑भि जय॑ति त्रि॒र्वि गृ॑ह्णाति त्रय॒ इमे॒ लो॒का इ॒माने॒व लो॒कान॑भि
जय॑ति बा॒र्हती॑मु॒त्तमा॑-मन्वा॒ह बा॒र्हतो॑ वा अ॒सौ लो॒कोऽमु॑मे॒व
लो॒कम॑भि जय॑ति प्र वो – [] 40

TS 2.5.7.3

वाजा॑ इत्य॑निरु॒क्तां प्रा॒जाप॑त्यामन्वा॒ह य॒ज्ञो वै प्र॒जाप॑तिर्य॒ज्ञमे॒व
 प्र॒जाप॑तिमा॒ रभ॑ते प्र॒वो वाजा॑ इत्य॒न्वाहान्नं॑ वै वा॒जोऽन्न॑मेवा॒व रुन्धे॑
 प्र॒वो वाजा॑ इत्या॒न्वाह॑ तस्मा॒त् प्रा॒चीन॑ꣳ रे॒तो धी॑यतेऽग्न॒ आ या॑हि
 वी॒तय॑ इत्या॒ह तस्मा॒त् प्र॒तीचीः॑ प्र॒जा जा॑यन्ते प्र॒वो वाजा॑ – [] 41

TS 2.5.7.4

इत्य॒न्वाह॑ मा॒सा वै वाजा॑ अ॒र्धमा॑सा अ॒भिद्य॑वो दे॒वा ह॒विष्म॑न्तो
 गौ॒र्धृता॑ची य॒ज्ञो दे॒वाज्जि॑गाति॒ यज॑मानः सु॒म्नयु॑-रि॒दम॑सी॒दम॑सीत्ये॒व
 य॒ज्ञस्य॑ प्रि॒यं धा॑माव रुन्धे॒ यं का॑मये॒त सर्व॑मायुरि॒यादि॑ति प्र॒वो वाजा॑
 इति॑ तस्या॒नूच्या॑ग्न॒ आ या॑हि वी॒तय॑ इति॒ संत॑तमु॒त्तर॑-म॒र्धर्च॑मा
 ल॒भेत॑ – [] 42

TS 2.5.7.5

प्रा॒णेनै॒वास्या॑पानं॒ दा॑धार॒ सर्व॑मायुरेति॒ यो वा अ॒रन्निꣳ सा॑मि॒धेनी॑नां
 वै॒दा॒र॒न्नावे॒व भ्रा॑तृ॒व्यं कुरु॑तेऽ॒र्धर्चो॑ सं द॒धात्ये॑ष वा अ॒रन्निः
 सा॑मि॒धेनी॑नां य॒ एवं वै॒दा॒र॒न्नावे॒व भ्रा॑तृ॒व्यं कुरु॑त ऋ॒षेर्. ऋ॒षेर्वा ए॒ता
 निर्मि॑ता॒ यथ् सा॑मि॒धेन्य॑स्ता॒ यद॑सं यु॒क्ताः स्युः॑ प्र॒जया॑ प॒शुभि॑

र्यज॑मानस्य॒ वि ति॑ष्ठेरन्न॒र्ध॒र्चौ सं दधा॑ति सं () यु॑नक्त्ये॒वैना॒स्ता
अ॒स्मै सँयु॑क्ता॒ अवरु॑द्धाः सर्वा॑मा॒शिषं दु॑हे ॥ 43

(ब॒र्स - वाँ - जा॒यन्ते प्र॒वो वा॒जा - ल॒भेत - दधा॑ति सं - द॒श

च) (A7)

TS 2.5.8.1

अ॒य॒ज्ञो वा ए॒ष योऽसा॑मा॒ग्नि आ या॑हि वी॒तय॑ इत्या॒ह रथं॑तर॒स्यैष
वर्ण॑स्तं त्वा॒ समि॑द्भिर॒ङ्गिर इत्या॑ह वा॒मदे॒व्यस्यै॑ष वर्णो॑ बृ॒हद॑ग्ने
सु॒वीर्य॑मि॒त्याह बृ॒हत ए॒ष वर्णो॑ यदे॒तं तृ॒चम॑न्वा॒ह य॒ज्ञमे॒व तथ्
सा॒मन्व॑न्तं करोत्य॒ग्निरमु॑ष्मिन् लो॒क आसी॑दादि॒त्योऽस्मिन् ता॒विमौ
लो॒काव॑शा॒न्ता - [] 44

TS 2.5.8.2

वा॒स्तां ते दे॒वा अ॒ब्रुव॑न्ने॒तेमौ वि पर्यू॑हा॒मेत्य॒ग्नि आ या॑हि वी॒तय॑
इत्य॒स्मिन् लो॒केऽग्नि॑मदधु बृ॒हद॑ग्ने सु॒वीर्य॑मि॒त्यमु॑ष्मिन्
लो॒क आदि॒त्यं ततो॑ वा इ॒मौ लो॒काव॑शा॒म्यतां यदे॒वम॑न्वा॒हानयो॑

लो॒कयोः॑ शा॒न्त्यै॑ शा॒म्यतो॑ऽस्मा॒ इ॒मौ लो॒कौ य ए॒वं वै॒द पञ्च॑द॒श
सा॒मि॒धेनी॑र॒न्वाह॑ पञ्च॑द॒श – [] 45

TS 2.5.8.3

वा अ॒र्ध॒मा॒सस्य॑ रा॒त्रयो॑ऽर्ध॒मा॒सशः॑ सँ॒व॒थ्स॒र आ॒प्यते॑ ता॒सां
त्री॒णि च॑ श॒तानि॑ ष॒ष्टिश्चा॒क्षरा॑णि ता॒वतीः॑ सँ॒व॒थ्स॒रस्य॑ रा॒त्रयो॑ऽक्ष॒रश॑
ए॒व सँ॒व॒थ्स॒रमा॒प्नोति॑ नृ॒मेध॑श्च॒ परु॑च्छे॒पश्च॑ ब्र॒ह्मवा॑द्य॒मव॑देता॒मस्मिन्
दा॒रावा॑र्द्रँ॒ऽग्निं॑ ज॒नया॑व॒ यत॑रो नौ ब्र॒ह्मीया॑निति॒ नृ॒मेधो॑ऽभ्य॒वद॑त्
स धू॒मम॑ज॒नय॑त् परु॑च्छे॒पो ऽभ्य॑वद॒त् सोऽग्नि॑म॒ज॒नय॑दृष
इ॒त्यब्र॑वीद्–[] 46

TS 2.5.8.4

यथ् स॒माव॑द्वि॒द्व क॒था त्व॑म॒ग्निम॑जी॒जनो॑ ना॒हमि॑ति॒ सा॒मि॒धेनी॑ना॒मेवा॑हं
व॒र्णं वै॒देत्य॑ब्र॒वीद्य॑द् घृ॒तव॑त् प॒दम॑नू॒च्यते॑ स आ॒सां व॒र्णस्तं॑ त्वा
स॒मि॒द्धिर॑ङ्गि॒र इ॒त्याह॑ सा॒मि॒धेनी॑ष्वे॒व तज्ज्यो॑ति॒ र्ज॒नय॑ति॒ स्त्रिय॑स्तेन॒
यदृ॒चः स्त्रिय॑स्तेन॒ यद्–गा॑य॒त्रियः॑ स्त्रिय॑स्तेन॒ यथ् सा॒मि॒धेन्यो॑
वृ॒षण्व॑ती–म॒न्वाह॑ – [] 47

TS 2.5.8.5

तेन पु॒ऽस्वती॒स्तेन॒ सेन्द्रा॒स्तेन॒ मिथु॒ना अ॒ग्निर्दे॒वानां॑ दू॒त आसी॑दु॒शना॑
का॒व्योऽसु॒राणां॑ तौ प्र॒जाप॑तिं प्र॒श्नमै॑ता॒ऽसु स प्र॒जाप॑तिर॒ग्निं दू॒तं
वृ॒णीम॑ह इत्य॒भि पर्या॑वर्तत॒ ततो॑ दे॒वा अ॒भवन् परा॑ऽसु॒रा यस्यै॒वं
वि॒दुषो॑ऽग्निं दू॒तं वृ॒णीम॑ह इत्य॒न्वाह॑ भव॒त्यात्म॑ना॒ परा॑ऽस्य॒ भ्रातृ॑व्यो
भव॒त्यध्व॑रवतीम॒न्वाह॑ भ्रातृ॑व्यमे॒वैतया॑ – [] 48

TS 2.5.8.6

ध्व॒रति॑ शोचि॒ष्के श॒स्तमी॑म॒ह इत्या॑ह पवि॒त्रमे॒वैतद्-यज॑मानमे॒वैतया॑
पव॑यति॒ समि॑द्धो अ॒ग्न आहु॑तेत्या॒ह परि॑धिमे॒वैतं परि॑ दधा॒त्यस्क॑न्दाय॒
यद॑त ऊ॒र्ध्वम॑भ्याद॒ध्याद्य॑था ब॒हिः परि॑धि॒ स्कन्द॑ति ता॒दृगे॒व तत्
त्रयो॑ वा अ॒ग्नयो ह॒व्यवा॑हनो दे॒वानां॑ क॒व्यवा॑हनः पि॒तृणा॑ऽस॒हर॑क्षा
अ॒सुरा॑णां त ए॒तर्ह्या श॑ऽसन्ते॒ मां व॑रिष्यते॒ मा – [] 49

TS 2.5.8.7

–मि॒ति वृ॒णीध्व॑ऽह॒व्यवा॑हनमि॒त्याह॑ य ए॒व दे॒वानां॑ तं वृ॒णीत॑
आ॒र्षेयं॑ वृ॒णीते॑ बन्धो॒रेव॑ नैत्यथो॒ संत॑त्यै॒ पर॑स्ता॒दर्वा॑चो वृ॒णीते॑
तस्मा॑त् पर॑स्ता॒दर्वा॑ज्यो म॒नुष्या॑न् पि॒तरो॑ऽनु प्र पि॒पते॑ ॥ 50

(अ॒शान्ता - वा॒ह पञ्च॑द॒शा - ब्रवी॑ - दन्वा॒है - तया॑ - वरि॒ष्यते॑
मा - मे॒का॒न्न॒त्रि॒ंशच्च॑) (A8)

TS 2.5.9.1

अ॒ग्ने॒ महा॑ꣳ अ॒सीत्या॑ह॒ महान्॑ ह्येष॒ यद॒ग्नि ब्रा॑ह्म॒णेत्या॑ह॒ ब्राह्म॑णो ह्येष॒
भा॒रते॑त्या॒हैष हि॑ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं भ॑रति॒ देवे॑द्ध॒ इत्या॑ह॒ दे॒वा ह्ये॑तमै॒न्धत॑
मन्वि॑द्ध॒ इत्या॑ह॒ मनु॑र्ह्ये॒तमु॑त्तरो॒ देवे॑भ्य॒ ऐन्ध॑र्षि॒ष्टुत॑ इत्या॒हर्षयो॑
ह्ये॒तम॑स्तु॒वन् वि॑प्रा॒नुम॑दित॒ इत्या॑ह - [] 51

TS 2.5.9.2

वि॒प्रा ह्ये॑ते॒ यच्छु॑श्रु॒वाꣳसः॑ क॒विश॑स्त॒ इत्या॑ह॒ क॒वयो॑ ह्ये॒ते
यच्छु॑श्रु॒वाꣳसो ब्र॑ह्म॒सꣳशित॑ इत्या॒ह ब्र॑ह्म॒सꣳशितो॑ ह्येष॒ घृता॑ह॒वन॒
इत्या॑ह॒ घृता॑हु॒तिर्ह्यस्य॑ प्रि॒यत॑मा प्र॒णीर्य॑ज्ञा॒नामि॑त्या॒ह प्र॒णीर्ह्येष॑ य॒ज्ञानाꣳ
रथी॑र॒द्ध्वरा॑णामि॒त्याहै॑ष हि॒ दे॒वर॑थोऽतू॒र्तो हो॑तेत्या॒ह न ह्ये॑तं

कश्च॒न - [] 52

TS 2.5.9.3

त॒रति॑ तू॒र्णिर्. ह॒व्यवा॑डि॒त्याह॒ सर्व॑ꣳह्येष॒ तर॑त्या॒स्पात्रं॑
जुहू॑र्दे॒वाना॑मि॒त्याह॒ जुहू॑र्ह्येष॒ दे॒वानां॑ च॒मसो॑ दे॒वपा॑न॒ इत्या॑ह॒ च॒मसो॑

ह्येष दे॒व॒पा॒नोऽरा॒७ इ॒वा॒ग्ने ने॒मि॒र्दे॒वा॒७स्त्वं परि॒भूर॒सी॒त्याह दे॒वान्
ह्येष परि॒भूर्य॑द्-ब्रू॒यादा वह दे॒वान् दे॒वय॑ते यज॒मा॒नाये॒ति
भ्रातृ॑व्यमस्मै- [] 53

TS 2.5.9.4

जनये॒दा वह दे॒वान् यज॑मा॒नाये॒त्याह यज॑मा॒नमे॒वैते॑न
व॒र्धय॑त्यग्निम॒ग्न आ वह सोम॑मा व॒हेत्या॑ह दे॒वता॑ ए॒व तद्-
यथा॑पूर्वमु॒प ह्वय॑त आ चा॒ग्ने दे॒वान् वह सु॒यजा॑ च यज जा॒तवे॒द
इ॒त्याहा॒ग्निमे॒व तथ् स॒७ श्य॑ति सोऽ॒स्य स॒७ शि॑तो दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं
व॒ह॒त्यग्नि॑र्. हो॒ते - [] 54

TS 2.5.9.5

-त्याहा॒ग्निर्वै दे॒वाना॒॑७ हो॒ता य ए॒व दे॒वाना॒॑७ हो॒ता तं वृ॑णी॒तेस्मो
वय॑मित्याहाऽऽत्मा॒नमे॒व स॒त्त्वं ग॑मयति सा॒धु ते यज॑मान
दे॒वते॑त्याहाऽऽशि॒षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते यद्ब्रू॑याद्-योऽ॒ग्नि॒७ हो॒ता॒रम॑वृ॒था
इ॒त्यग्नि॑नो॒भय॑तो यज॑मानं परि गृ॒ह्णी॑यात् प्र॒मायु॑कः स्याद्-
यज॑मानदे॒वत्या॑ वै जु॒हू॒र्भ्रातृ॑व्य दे॒वत्यो॑प॒भृद् - [] 55

TS 2.5.9.6

यद्-द्वे इव ब्रूयाद् भ्रातृव्यमस्मै जनयेद् घृतवतीमद्ध्वर्यो
सुचमाऽस्यस्वेत्याह यजमान मेवैतेन वर्धयति देवायुवमित्याह देवान्
ह्येषाऽवति विश्ववारामित्याह विश्वः ह्येषाऽवतीडामहै देवाः
ईडेन्यान्नमस्याम नमस्यान् यजाम यज्ञियानित्याहमनुष्या वा ईडेन्याः
पितरो नमस्या देवा यज्ञिया देवता एव () तद्-यथाभागं
यजति ॥ 56

(विप्रानुमदित इत्याह - चना - ऽस्मै - होतो - पभृद् -
देवता एव - त्रीणि च) (A9)

TS 2.5.10.1

त्रीऽस्तृचाननु ब्रूयाद्-राजन्यस्य त्रयो वा अन्ये राजन्यात् पुरुषा
ब्राह्मणो वैश्यः शूद्रस्तानेवास्मा अनुकान् करोति पञ्चदशानु ब्रूयाद्-
राजन्यस्य पञ्चदशो वै राजन्यः स्व एवैनऽस्तोमे प्रतिष्ठापयति
त्रिष्टुभा परि दद्ध्यादिन्द्रियं वै त्रिष्टुगिन्द्रियकामः खलु वै राजन्यो
यजते त्रिष्टुभैवास्मा इन्द्रियं परि गृह्णाति यदि कामयेत-[] 57

TS 2.5.10.2

ब्रह्मवर्चसमस्त्विति गायत्रिया परि दद्ध्याद्-ब्रह्मवर्चसं वै गायत्री
 ब्रह्मवर्चसमेव भवति सप्तदशानु ब्रूयाद्-वैश्यस्य सप्तदशो वै
 वैश्यः स्व एवैन७ स्तोमे प्रति ष्ठापयतिजगत्या परि दद्ध्याज्जागता
 वै पशवः पशुकामः खलु वै वैश्यो यजते जगत्यैवास्मै पशून्
 परि गृह्णात्ये कवि७ शतिमनु ब्रूयात् प्रतिष्ठाकामस्यै कवि७शः
 स्तोमानां प्रतिष्ठा प्रतिष्ठित्यै - [] 58

TS 2.5.10.3

चतुर्वि७शतिमनु ब्रूयाद्-ब्रह्मवर्चस-कामस्य चतुर्वि७शत्यक्षरा
 गायत्री गायत्री ब्रह्मवर्चसं गायत्रियैवास्मै ब्रह्मवर्चसमव रुन्धे
 त्रि७शतमनु ब्रूयादन्नकामस्य त्रि७शदक्षरा विराडन्नं विराड्
 विराजैवस्मा अन्नाद्यमव रुन्धे द्वात्रि७शतमनु ब्रूयात् प्रतिष्ठाकामस्य
 द्वात्रि७शदक्षरा ऽनुष्टुगनुष्टुप् छन्दसां प्रतिष्ठा प्रतिष्ठित्यै षट्त्रि७शतमनु
 ब्रूयात् पशुकामस्य षट्त्रि७शदक्षरा बृहती बार्हताः पशवो
 बृहत्यैवास्मै पशू - [] 59

TS 2.5.10.4

–नव रुन्धे चतुश्चत्वारिंशतमनु ब्रूयादिन्द्रियकामस्य
चतुश्चत्वारिंशदक्षरा त्रिष्टुगिन्द्रियं त्रिष्टुप् त्रिष्टुभैवास्मा इन्द्रियमव
रुन्धे ऽष्टाचत्वारिंशतमनु ब्रूयात् पशुकामस्याष्टाचत्वारिंशदक्षरा
जगती जागताः पशवोजगत्यैवास्मै पशूनव रुन्धे सर्वाणि छन्दा
स्यनु ब्रूयाद्–बहुयाजिनः सर्वाणि वा एतस्य छन्दास्य वरुद्धानि
यो बहुयाज्यपरिमितमनु ब्रूयादपरिमितस्या वरुध्यै ॥ 60

(कामर्येत – प्रतिष्ठित्यै – पशून्थ – सप्तचत्वारिंशच्च) (A10)

TS 2.5.11.1

निवीतं मनुष्याणां प्राचीनावीतं पितृणामुपवीतं देवानामुप व्ययते
देवलक्ष्ममेव तत् कुरुते तिष्ठन्नवाह तिष्ठन्. ह्याश्रुततरं वदति
तिष्ठन्नन्वाह सुवर्गस्य लोकस्याभिजित्या आसीनो यजत्यस्मिन्नेव
लोके प्रतितिष्ठति यत् क्रौञ्चमन्वाहाऽऽसुरं तद्–यन्मन्द्रं मानुषं
तद्यदन्तरा तथ् सदेवमन्तराऽनूच्यं सदेवत्वाय विद्वांसो वै – [] 61

TS 2.5.11.2

पुरा॑ हो॒तारोऽभू॒वन् तस्मा॑द्-वि॒धृता॑ अ॒ध्वानोऽभू॒वन् न पन्था॑नः
सम॑रुक्षन्नन्तर्वे॒द्यन्यः॑ पादो॒ भवति॑ बहिर्वे॒द्यन्योऽथान्वा॑हा॒ध्वनां॑
वि॒धृत्यै॑ प॒थामस॑ꣳ रोहा॒याथो॑ भू॒तंचै॒व भवि॑ष्यच्चाव॒ रुन्धेऽथो॑
परि॑मितं चै॒वापरि॑मितं चाव॒ रुन्धेऽथो॑ ग्रा॒म्याꣳश्चै॒व पशू॑ना॒रण्याꣳश्चाव॑
रुन्धेऽथो॑ - [] 62

TS 2.5.11.3

दे॒वलो॒कं चै॒व म॑नुष्य लो॒कं चा॒भि ज॑यति दे॒वा वै सा॑मि॒धेनी॒रनू॑च्य
य॒ज्ञं ना॒न्वप॑श्यन्त्स प्र॒जाप॑तिस्तू॒ष्णी-मा॑घार॒मा ऽघा॑रयत् ततो॒ वै
दे॒वा य॒ज्ञम॑न्वप॑श्यन् यत् तू॒ष्णीमा॑घार-मा॒घार॑यति य॒ज्ञस्या॑नु॒ख्यात्या॑
अथो॑ सा॒मिधे॒नीरे॒वाभ्य॑-न॒क्त्यलू॑क्षो भवति॒ य ए॒वं वे॒दाथो॑
तर्प॑यत्ये॒वैना-स्तृ॑प्यति प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ - [] 63

TS 2.5.11.4

-र्य॑ ए॒वं वे॒द यदे॑कया ऽऽघा॒रये॑दे॒कां प्री॑णीयाद्यद् द्वाभ्यां॑ द्वे
प्री॑णीयाद्यद् ति॒सृभि॒रति॑ तद्दे॒चये॑त्म॒नसा॑ ऽऽघा॒रयति॑ म॒नसा॑
ह्य॑ना॒प्तमा॑प्यते ति॒र्यञ्च॑मा घा॒रय॑त्यछम्बट्कारं॑ वाक् च॒ मन॑श्चा

ऽऽ॒र्ती॒येता॒म॒हं॑ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं॑ व॒हामी॑ति वा॒गब्र॑वीद॒हं दे॒वेभ्य॑ इति
मन॒स्तौ प्र॒जाप॑तिं प्र॒श्नमै॑तां॒ सोऽब्र॑वीत् – [] 64

TS 2.5.11.5

प्र॒जाप॑तिर्दू॒तीरे॒व त्वं॑ मन॒सोऽसि॑ यद्धि॒ मन॒सा ध्या॑यति॒ तद्वा॒चा वद॑तीति॒
तत् खलु॑ तुभ्यं॒ न वा॒चा जुह॑वन्नित्यब्रवीत् तस्मान्मन॒सा प्र॒जाप॑तये
जुह्व॑तिमन॒ इव॒ हि प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेराप्त्यै॒ परि॑धीन्त्सं मा॒र्ष्टि
पुना॑त्ये॒वैनान्त्रि॑र्म॒द्ध्यमं॑ त्रयो॒ वै प्रा॒णाः प्रा॒णाने॒वाभि॑ जयति॒
त्रि॒र्दक्षि॑णा॒र्ध्यं त्रय॑ – [] 65

TS 2.5.11.6

इमे॒ लो॒का इ॒माने॒व लो॒कान॑भि॒ जय॑ति॒ त्रिरु॑त्तरा॒र्ध्यं त्रयो॒ वै दे॒वया॒नाः
पन्था॑न॒स्ताने॒वाभि॑ जयति॒ त्रिरु॑प॒ वाज॑यति॒ त्रयो॒ वै दे॒वलो॒का
दे॒वलो॒काने॒वाभि॑ जयति॒ द्वाद॑श॒ सं प॑द्यन्ते॒ द्वाद॑श॒ मासाः॑
सँव॑त्सरः॒ सँव॑त्सरमे॒व प्री॑णात्यथो॒ सँव॑त्सरमे॒वास्मा॑उप॒ दधा॑ति
सुव॑र्गस्य॒ लो॒कस्य॑ सम॒ष्ट्या आ॑घारमा॒ घार॑यति॒ तिर॑ इव – [] 66

TS 2.5.11.7

वै सु॒वर्गो॑ लो॒कः सु॒वर्ग॑मे॒वास्मै॑ लो॒कं प्र॑रोचयत्यृजु॒मा घा॑रयत्यृजु॒रिव॑
 हि प्रा॒णः संत॑त॒मा घा॑रयति प्रा॒णाना॑मन्नाद्यस्य संत॑त्या अथो
 रक्ष॑सामप॒हत्यै॑ यं का॒मये॑त प्र॒मायु॑कः स्या॒दिति॑ जि॒ह्वं तस्या॑ ऽऽघा॑रयेत्
 प्रा॒णमे॒वास्मा॑ज्जि॒ह्वं न॑यति ता॒जक् प्र॑मी॒यते॒शिरो॒ वा ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑
 यदा॑घा॒र आ॒त्मा ध्रु॒वा - [] 67

TS 2.5.11.8

ऽऽघा॑रमा॒घार्य॑ ध्रु॒वाꣳ सम॑नक्त्यात्मन्ने॒व य॒ज्ञस्य॑ शि॒रः प्र॑ति
 दधा॑त्यग्नि॒र्दे॒वानां॑ दू॒त आ॒सीद् दै॒व्योऽसु॑राणां॒ तौ प्र॒जाप॑तिं प्र॒श्नमे॑ताꣳ
 स प्र॒जाप॑ति ब्रा॒ह्मण॑मब्रवीदे॒तद्वि ब्रू॑हीत्या श्राव॒येती॒दं दे॒वाः शृ॑णुतेति
 वाव॑ तदब्रवीद॒ग्नि दे॒वो हो॑तेति॒ य ए॒व दे॒वानां॑ तमवृणीत
 ततो॑ दे॒वा - [] 68

TS 2.5.11.9

अ॒भवन्॑ पराऽसु॒रा यस्यै॒वं वि॒दुषः॑ प्र॒वरं॑ प्रवृणते भव॒त्यात्म॑ना
 पराऽस्य॑ भ्रातृ॒व्यो भव॑ति॒ यद्ब्रा॒ह्मण॑श्चा ब्रा॒ह्मण॑श्च प्र॒श्नमे॑यातां

ब्राह्म॒णाया॒धि ब्रू॒याद् यद् ब्राह्म॒णाया॒द्ध्याहा ऽऽत्म॑नेऽद्ध्याह॒ यद्ब्राह्म॑णं
परा॒हाऽऽत्मा॑नं॒ पराऽऽह॑ तस्मा॒द् ब्राह्म॑णो न परोच्यः ॥ 69

(वा - आ॒र॒ण्याञ्श्चाव॑ रुन्धे॒ऽथो - प॒शुभिः॑ - सोऽब्र॑वीद् -
दक्षि॑णार्ध्यं॒ त्रय॑ - इव - ध्रु॒वा - दे॒वा - श्र॑त्वारि॒ञ्शच्च॑) (A11)

TS 2.5.12.1

आयु॑ष्ट > [1], आयु॑र्दा अ॒ग्न > [2], आ प्या॑यस्व > [3], सं ते > [4],
ऽव॑ ते हे॒ड > [5], उदु॑त्तमं > [6], प्र॒णो दे॒व्या > [7], नो दि॒वो > [8],
ऽग्ना॑ विष्णू > [9], अ॒ग्नाविष्णू॑ > [10], इ॒मं मे॑ वरु॒ण > [11], तत्त्वा॑ या > [12],
म्यु दु॒त्यम् > [13], चि॒त्रम् > [14] ॥

अपां॑ नपा॒दा ह्य॒स्थादु॑पस्थं जिह्मा॑नामू॒र्ध्वो वि॒द्युतं॑ व॒सानः॑ ।
तस्य॑ ज्येष्ठं॑ म॒हिमा॑नं व॒हन्ती॑ हि॒रण्य॑वर्णाः परि यन्ति॑ य॒ह्वीः ॥

स-[] 70

TS 2.5.12.2

-म॒न्या य॑न्त्युप॒ यन्त्य॑न्याः स॒मान॑मू॒र्वं न॒द्यः पृ॑णन्ति ।
तमू॑ शुचि॒ञ् शुच॑यो दी॒दिवाञ् स॒मपां॑ नपा॒तं परि॑तस्थु॒रापः॑ ।

तमस्मे॑रा यु॒वतयो॑ यु॒वानं॑ म॒र्मृज्य॑मा॒नाः परि॑ य॒न्त्यापः॑ ॥

स शु॒क्रेण॑ शि॒क्वना॑ रे॒वद॒ग्निर्दी॑दा॒यानि॒द्ध्मो घृ॒तनि॑र्णिग॒प्सु ॥

इन्द्रा॑वरु॒णयो॒रह॑ꣳस॒म्राजो॒रव॑ आ वृ॒णे ।

ता नो॑ मृ॒डात॑ ई॒दृशे॑ ॥

इन्द्रा॑वरु॒णा यु॒वम॑द्ध्वराय॑ नो – [] 71

TS 2.5.12.3

वि॒शे जना॑य॒ महि॑ श॒र्म यच्छ॑तं ।

दी॒र्घप्र॑यज्यु॒मति॑ यो व॒नुष्य॑ति व॒यं जये॑म॒ पृत॑नासु॒ दूढ्यः॑ ॥

आ नो॑मि॒त्रावरु॑णा>[15], प्र॒बा॒हवा॑>[16] ॥

त्वं नो॑ अ॒ग्ने वरु॑णस्य॒ विद्वान्॑ दे॒वस्य॑ हे॒डोऽव॑ या॒सि सी॑ष्ठाः ।

यजि॑ष्ठो वह्नि॒ तमः॑ शोशु॒चानो॑ वि॒श्वा द्वे॑षाꣳसि॒ प्रमु॑मु॒ग्ध्यस्मत्॑ ॥

स त्वंनो॑ अ॒ग्नेऽव॑मो भवो॒ती नेदि॑ष्ठो अ॒स्या उ॒षसो॑ व्यु॒ष्टौ ।

अव॑ यक्ष्व नो॒ वरु॑णꣳ – [] 72

TS 2.5.12.4

ररा॑णो वी॒हि मृ॒डीक॑ꣳ सु॒हवो॑ न ए॒धि ॥
 प्र॒प्राय॑म॒ग्निर्भ॑रतस्य॑ शृ॒ण्वे वि य॑त् सू॒र्यो न रो॑चते बृ॒हद्भाः ।
 अ॒भि यः पू॒रुं पृ॑तनासु त॒स्थौ दी॒दाय॑ दै॒व्यो अ॒तिथिः॑ शि॒वो नः॑ ॥
 प्र ते॑ यक्षि॒ प्र त इ॑यमि॒ मन्म॑ भुवो॒ यथा व॑न्द्यो नो ह॒वेषु॑ ।
 ध॒न्वन्नि॑व प्र॒पा अ॑सि त्वम॒ग्न इ॑यक्ष॒र्वे पू॒र्वे प्र॑त्न राजन् ॥ 73

TS 2.5.12.5

वि पाज॑सा > [17], वि ज्योति॑षा > [18] ॥
 स त्वम॑ग्ने प्रती॑केन प्रत्यो॑ष यातु॑धान्यः ।
 उ॒रुक्ष॑र्येषु दी॒द्यत् ॥
 तꣳ सु॒प्रती॑कꣳ सु॒दृश॑ꣳ स्वञ्च॑मवि॒द्वाꣳसो वि॒दुष्ट॑रꣳ सपे॑म ।
 स यक्ष॑-द्वि॒श्वा व॑युनानि वि॒द्वान् प्र ह॑व्यम॒ग्निर॑मृतेषु वोचत् ॥
 अꣳहो॑मुचे > [19], वि॒वेष॑ यन्मा > [20], वि॒न इ॑न्द्रे > [21], न्द्र क्ष॑त्र > [22]
 मि॒न्द्रि॒याणि॑ शत॒क्रतो॑ > [23], ऽनु ते दा॑यि > [24] ॥ 74 (य॒ह्वीः स -
 म॒ध्वरा॑य नो - व॒रुणꣳ - राजꣳ - तु॑श्चत्वारिꣳश॑च्च) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(वि॒श्वरू॒प - स्त्व॑ष्टे - न्द्रं॑ वृ॒त्रं - ब्र॑ह्मवा॒दिनः॑ स त्वै -
नाऽसो॑मयाज्ये - ष वै दे॑वरथो - दे॒वा वै न॑र्चि ना - य॒ज्ञो -
ऽग्ने॑ म॒हान् - त्रीन् - नि॒वीत - मा॒युष्टे - द्वाद॑श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(वि॒श्वरू॒पो - नैन॑ञ् शी॒तरू॒रा - व॒द्य व॒सु - पू॒र्वेद्यु - र्वाजा॑ इत्य
- ग्ने॑ म॒हान् - नि॒वीत - म॒न्या य॒न्ति - चतुः॑ स॒प्ततिः)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of Kandam 2:-

(वि॒श्वरू॒पो - ऽनु॑ ते दा॒यि)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

2.5.1 Appendix

2.5.12.1 – आयुष्ट >¹, आयुर्दा अग्ने >²

आयुष्टे विश्वतो दधदयमग्नि वरेण्यः ।

पुनस्ते प्राण आयति परा यक्ष्म सुवामि ते ।

आयुर्दा अग्ने हविषो जुषाणो घृतप्रतीको घृतयोनिरेधि ।

घृतं पीत्वा मधु चारु गव्यं पितेव पुत्रमभि रक्षतादिमं ।

(Appearing in TS –1.3.14.4)

2.5.12.1 – आ प्यायस्व >³, सं ते >⁴

आप्यास्व समेतु ते विश्वतः सोम वृष्णियं ।

भवा वाजस्य संगथे ।

सं ते पयांसि समु यन्तु वाजाः सं वृष्णियान् यभिमातिषाहः ।

आप्यायमानो अमृताय सोम दिवि श्रवाऽस्युत्तमानि धिष्व ॥

(Appearing in TS- 4-2-7-4)

2.5.12.1 – अव॑ ते हे॒ड> ⁵, उ॒दु॒त्त॒मं> ⁶

अव॑ ते हे॒डो वरु॑ण नमो॑भिरव॑ य॒ज्ञेभि॑रीमहे ह॒विर्भिः॑ ।
क्षय॑न्नस्मभ्य॑मसुर॑ प्रचेतो॒ राज॑न्नेना॒सि शि॑श्रथः कृ॒तानि॑ ॥

उ॒दु॒त्त॒मं वरु॑ण पा॒शम॑स्मदवा॒धमं॑ वि॒मध्य॑म॒ श्र॑थाय ।
अथा॑ वय॒मादि॑त्य व्र॒ते तवा॑ऽनागसो॒ अदि॑तये स्याम ॥

(Appearing in TS- 1.5.11.3)

2.5.12.1 – प्र॒णो दे॒व्या> ⁷, नो॑ दि॒वो> ⁸

प्र॒णो दे॒वी सर॑स्वती वा॒जेभि॑र्वा॒जिनी॑वती । धी॒नाम॑वि॒त्र्यव॑तु ॥

आ नो॑ दि॒वो बृ॒हतः॑ पर्व॒तादा॑ सर॒स्वती॑ यज॒ता ग॑न्तु य॒ज्ञं ।
हव॑ं दे॒वी जु॒जुषा॑णा घृ॒ताची॑ श॒ग्मां नो॑ वाच॒मुश॑ती शृ॒णोतु॑ ॥

(Appearing in TS - 1.8.22.1)

2.5.12.1 – अ॒ग्ना॑ वि॒ष्णू॑ > ⁹, अ॒ग्ना॑ वि॒ष्णू॑ > ¹⁰

अ॒ग्ना॑ वि॒ष्णू॑ म॒हि त॒द्वां॑ म॒हि॒त्वं॑ वी॒तं॑ घृ॒तस्य॑ गु॒ह्यानि॑ ना॒म ।
दमे॑दमे स॒प्त र॒त्ना द॒धाना॑ प्र॒ति वां॑ जि॒ह्वा घृ॒तमा॑ च॒र॒ण्येत् ॥

अ॒ग्ना॑ वि॒ष्णू॑ म॒हि धा॒म प्रि॒यं वां॑ वी॒थो॑ घृ॒तस्य॑ गु॒ह्या जु॒षाणा॑ ।
दमे॑दमे सु॒ष्टुती॑र्वावृ॒धाना॑ प्र॒ति वां॑ जि॒ह्वा घृ॒तमु॑च्च॒र॒ण्येत् ॥

(Appearing in TS- 1.8.22.1)

2.5.12.1 – इ॒मं मे॑ वरु॒ण > ¹¹, तत् त्वा॑ या > ¹²

इ॒मं मे॑ वरु॒ण श्रु॒धी हव॑म॒द्या च॑ मृ॒डय॑ । त्वा॒मव॑स्यु॒रा च॑के ॥

तत्त्वा॑ या॒मि ब्र॑ह्म॒णा व॑न्द॒मान॑स्तदा शा॒स्ते य॑ज॒मानो॑ ह॒विर्भिः॑ ।
अहे॑ड॒मानो॑ वरु॒णेह॑ बो॒ध्युरु॑श॒स्स मा॒ न आ॒युः प्र॑मोषीः ॥

(Appearing in TS- 2.1.11.6)

2.5.12.1 – म्यु दु॒त्यं>¹³, चि॒त्रं >¹⁴

उ॒दु॒ त्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं व॑हन्ति के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॒श्वाय॑ सूर्यं ॥

चि॒त्रं दे॒वाना॑-मु॒दगा॑दनी॒कं चक्षु॑ मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः ।
आ॒ऽप्रा द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ञ् सूर्य॑ आ॒त्मा जग॑तस्त॒स्थुष॑श्च ॥

(Appearing in TS- 1.4.43.1)

2.5.12.3 – आ नो॑ मि॒त्रावरु॑णा>¹⁵, प्र बा॒हवा॑>¹⁶

आ नो॑ मि॒त्रावरु॑णा घृ॒तैर्गव्यू॑तिमु॒क्षतं॑ । म॒ध्वा रजा॑ञ्सि सु॒क्रतू॑ ॥

प्र बा॒हवा॑ सि॒सृतं॑ जी॒वसे॑ न आ नो॑ गव्यू॒तिमु॒क्षतं॑ घृ॒तेन॑ ।
आ नो॑ जने॑ श्रव॒यतं॑ यु॒वाना॑ श्रु॒तं मे॑ मि॒त्रावरु॑णा ह॒वेमा॑ ॥

(Appearing in TS- 1.8.22.3)

2.5.12.5 वि पाजसा> 17

वि पाजसापृथुना शोशुचानो बाधस्व द्विषो रक्षसो अमीवाः ।
सुशर्मणो बृहतः शर्मणि स्यामग्नेरहं सुहवस्य प्रणीतौ ॥

(Appearing in TS- 4.1.5.1)

2.5.12.5 वि ज्योतिषा> 18

विज्योतिषा बृहता भात्यग्निरावि-र्विश्वानि कृणुते महित्वा ।
प्राग्देवी-र्मायाः सहते-दुरेवाः शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्षे ॥

(Appearing in TS- 1.2.14.7)

2.5.12.5 अहोमुचे > 19, विवेष यन्मा > 20

अहोमुचे प्रभरेमा मनीषा मोषिष्ठ-दाव्ने सुमतिं गृणानाः ।
इदमिन्द्र प्रति हव्यं गृभाय सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ॥
विवेष यन्मा धिषणा जजान स्तवै पुरा पार्यादिन्द्र महः ।
अहसो यत्र पीपरद्यथा नो नावेव यान्त मुभये हवन्ते ॥

(Appearing in TS- 1.6.12.3)

2.5.12.5 वि॒न इ॒न्द्रे> ²¹, न्द्र॒ क्ष॒त्र> ²²

वि॒ न इ॒न्द्र मृ॒धो ज॒हि नी॒चा य॒च्छ पृ॒तन्य॑तः ।

अ॒ध॒स्प॒दं त॒मीं कृ॒धि यो अ॒स्मा अ॒भिदा॑सति ॥

इ॒न्द्र क्ष॒त्रम॒भि वा॒ममो॑जो ऽजा॒यथा वृ॒षभ॑ च॒र्षणी॑नां ।

अपा॑ऽनु॒दो ज॒नम॑मि॒त्र य॒न्त मु॒रुं दे॒वेभ्यो॑ अ॒कृ॒णो॒रु लो॒कं ॥

(Appearing in TS- 1.6.12.4)

2.5.12.5 इ॒न्द्रि॒याणि॑ श॒तक्र॑तो> ²³, ऽनु॒ ते दा॒यि> ²⁴

इ॒न्द्रि॒याणि॑ श॒तक्र॑तो या ते ज॒नेषु॑ प॒ञ्चसु॑ ।

इ॒न्द्र ता॒नि त आ वृ॑णे ॥

अ॒नु ते दा॒यि म॒ह इ॒न्द्रि॒याय॑ स॒त्राते॑ वि॒श्वम॑नु वृ॒त्रह॑त्ये ॥

अ॒नु क्ष॒त्रम॑नु स॒हो य॒जत्रे॑न्द्र दे॒वेभि॑रनु ते नृ॒षह्ये॑ ॥

(Appearing in TS- 1.6.12.1)

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2.6 द्वितीयकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – अवशिष्टकर्माभिधानं

TS 2.6.1.1

स॒मि॒धो॑ य॒जति॑ व॒स॒न्तमे॒व॒तूना॑म॒व रु॒न्धे त॒नू॒नपा॑तं यँ॒जति॑ ग्री॒ष्ममे॒वा॒व
रु॒न्ध इ॒डो य॒जति॑ व॒र्षा ए॒वा॒व रु॒न्धे ब॒र्हि॒र्य॒जति॑ श॒र॒दमे॒वा॒व रु॒न्धे
स्वा॒हाका॑रं यँ॒जति॑ हे॒म॒न्तमे॒वा॒व रु॒न्धे तस्मा॑त् स्वा॒हाकृ॑ता हे॒मन्
प॒श॒वोऽव॑ सी॒दन्ति॑ स॒मि॒धो य॒जत्यु॑ष॒स ए॒व दे॒वता॑ना॒म॒व रु॒न्धे
त॒नू॒नपा॑तं यँ॒जति॑ य॒ज्ञमे॒वा॒व रु॒न्ध – [] 1

TS 2.6.1.2

इ॒डो य॒जति॑ प॒शू॒ने॒वा॒व रु॒न्धे ब॒र्हि॒र्य॒जति॑ प्र॒जामे॒वा॒व रु॒न्धे स॒मा॒न॒य॒त
उ॒प॒भृ॒तस्ते॒जो वा आ॒ज्यं प्र॒जा ब॒र्हिः प्र॒जास्वे॒व ते॒जो द॑धाति
स्वा॒हाका॑रं यँ॒जति॑ वा॒चमे॒वा॒व रु॒न्धे द॒श सं प॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा
वि॒राड॑न्नं वि॒राड् वि॒राजै॑ वा॒न्नाद्य॑म॒व रु॒न्धे स॒मि॒धो य॒जत्य॑स्मिन्ने॒व
लो॒के प्र॑ति॒तिष्ठ॑ति त॒नू॒नपा॑तं यँ॒जति॑ – [] 2

TS 2.6.1.3

य॒ज्ञ ए॒वान्तरि॑क्षे॒ प्रति॑ तिष्ठती॒डो य॑जति प॒शुष्वे॒व प्रति॑तिष्ठति
 ब॒र्हि॒र्यज॑ति य ए॒व दे॒वयानाः॑ पन्था॒नस्तेष्वे॒व प्रति॑तिष्ठति स्वाहाका॒रं
 य॑जति सु॒वर्ग ए॒व लो॒के प्रति॑ तिष्ठत्ये॒तावन्तो॑ वै दे॒वलो॒कास्तेष्वे॒व
 यथा॑पूर्वं प्रति॑तिष्ठति दे॒वासुरा॑ ए॒षु लो॒केष्वस्पर्द्ध॑न्त ते दे॒वाः
 प्र॒याजैरे॒भ्यो लो॒केभ्यो॑ ऽसुरा॒न् प्राणु॑दन्त॒ तत् प्र॒याजानां॑ – [] 3

TS 2.6.1.4

प्र॒याज॒त्वं य॑स्यै॒वं वि॒दुषः॑ प्र॒याजा इ॒ज्यन्ते॒ प्रैभ्यो॑ लो॒केभ्यो॑
 भ्रातृ॑व्यान्नुद॒ते ऽभि॒क्रामं॑ जुहोत्य॒भिजित्यै॑ यो वै प्र॒याजानां॑ मिथु॒नं
 वे॒द प्र प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ मिथु॒नैर्जा॑यते स॒मिधो॑ ब॒ह्वीरि॑व यजति
 तनू॑नपा॒तमे॒कमि॒व मिथु॑नं तदि॒डो ब॒ह्वीरि॑व यजति ब॒र्हिरे॒कमि॒व
 मिथु॑नं तदे॒तद्वै प्र॒याजानां॑ मिथु॒नं य ए॒वं वे॒द प्र – [] 4

TS 2.6.1.5

प्र॒जया॑ प॒शुभि॑ मिथु॒नैर्जा॑यते दे॒वानां॑ वा अ॒निष्टा दे॒वता॑
 आस॒न्नथा॑सुरा य॒ज्ञम॑जिघा॒स् सन् ते दे॒वा गाय॑त्रीं व्यौह॒न्
 पञ्चा॑क्षराणि प्रा॒चीनानि॑ त्रीणि प्र॒तीची॑नानि॒ ततो॑ वर्म॒ यज्ञा॑याभ॒वद्वर्म॑

यज॑मानाय॒ यत् प्र॑या॒जानू॒याजा॒ इज्य॑न्ते॒ वर्मे॑व॒ तद्य॑ज्ञाय॒ क्रिय॑ते
वर्म॑ यज॑मानाय॒ भ्रातृ॑व्याभिभू॒त्यै तस्मा॑द्-वरू॒थं पु॒रस्ता॑द्-वर्षी॒यः
पश्चा॑द्ध॒रसी॑यो दे॒वा वै पु॒रा रक्षो॑भ्य - [] 5

TS 2.6.1.6

इति॑ स्वा॒हाका॑रेण॒ प्रया॑जेषु॒ यज्ञ॑ꣳ सꣳस्था॒प्यम॑पश्यन्॒ तꣳ
स्वा॒हाका॑रेण॒ प्रया॑जेषु॒ सम॑स्थापयन्॒ वि वा ए॒तद्-य॑ज्ञं छिन्दन्ति॒ यथ्
स्वा॒हाका॑रेण॒ प्रया॑जेषु॒ सꣳस्था॒पयन्ति॑ प्रया॒जानि॑ष्ट्वा ह॒वीꣳष्य॑भि
घा॑रयति॒ यज्ञ॑स्य॒ संत॑त्या॒ अथो॑ ह॒विरे॒वाक॑रथो॒ यथा॑पूर्वमु॒पैति॑ पि॒ता
वै प्र॑या॒जाः प्र॒जाऽनू॒याजा॒ यत् प्र॑या॒जानि॑ष्ट्वा ह॒वीꣳष्य॑भिघा॑रयति
पि॒तैव॑ तत् पु॒त्रेण॑ सा॒धारणं॑ - [] 6

TS 2.6.1.7

कुरु॑ते॒ तस्मा॑दाहु॒र्यश्चै॒वं वैद॑ यश्च॒ न क॑था पु॒त्रस्य॑ के॒वलं
क॒था सा॑धारणं॒ पितु॑रित्यस्क॒न्नमे॒व तद्य॑त् प्रया॒जेष्वि॑ष्टेषु॒ स्कन्द॑ति
गा॒यत्र्यै॑व तेन॒ गर्भं॑ ध॒त्ते सा॑ प्र॒जां प॒शून् यज॑मानाय॒ प्रज॑नयति ॥ 7

(यजति यज्ञामेवाव रुन्धे – तनूनपातं यजति – प्रयाजानां दृ
मेवं वैद प्र – रक्षोभ्यः – साधारणं – पञ्चत्रिंशच्च) (A1)

TS 2.6.2.1

चक्षुषी वा एते यज्ञस्य यदाज्यभागौ यदाज्यभागौ यजति
चक्षुषी एव तद्-यज्ञस्य प्रति दधाति पूर्वार्धे जुहोति तस्मात्
पूर्वार्धे चक्षुषी प्रबाहुग्-जुहोति तस्मात् प्रबाहुक् चक्षुषी देवलोकं
वा अग्निना यजमानोऽनु पश्यति पितृलोकं सोमैनोत्तरार्धे
ऽग्नये जुहोति दक्षिणार्धे सोमायैवमिव हीमौ लोकावनयो
लोकयोरनुख्यात्यै राजानौ वा एतौ देवतानां – [] 8

TS 2.6.2.2

यदग्नीषोमावन्तरा देवता इज्येते देवतानां विधृत्यै तस्माद्-राजा
मनुष्या विधृता ब्रह्मवादिनो वदन्ति किं तद्-यज्ञे यजमानः कुरुते
येनान्यतोदतश्च पशून् दाधा-रोभयतोदत-श्चेत्यृच-मनूच्या
ऽज्यभागस्य जुषाणेन यजति तेनान्यतोदतो दाधारर्चमनूच्य हविष

ऋ॒चा य॒जति॑ ते॒नो॒भय॑तो॒दतो॑ दा॒धार मू॒र्धन्व॑ती पु॒रोऽनु॒वाक्या॑ भवति
मू॒र्धान॑मे॒वैन॑ꣳ स॒माना॑नां करोति - [] 9

TS 2.6.2.3

नियु॒त्वत्या॑ य॒जति॑ भ्रातृ॒व्यस्यै॒व प॒शून् नि यु॑वते के॒शिन॑ꣳह
दा॒र्भ्यं के॒शी सा॒त्यका॑मिरुवाच स॒प्तप॑दां ते शक्वरीꣳ श्वो य॒ज्ञे
प्रयो॒क्तासे॒ यस्यै॑ वी॒र्ये॑ण प्र जा॒तान् भ्रातृ॒व्यान्नु॑दते प्रति ज॒निष्य॑माणान्
यस्यै॑ वी॒र्ये॑णो॒भयो॑ लो॒कयो॑ ज्योति॑ र्धत्ते यस्यै॑ वी॒र्ये॑ण
पूर्वा॒र्धेनान॑ङ्वान् भुनक्ति॑ जघना॒र्धेन॑ धे॒नुरिति॑ पु॒रस्ता॑ल्लक्ष्मा
पु॒रोऽनु॒वाक्या॑ भवति जा॒ताने॒व भ्रातृ॒व्यान् प्र॑णुदत
उ॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मा - [] 10

TS 2.6.2.4

या॒ज्या ज॒निष्य॑माणाने॒व प्रति॑नुदते पु॒रस्ता॑ल्लक्ष्मा पु॒रोऽनु॒वाक्या॑
भवत्य॒स्मिन्ने॒व लो॒के ज्योति॑ र्धत्त उ॒परि॑ष्टाल्लक्ष्मा या॒ज्याऽमु॒ष्मिन्ने॒व
लो॒के ज्योति॑ र्धत्ते ज्योति॑ष्मन्तावस्मा इ॒मौ लो॒कौ भव॑तो य ए॒वं वे॒द
पु॒रस्ता॑ल्लक्ष्मा पु॒रोऽनु॒वाक्या॑ भवति तस्मात् पूर्वा॒र्धेनान॑ङ्वान्

भुनक्त्युपरिष्ठा॒ल्लक्ष्मा॒ या॒ज्या॒ तस्मा॑ज्जघना॒र्धेन॑ धे॒नुर्य॑ एवं॒ वेद॑ भुङ्क्ते
ए॒नमे॒तौ वज्र॑ आ॒ज्यं॒ वज्र॑ आ॒ज्यभा॒गौ - [] 11

TS 2.6.2.5

वज्रो॑ वषट्कारस्त्रि॒वृत॑मे॒व वज्र॑ꣳ सम्भृत्य॒ भ्रातृ॑व्याय॒ प्र
हर॑त्यच्छम्बट्कार-मप॒गूर्य॑ वषट्करोति॒ स्तृत्यै॑ गाय॒त्री पु॒रोऽनु॒वाक्या॑
भव॑ति त्रि॒ष्टुग् या॒ज्या॒ ब्रह्म॑न्ने॒व क्षत्र॑मन्वारं॒ भय॑ति॒ तस्मा॑द्ब्राह्म॒णो
मुख्यो॑ मुख्यो॑ भव॑ति॒ य एवं॒ वेद॑ प्रै॒वैनं॑ पु॒रोऽनु॒वाक्य॑या ऽऽह
प्र॑णयति॒ या॒ज्यया॑ ग॒मय॑ति॒ वषट्कारे॑णै॒वैनं॑ पु॒रोऽनु॒वाक्य॑या दत्ते
प्र॑यच्छति॒ या॒ज्यया॑ प्र॒ति - [] 12

TS 2.6.2.6

वषट्कारेण॑ स्थापयति॒ त्रि॒पदा॑ पु॒रोऽनु॒वाक्या॑ भव॑ति॒ त्रय॑ इ॒मे लो॒का
ए॒ष्वेव॑ लो॒केषु॑ प्र॒तिति॑ष्ठति॒ चतु॑ष्पदा॒ या॒ज्या॑ चतु॒ष्पद॑ ए॒व प॒शून॑व॒ रुन्धे॑
द्व्यक्ष॑रो॒ वषट्कारो॑ द्वि॒पाद्-य॑जमानः॒ पशु॑ष्वे॒वोपरि॑ष्ठात् प्र॒तिति॑ष्ठति
गाय॑त्री पु॒रोऽनु॒वाक्या॑ भव॑ति त्रि॒ष्टुग् या॒ज्यैषा॑ वै स॒प्तप॑दा॒ शक्व॑री

यद्वा ए॒तया॑ दे॒वा अ॒शि॒क्षन् तद॑शक्नु॒वन् य ए॒वं वे॒द

श॒क्नोत्ये॒व () यच्छि॑क्षति ॥ 13

(दे॒वता॑नां – करो॒त्यु – परि॑ष्टाल्लक्ष्मा – ऽज्य॑भागौ – प्रति॑ –

श॒क्रोत्ये॒व – द्वे च॑) (A2)

TS 2.6.3.1

प्र॒जाप॑ति दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञान् व्यादि॑शथ् स आ॒त्मन्नाज्य॑मधत्त तं दे॒वा
अ॒ब्रुव॑न्नेष वाव य॒ज्ञो यदा॑ज्यमप्ये॒व नोऽन्ना॑स्त्विति सोऽब्र॑वीद्-य॒जान् व
आज्य॑भागा॒वुप स्तृ॑णान॒भि घा॑रयानिति तस्माद्-य॒जन्त्या-ज्य॑भागा॒वुप
स्तृ॑णन्त्यभि घा॑रयन्ति ब्र॒ह्मवा॑दिनो वदन्ति कस्मा॑थ् स॒त्याद्-
या॒तया॑मा॒न्यन्या॑नि ह॒वी-ष्य॑या॒तयाम॑-माज्यमि॑ति प्राजाप॒त्य – [] 14

TS 2.6.3.2

-मि॑ति ब्रूया॒दया॑तयामा हि दे॒वानां॑ प्र॒जाप॑तिरिति छन्दा॑सि
दे॒वेभ्यो॑ऽपा॒क्राम॑न् न वोऽभा॒गानि॑ ह॒व्यं वक्ष्या॑म इति तेभ्य
ए॒त-च्च॑तु॒रव॑त्त-म॒धार॑यन् पु॒रोऽनु॑वाक्यायै या॒ज्यायै॑ दे॒वता॑यै
वषट्का॑राय यच्चतु॒रव॑त्तं जु॒होति॑ छन्दा॑स्ये॒व तत् प्री॑णाति तान्यस्य

प्री॒तानि॑ दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं॑ व॒हन्त्यङ्गि॑र॒सो वा॑ इ॒त उ॒त्त॒माः सु॒वर्गं॑

लौ॒क॒मा॒यन् तदृ॑षयो य॒ज्ञवा॒स्त्वभ्य॑वा॒यन् ते॑ – [] 15

TS 2.6.3.3

ऽप॒श्यन् पु॒रोडा॑शं कूर्मं भू॒तꣳ सर्प॑न्तं तम॑ब्रुवन्निन्द्रा॒य ध्रि॒यस्व॑
बृ॒हस्प॑तये ध्रि॒यस्व॑ विश्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यो॑ ध्रि॒यस्वेति॑ स नादि॑ध्रयत
तम॑ब्रुवन्न॒ग्नये॑ ध्रि॒यस्वेति॑ सौ॒ग्नये॑ऽदि॑ध्रयत यदा॒ग्नेयो॑ –

ऽष्टा॑कपालो – ऽमा॒वास्या॑यां च पौ॒र्ण॒मास्यां॑ चा॒च्युतो॑ भवति

सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्या॑भिजित्यै तम॑ब्रुवन् क॒थाऽहा॑स्था इत्यनु॑पा॒क्तो
ऽभू॒वमि॑त्यब्रवीद् – यथाऽक्षोऽनु॑पा॒क्तो – [] 16

TS 2.6.3.4

ऽवा॒च्छत्ये॑वमवा॑ ऽऽर॒मित्यु॑परि॒ष्टा – द॒भ्यज्या॑धस्ता – दु॒पा॒नक्ति॑ सु॒वर्ग॑स्य

लो॒कस्य॑ सम॑ष्ट्यै सर्वा॑णि क॒पाला॑न्यभि॑ प्रथयति ताव॑तः

पु॒रोडा॑शानमुष्मिन् लो॒केऽभि॑ जयति॑ यो विद॑ग्धः स नैर्ऋ॒तो

योऽशृ॑तः स रौ॒द्रो यः शृ॑तः स सदे॒वस्तस्मा॑दविद॑हता शृ॒तंकृ॑त्यः

सदे॒व॒त्वाय॒ भस्म॑नाऽभि॒ वास॑यति॒ तस्मा॑न्मा॒ꣳ सेना॑स्थि॒ छन्नं॑

वे॒दे॒नाभि॑ वासयति॒ तस्मा॑त् - [] 17

TS 2.6.3.5

केशैः॑ शिरः॑ छन्नं॑ प्रच्यु॒तं वा॑ ए॒तद॒स्माल् लो॒काद॑गतं॒ देव॑लोकं
यच्छृ॒तꣳ ह॒विर॑नभि॒घारि॑त-मभि॒घार्यो॑द्-वास॑यति॒ देव॑त्रै॒वैन॑द्-गम॑यति॒
यद्ये॒कं क॒पालं॑ नश्ये॒देको॑ मा॒सः सँव॑त्सरस्या॒नवे॑तः स्यादथ॒ यज॑मानः
प्रमी॑येत॒ यद् द्वे॑ नश्ये॒तां द्वौ॑ मा॒सौ सँव॑त्सरस्या॒नवे॑तौ स्याता॒मथ॒
यज॑मानः प्रमी॑येत स॒ङ्ख्या॑योद्-वास॑यति॒ यज॑मानस्य - [] 18

TS 2.6.3.6

गोपी॑थाय॒ यदि॑ नश्ये॒दाश्वि॑नं॒ द्विक॑पालं॒ निर्व॑पेद् द्यावापृथि॒व्य-
मे॒कक॑पालम॒श्विनौ॑ वै दे॒वानां॑ भिष॒जौ ताभ्या॑मे॒वास्मै॑ भेष॒जं
करो॑ति द्यावापृथि॒व्य ए॒कक॑पालो भवत्य॒नयो॒र्वा ए॒तन्न॑श्यति॒ यन्न॑श्य-
त्य॒नयो॒रेवैन॑द्-विन्दति॒ प्रति॑ष्ठित्यै ॥ 19

(प्रजा॑पत्यं - ते - ऽक्षोऽनु॑पा॒क्तो - वे॒दे॒नाभि॑ वास॑यति॒ तस्मा॑द् -
यज॑मानस्य - द्वात्रिं॑शच्च) (A3)

TS 2.6.4.1

दे॒वस्य॑ त्वा स॒वि॒तुः प्र॒स॒व इति॑ स्फ्य॒मा द॒त्ते प्र॒सू॒त्या अ॒श्विनौ॑
 ब॒हु॒भ्यामि॒त्याहा॑-श्विनौ॑ हि दे॒वाना॑म॒ध्व॒र्यू आस्तां॑ पू॒ष्णो
 ह॒स्ता॒भ्यामि॒त्याह॑ य॒त्यै श॒तभृ॑ष्टिर॒सि वा॒नस्प॒त्यो द्वि॒षतो॑ व॒ध इत्या॑ह
 व॒ज्रमे॒व तथ् स॒ञ्ज॑यति॒ भ्रातृ॑व्याय प्र॒हरि॑ष्यन्थ् स्त॒म्ब
 य॒जुर्. ह॒रत्ये॒ताव॑ती वै पृ॒थि॒वी या॒वती॑ वे॒दिस्त॑स्या ए॒ताव॑त ए॒व
 भ्रातृ॑व्यं निर्भ॑जति - [] 20

TS 2.6.4.2

तस्मा॒न्नाभा॑गं निर्भ॑जन्ति त्रि॒र्ह॒रति॑ त्रय॒ इमे॒ लो॒का ए॒भ्य ए॒वैनं॑
 लो॒केभ्यो॑ निर्भ॑जति तू॒ष्णीं च॒तुर्थ॑ञ् ह॒रत्य॑परि॒मिता॑दे॒वैनं॑
 निर्भ॑जत्यु॒द्धन्ति॑ यदे॒वास्या॑ अमे॒द्ध्यं तद॑प॒ ह॒न्त्यु॒द्धन्ति॑
 तस्मा॒दोष॑धयः॒ परा॑ भवन्ति मू॒लं छि॑नन्ति भ्रातृ॑व्यस्यै॒व मू॒लं छि॑नन्ति
 पि॒तृदे॒वत्याऽति॑खा॒तेय॑तीं ख॒नति॑ प्र॒जाप॑तिना - [] 21

TS 2.6.4.3

य॒ज्ञमु॒खेन॑ संमि॒ता॒मा प्र॑ति॒ष्ठायै॑ ख॒नति॑ य॒ज॒मान॑मे॒व प्र॑ति॒ष्ठां ग॑मयति
 दक्षि॑णतो व॒र्षी॑यसीं करोति दे॒वय॑जनस्यै॒व रू॒पम॑कः पु॒रीष॑वतीं करोति

प्र॒जा॒वै प॒श॒वः पु॒री॒षं प्र॒ज॒यै॒वैनं॑ प॒शु॒भिः पु॒री॒ष॒वन्तं॑ क॒रोत्यु॒त्तरं॑ परि॒ग्राहं॑
परि॑ गृ॒ह्णात्ये॒ता॒वती॑ वै पृ॒थि॒वी या॒वती॑ वे॒दि॒स्तस्या॑ ए॒ता॒वत॑ ए॒व भ्रातृ॑व्यं
नि॒र्भ॒ज्याऽऽत्म॑न॒ उत्तरं॑ परि॒ग्राहं॑ परि॒गृ॒ह्णाति॑ कू॒रि॒म॒व वा – [] 22

TS 2.6.4.4

ए॒तत् क॒रोति॑ यद्वे॒दिं क॒रोति॑ धा अ॒सि स्व॒धा अ॒सीति॑ यो॒यु॒ष्यते॑
शा॒न्त्यै प्रो॒क्षणी॑रा सा॒दय॑त्यापो वै रक्षो॒घ्नी रक्ष॑साम॒प॒ह॒त्यै
स्फ्य॑स्यव॒र्त्मन्॑थ सा॒दय॑ति य॒ज्ञस्य॑ स॒न्तत्यै॑यं द्वि॒ष्यात्
तं ध्या॑येच्छु॒चैवैन॑म॒र्पय॑ति ॥ 23

(भ॒जति॑ – प्र॒जाप॑तिने – व वै – त्रय॑स्त्रि॒ंशच्च॑) (A4)

TS 2.6.5.1

ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो वद॑न्त्य॒द्भिर्-ह॒वीं॒षि प्रौ॒क्षीः के॒नाप॑ इति ब्र॒ह्म॒णेति॑
ब्रू॒याद॒द्भि-ह्वै॑व ह॒वीं॒षि प्रो॒क्षति॑ ब्र॒ह्म॒णाऽप॑ इ॒द्ध्मा॒बर्हिः॑ प्रो॒क्षति॑
मे॒द्ध्यमे॒वैन॑त् क॒रोति॑ वे॒दिं प्रो॒क्षत्यृ॒क्षा वा ए॒षाऽलो॒मका॑ऽमे॒द्ध्या
यद्-वे॒दिर्मे॒द्ध्या-मे॒वैनां॑ क॒रोति॑ दि॒वे त्वाऽन्त॑रि॒क्षाय॑ त्वा पृ॒थि॒व्यै
त्वेति॑ बर्हि॒रासा॑द्य प्रो – [] 24

TS 2.6.5.2

–क्ष॒त्येभ्य॑ ए॒वैन॑ल्लो॒केभ्यः॑ प्रोक्ष॑ति कू॒रमि॑व वा ए॒तत् करो॑ति यत्
 खन॑त्यपो नि॒नय॑ति शान्त्यै॑ पु॒रस्ता॑त् प्र॒स्तरं॑ गृ॒ह्णाति॑ मु॒ख्यमे॒वैनं॑
 करो॑ती॒यन्तं॑ गृ॒ह्णाति॑ प्र॒जाप॑तिना यज्ञ॒मुखे॑न सं॒मितं॑ ब॒र्हिः स्तृ॑णाति
 प्र॒जा वै ब॒र्हिः पृ॑थि॒वी वेदिः॑ प्र॒जा ए॒व पृ॑थि॒व्यां
 प्रति॑ष्ठापयत्यनतिदृ॒श्नं स्तृ॑णाति प्र॒जयै॒वैनं॑ प॒शुभि॑रनतिदृ॒श्नं

करो – [] 25

TS 2.6.5.3

–त्यु॒त्तरं॑ ब॒र्हिषः॑ प्र॒स्तरं॑ सा॒दय॑ति प्र॒जा वै ब॒र्हि र्यज॑मानः
 प्र॒स्तरो॑यजमान–मे॒वाय॑जमा॒ना–दु॒त्तरं॑ करो॑ति तस्मा॒द्–
 यज॑मा॒नोऽय॑जमा॒नादु॒त्तरोऽन्त॑र्दधाति॒ व्यावृ॑त्या अ॒नक्ति॑ ह॒विष्कृ॑तमे॒वैनं॑
 सु॒वर्गं॑ लो॒कं ग॑मयति॒ त्रेधा॑ऽनक्ति॒ त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒भ्य ए॒वैनं॑
 लो॒केभ्योऽन॑क्ति॒ न प्र॑ति शृ॒णाति॒ यत् प्र॑तिशृ॒णीया॑दनू॒र्ध्वं भा॒वुकं॑
 यज॑मानस्य स्यादु॒परी॑व प्र॒ हर – [] 26

TS 2.6.5.4

–त्यु॒परी॒व हि सु॒वर्गो॑ लो॒को निय॑च्छति वृ॒ष्टिमे॒वास्मै॑ निय॑च्छति
नात्य॑ग्रं प्र ह॒रेद्य॑दत्य॒ग्रं प्र॒हरे॑द–त्यासा॒रिण्य॑द्ध्व॒र्यो–र्नाशु॑का स्यान्न
पु॒रस्ता॑त् प्रत्य॒स्येद्य॑त् पु॒रस्ता॑त् प्रत्य॒स्येथ् सु॒वर्गाल्लो॒काद्–यज॑मानं
प्रति॑ नुदे॒त् प्राञ्चं॑ प्र॒हरति॑ यज॒मानमे॒व सु॒वर्गं लो॒कं गम॑यति न
विष्व॑ञ्चं वि॒ युया॑द्–यद्–विष्व॑ञ्चं वि॒युया॑थ् – [] 27

TS 2.6.5.5

स्त्र्य॑स्य जायेतो॒र्ध्वमु॒द्यौत्यू॒र्ध्वमि॑व हि पु॒ंसः पु॒माने॒वास्य॑ जायते
यथ् स्प्ये॑न वोप॒वेषे॑ण वा यो॒युप्ये॑त स्तृ॒तिरे॒वास्य॑ सा ह॒स्तेन॑ यो॒युप्ये॑ते
यज॑मानस्य गोपी॒थाय॑ ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति किं य॒ज्ञस्य॑ यज॒मान
इति॑ प्र॒स्तर॑ इति॒ तस्य॑ क्व सु॒वर्गो लो॒क इत्या॑हवनी॒य इति॑ ब्रूया॒द्यत्
प्र॒स्तर॑माहवनी॒ये प्र॒हरति॑ यज॒मानमे॒व – [] 28

TS 2.6.5.6

सु॒वर्गं लो॒कं गम॑यति वि वा ए॒तद्–यज॑मानो लि॒शते॑ यत् प्र॒स्तरं
यो॒युप्य॑न्ते ब॒र्हि॒रनु॑ प्र॒हरति॑ शान्त्या॒ अनार॑म्भ॒ण इ॒व वा ए॒तर्ह्य॑द्ध्व॒र्युः
स ई॒श्वरो॑ वे॒पनो॑ भ॒वितो॑र्ध्व॒वा ऽसी॑ती॒माम॒भि मृ॑शती॒यं वै

ध्रु॒वाऽस्यामे॒व प्र॒ति॒ति॒ष्ठति॒ न वे॒प॒नो भव॒त्यगा॑(३)न॒ग्नीदि॒त्याह॒
यद्ब्रू॒याद्-ग॒न्ना॒ग्निरि॒त्य () -ग्ना॒व॒ग्निं ग॒मये॒न्नि र्य॑ज॒मान॑
सु॒व॒र्गा॒ल्लो॒काद्-भ॒जे॒द॒ग॒न्नित्ये॒व ब्रू॒याद्-य॑ज॒मानमे॒व सु॒व॒र्गं
ँलोकं॑ ग॒मय॑ति ॥ 29

(आ॒सा॒द्य प्रा - न॑ति॒दृ॒श॒नं करो॑ति - ह॒रति॑ - वि॒यु॒याद् -
य॑ज॒मानमे॒वा-ऽग्नि॑रि॒ति - स॒प्तद॑श च) (A5)

TS 2.6.6.1

अ॒ग्नेस्त्रयो॒ ज्याया॑ँसो॒ भ्रा॒तर आ॒सन् ते दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं वँह॑न्तः
प्रा॒मी॒यन्त॑ सो॒ऽग्नि॑र॒बिभे॑दित्थं वँवा॒व स्य आ॒र्ति॒माऽरि॑ष्यतीति स
नि॒ला॒य॒त सो॒ऽपः प्रा॑वि॒शत् तं दे॒वताः॑ प्रै॒षमै॑च्छन् तं म॒थ्स्यः॑ प्रा॒ब्रवी॑त्
तम॑श॒प॒द्धि॒याधि॑या त्वा व॒द्ध्य॑ासु॒र्यो मा प्रा॑वोच इति तस्मा॒न्मथ्स्यं॑
धि॒याधि॑या घ्नन्ति श॒प्तो - [] 30

TS 2.6.6.2

हि तम॑न्ववि॒न्दन् तम॑ ब्रुव॒न्नुप॑ न आ॒ वर्त॑स्व ह॒व्यं नो॒ वहे॑ति
सो॒ऽब्रवी॑द्वरं वँवृ॒णौ यदे॒व गृ॑ही॒तस्या॑हु॒तस्य॑ब॒हिः परि॑धि॒ स्कन्दा॑त् तन्मे

भ्रात॑रूणां भा॒ग॒धे॒य॒म॒स॒दि॒ति॒ तस्मा॒द्यद् गृही॑तस्याहु॒तस्य॑ ब॒हिः परि॒धि
स्क॒न्द॒ति॒ तेषां॑ तद्-भा॒ग॒धे॒यं ता॒ने॒व ते॒न प्री॑णाति परि॒धीन् परि॑ दधाति
रक्ष॑साम॒प॒ह॒त्यै स॒ ऽस्पर्श॑यति - [] 31

TS 2.6.6.3

रक्ष॑साम॒न॒न्व॒व॒चा॒रा॒य न पु॒रस्ता॒त् परि॑ दधा॒त्यादि॒त्यो ह्ये॒वो॒द्यन् पु॒रस्ता॒द्-
रक्षा॒॑स्य॒प॒ह॒न्त्यू॒र्ध्वे स॒मि॒धा॒वा द॑धा॒त्यु॒परि॑ष्ठादे॒व रक्षा॒॑स्य॒प॒ ह॒न्ति
य॒जुषा॑ऽन्यां तू॒ष्णी॒म॒न्यां मि॒थु॒न॒त्वा॒य द्वे आ॑ दधाति द्वि॒पाद्-य॑ज॒मानः
प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो व॑दन्ति स त्वै य॑जेत यो य॒ज्ञस्या॑ऽऽर्त्या वसी॑यन्थ्
स्या॑दि॒ति भू॑प॒तये॒ स्वाहा॒ भुव॑न॒प॒तये॒ स्वाहा॒ भू॒तानां॑ - [] 32

TS 2.6.6.4

प॒तये॒ स्वा॒हे॒ति स्क्व॑न्नम॒नु म॑न्त्रयेत य॒ज्ञस्यै॒व तदा॑र्त्या य॒ज॒मानो
वसी॑यान् भ॒वति॒ भू॒यसी॒र्हि दे॒वताः॑ प्री॒णाति॑ जा॒मि वा ए॒तद्-य॒ज्ञस्य॑
क्रि॒यते॒ यद॒न्व॒ञ्चौ पु॒रो॒डा॒शा वु॒पा॒श्शु॒या॒ज॒म॒न्तरा॑ य॒ज॒त्यजा॑मि॒त्वा॒याथो
मि॒थु॒न॒त्वा॒याग्नि॑रमु॒ष्मिन् लो॒क आसी॑द्-य॒मोऽस्मिन्॑ ते दे॒वा
अ॒ब्रु॒वन्ने॒तेमौ॑ वि पर्यू॑हा॒मे॒त्यन्ना॑द्ये॒न दे॒वा अ॒ग्नि - [] 33

TS 2.6.6.5

–मु॒पाम॑न्त्रयन्त॒ राज्ये॑न॒ पि॒तरो॑ य॒मं तस्मा॑द॒ग्नि॒ दे॒वाना॑मन्नादो य॒मः
पि॒तृणां॑ राजा॒ य ए॒वं वे॒द प्र॒राज्य॑मन्नाद्य॒–मा॒प्नोति॒ तस्मा॑ ए॒तद्–
भा॒ग॒धेयं॑ प्रायच्छन्॒ यद॒ग्नये॑ स्विष्ट॒कृते॑ ऽव॒द्यन्ति॒ यद॒ग्नये॑ स्विष्ट॒कृते॑
ऽव॒द्यति॑ भा॒ग॒धेये॑नैव तद्–रु॒द्रं स॒म॒दर्ध॑यति स॒कृत् स॒कृद॒व द्यति॑
स॒कृदि॒व हि रु॒द्र उत्त॑रा॒र्धाद॒व द्यत्ये॑षा वै रु॒द्रस्य॑ – [] 34

TS 2.6.6.6

दि॒ख् स्वा॒यामे॑व दि॒शि रु॒द्रं नि॒रव॑दयते द्वि॒रभि॑ घा॒रयति॑
चतु॑र॒वत्त॑स्याऽऽप॒त्यैप॑शवो वै पूर्वा॒ आहु॑तय ए॒ष रु॒द्रो यद॒ग्निर्यत्
पूर्वा॒ आहु॑ती॒रभि जुहु॑याद्–रु॒द्राय॑ प॒शून॑पि द॒ध्याद॑प॒शुर्य॑ज॒मानः
स्याद॑तिहाय॒ पूर्वा॒ आहु॑तीर्जुहोति प॒शूनां॑ गो॒पीथा॑य ॥ 35

(श॒प्तः – स्पर्श॑यति – भू॒ताना॑ – म॒ग्निं – रु॒द्रस्य॑ –

स॒प्तत्रिं॑शच्च) (A6)

TS 2.6.7.1

मनुः॑ पृथि॒व्या य॒ज्ञिय॑मैच्छत् स घृ॒तं नि॒षिक्त॑मविन्दत् सोऽब्र॑वीत्
कोऽस्ये॑श्वरो य॒ज्ञेऽपि॒ कर्तो॑रिति ताव॒ब्रूतां॑ मि॒त्रावरु॑णौ गो॒रेवाऽऽव॑मीश्वरौ

कर्तोः॑ स्व॒ इति॑ तौ॒ ततो॑ गा॒ꣳ समै॑रयता॒ꣳ सा यत्र॑ यत्र॑ न्यक्रामत्
ततो॑ घृ॒तमपी॑ड्यत॒ तस्माद्-घृ॑तप॒द्युच्यते॑ तदस्यै॒
जन्मो॑पहू॒तꣳ रथ॑न्तरꣳ सह॒ पृथि॑व्येत्याहे - [] 36

TS 2.6.7.2

-यं॑ वै रथ॑न्तरमि॒मामे॒व स॒हान्नाद्-ये॒नोप॑ ह्वयत॒ उप॑हूतं॒ वाम॑देव्यꣳ
स॒हान्तरि॑क्षेणे॒त्याह॑ प॒शवो॑ वै वाम॑देव्यं प॒शूने॒व स॒हान्तरि॑क्षे॒णोप॑ ह्वयत॒
उप॑हूतं बृ॒हथ् स॒ह दि॒वेत्या॑हैरं॒ वै बृ॒हदि॑रामे॒व स॒ह दि॒वोप॑ ह्वयत॒
उप॑हूताः स॒प्त हो॒त्रा इ॒त्याह॑ हो॒त्रा ए॒वोप॑ ह्वयत॒ उप॑हूता धे॒नुः-[] 37

TS 2.6.7.3

स॒हर्ष॑भेत्याह मि॒थुन॑मे॒वोप॑ ह्वयत॒ उप॑हूतो भ॒क्षः स॒खेत्या॑ह
सोम॑पी॒थमे॒वोप॑ ह्वयत॒ उप॑हूताँ(४) हो इ॒त्याहाऽऽत्मान॑मे॒वोप॑ ह्वयत॒
आ॒त्मा ह्यु॑पहू॒तानां॑ वसि॒ष्ठ इ॒डामु॑प ह्वयते प॒शवो॑ वा इ॒डा प॒शूने॒वोप॑
ह्वयते च॒तुरु॑प ह्वयते च॒तुष्पा॑दो हि प॒शवो॑ मा॒नवी॑त्याह
मनु॑र्ह्यता- [] 38

TS 2.6.7.4

–म॒ग्रे ऽप॒श्यद्–घृ॒तप॒दीत्या॑ह॒ य दे॒वास्यै॑ प॒दाद्–घृ॒तमपी॑ड्यत
तस्मा॑दे॒वमा॑ह॒ मैत्रा॑वरु॒णीत्या॑ह॒ मि॒त्रावरु॑णौ ह्ये॒नाꣳ स॒मैर॑यतां
ब्र॒ह्म दे॒वकृ॑त–मु॒पहू॑तमि॒त्याह॒ ब्रह्मै॒वोप॑ ह्य॒यते॒ दैव्या॑ अ॒ध्वर्य॑व
उ॒पहू॑ता उ॒पहू॑ता म॒नुष्या॑ इत्या॒ह दे॒वम॒नुष्या॑ने॒वोप॑ ह्य॒यते॒ य इ॒मं
य॒ज्ञम॒वान् ये य॒ज्ञप॑तिं व॒र्ध्ना॑नित्या॒ह – [] 39

TS 2.6.7.5

य॒ज्ञाय॑ चै॒व य॒जमा॑नाय॒ चा ऽऽशि॑ष॒मा शा॑स्त उ॒पहू॑ते द्या॒वापृ॑थि॒वी
इत्या॑ह द्या॒वापृ॑थि॒वी ए॒वोप॑ ह्य॒यते॒ पूर्व॑जे ऋ॒ताव॑री इत्या॒ह पूर्व॑जे ह्ये॒ते
ऋ॒ताव॑री दे॒वी दे॒वपु॑त्रे इत्या॒ह दे॒वी ह्ये॒ते दे॒वपु॑त्रे उ॒पहू॑तोऽयं
य॒जमा॑न इत्या॒ह य॒जमा॑नमे॒वोप॑ ह्य॒यत॒ उत्तर॑स्यां दे॒वय॒ज्याया॑मु॒पहू॑तो
भू॒यसि॑ ह॒विष्क॑रण उ॒पहू॑तो दि॒व्ये धा॑म॒न्नुप॑हूत – [] 40

TS 2.6.7.6

इत्या॑ह प्र॒जा वा उत्तरा॑ दे॒वय॒ज्या प॒शवो॑ भू॒यो ह॒विष्क॑रणꣳ सु॒वर्गो
लो॒को दि॒व्यं धा॑मे॒दम॑–सी॒दम॑सी॒त्येव॑ य॒ज्ञस्य॑ प्रि॒यं धा॑मो॒प ह्य॒यते
वि॒श्वम॑स्य प्रि॒य–मु॒पहू॑तमि॒त्याहा॑–छं॒बट्कार॑मे॒वोप॑ ह्य॒यते ॥ 41

(आह - धेनु- रेतां - वैर्धानित्याह - धामन्नुपहृत -
श्चतुस्त्रिंशच्च) (A7)

TS 2.6.8.1

पशवो वा इडा स्वयमा दत्ते काममेवाऽऽत्मना पशूनामा दत्ते न ह्यन्यः
कामं पशूनां प्रयच्छति वाचस्पतये त्वा हुतं प्राश्नामीत्याह वाचमेव
भागधेयेन प्रीणाति सदसस्पतये त्वा हुतं प्राश्नामीत्याह स्वगाकृत्यै
चतुरवत्तं भवति हविर्वै चतुरवत्तं पशवश्चतुरवत्तं यद्धोता

प्राश्नीयाद्धोता - [] 42

TS 2.6.8.2

ऽऽर्तिमाच्छेद्-यदग्नौ जुहुयाद्-रुद्राय पशूनपि दद्ध्यादपशुर्यजमानः
स्याद्-वाचस्पतये त्वा हुतं प्राश्नामीत्याह परोक्षमेवैन-ज्जुहोति
सदसस्पतये त्वा हुतं प्राश्नामीत्याह स्वगाकृत्यै प्राश्नन्ति तीर्थ एव
प्राश्नन्ति दक्षिणां ददाति तीर्थ एव दक्षिणां ददाति वि

वा एतद्यज्ञं - [] 43

TS 2.6.8.3

छिन्दन्ति॑ यन्म॑द्ध्यतः॑ प्रा॒श्नन्त्य॒द्भि-॑र्मा॒र्जयन्त॑ आ॒पो वै सर्वा॑ दे॒वता॑
दे॒वता॑भिरे॒व य॒ज्ञं सं तन्व॑न्ति दे॒वा वै य॒ज्ञाद्-॑रु॒द्रमन्त॑रायन्त्स
य॒ज्ञमवि॑द्ध्यत् तं दे॒वा अ॒भि स॒मगच्छ॑न्त कल्प॑तां न इ॒दमिति॑
तेऽब्रु॑वन्त् स्वि॑ष्टं वै न इ॒दं भ॑विष्यति य॒दिमं॑ रा॒धयि॑ष्याम इति॑ तथ्
स्वि॑ष्टकृतः॑ स्वि॑ष्टकृ॒त्त्वं तस्या॑ ऽऽवि॑द्धं नि - [] 44

TS 2.6.8.4

-र॑कृन्तन्. यवे॑न स॒मि॒तं तस्मा॑द्-य॒वमा॒त्रम॑व द्ये॒द्-यज्ज्या॑योऽव॒द्-
ये॒द्-रो॒पये॑त् तद्-य॒ज्ञस्य॑ यदु॒प च॑ स्तृणीया॒दभि॑
च घा॒रये॑दुभयतः स॒ञ्चा॒यि कुर्या॑दव॒दाया॑भि घा॒रय॑ति द्विः संप॑द्यते
द्वि॒पाद्-य॑ज॒मानः॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै यत् ति॒रश्ची॑न-म॒ति-ह॑रे॒दन॑भि-वि॒द्धं
य॒ज्ञस्या॑भि वि॒द्ध्येद॑ग्रेण॒ परि॑ हरति ती॒र्थेनै॒व परि॑ हरति॒ तत् पू॒ष्णे
पर्य॑हरन् तत् - [] 45

TS 2.6.8.5

पू॒षा प्रा॒श्य द॑तोऽरु॒णत् तस्मा॑त् पू॒षा प्र॑पि॒ष्टभा॑गोऽद॒न्तको॑
हि तं दे॒वा अ॑ब्रुवन् वि वा अ॒यमा॑र्ध्यप्रा॒शिन्त्रि॑यो वा अ॒यम॑भू॒दिति॑

तद्-बृहस्पतये पर्यहरन्थ् सोऽबिभेद्-बृहस्पतिरित्थं वाव स्य
 आर्तिमाऽरिष्यतीति स एतं मन्त्रमपश्यथ् सूर्यस्य त्वा चक्षुषा प्रति
 पश्यामीत्यब्रवीन्न हि सूर्यस्य चक्षुः - [] 46

TS 2.6.8.6

किं चन हिनस्ति सोऽबिभेत् प्रतिगृह्णन्तं मा हिऽसिष्यतीति
 देवस्य त्वा सवितुः प्रसवेऽश्विनौ बहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां
 प्रति गृह्णामीत्यब्रवीथ् सवितृप्रसूत एवैनद्ब्रह्मणा देवताभिः
 प्रत्यगृह्णाथ् सोऽबिभेत् प्राश्नन्तं मा हिऽसिष्यतीत्यग्नेस्त्वा
 ऽऽस्येन प्राश्नामीत्यब्रवीन्न ह्यग्नेरास्यं किञ्चन
 हिनस्ति सोऽबिभेत् - [] 47

TS 2.6.8.7

प्राशितं माहिऽसिष्यतीति ब्राह्मणस्योदरेणेत्य ब्रवीन्न हि ब्राह्मणस्योदरं
 किं चन हिनस्ति बृहस्पतेर्ब्रह्मणेति स हि ब्रह्मिष्ठोऽप वा एतस्मात्
 प्राणाः क्रामन्ति यः प्राशिन्नं प्राश्नात्यद्भि-मार्जयित्वा प्राणान्थ्

सं मृ॒शते॒ऽमृतं॑ वै प्रा॒णा अ॒मृत॒मापः॑ प्रा॒णाने॒व यथा॑स्त्वा॒नमु॒प
ह्वयते ॥ 48

(प्रा॒शनी॒याद्धोता॑ – य॒ज्ञं – नि – र॒हरन्त॑ – च॒क्षुः – रा॒स्यं किञ्च॑न
हि॒नस्ति॑ सोऽ॒बिभे॑ – च॒तुश्च॑त्वारि॒ंशच्च॑) (A8)

TS 2.6.9.1

अ॒ग्नी॒ध आ द॑धा-त्य॒ग्निमु॒खा-ने॒वर्तून् प्री॑णाति॒ समि॒धमा
द॒धात्यु॑त्तरा॒सा-माहु॑तीनां॒ प्रति॑ष्ठित्या॒ अथो॑ समि॒द्वत्ये॒व जु॑होति
परि॒धीन्थ् सं मा॑र्षि॒ पुना॑त्ये॒वैनान्थ् स॒कृथ् स॒कृथ् सं मा॑र्षि॒ परा॑डिव
ह्ये॒तर्हि॑ य॒ज्ञश्च॑तुः संप॑द्यते॒ चतु॑ष्पादः॒ पश॑वः॒ पशू॑ने॒वाव रु॑न्धे ब्र॒ह्मन्
प्र॒स्था॑स्याम॒ इत्या॑हात्र॒ वा ए॒तर्हि॑ य॒ज्ञः श्रि॒तो – [] 49

TS 2.6.9.2

यत्र॑ ब्र॒ह्मा यत्रै॒व य॒ज्ञः श्रि॒तस्त॑त ए॒वैन॑मा र॒भते॑ यद्ध॒स्तेन॑
प्र॒मीवै॑द्वेप॒नः स्या॑द्यच्छी॒र्ष्णा शी॑र्ष॒क्तिमा॑न्थ्-स्या॒द्यत् तू॑ष्णीमासी॒ता
ऽसंप्र॑त्तो॒ य॒ज्ञः स्या॑त् प्रति॒ष्ठेत्ये॒व ब्रू॑याद्-वा॒चि वै य॒ज्ञः श्रि॒तो यत्रै॒व

य॒ज्ञः श्रि॒तस्त॑त ए॒वैन॑ꣳ सं प्र य॒च्छति॑ दे॒व स॑वि॒तरे॒तत् ते॑

प्रा – [] 50

TS 2.6.9.3

–ऽहे॒त्याह॑ प्र॒सू॒त्यै बृ॒हस्प॑ति॒ ब्र॒ह्मे॒त्याह॑ स हि ब्र॒ह्मि॒ष्ठः स य॒ज्ञं
पा॒हि स य॒ज्ञप॑तिं पा॒हि स मां पा॒ही॒त्याह॑ य॒ज्ञाय॑ यज॒माना॑याऽऽत्म॒ने
तेभ्य॑ ए॒वाऽऽशि॒षमा॑ शा॒स्तेऽना॑र्त्या आ॒श्राव्याऽऽह॑ दे॒वान् य॒जेति॑
ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो वद॑न्ती॒ष्टा दे॒वता॑ अथ॑ क॒तम॑ ए॒ते दे॒वा इति॑ छन्दा॑ꣳसीति॑

ब्रूयाद्–गाय॒त्रीं त्रि॒ष्टुभं॑ – [] 51

TS 2.6.9.4

जग॑ती॒मित्य॑थो ख॒ल्वाहु॑र्ब्रा॒ह्मणा॑ वै छन्दा॑ꣳसीति॑ ता॒नेव॑ तद्–य॒जति॑
दे॒वानां॑ वा॒ इष्टा॑ दे॒वता॑ आ॒सन्न॑था॒ग्निर्नो॑द॒ज्वल॑त् तं दे॒वा
आहु॑तीभि–र॒नूया॑जे॒ष्वन्व–वि॒न्दन् य॑द॒नूया॑जान् यज॑त्य॒ग्निमे॒व तथ्
समि॑न्ध ए॒तदु॒र्वे ना॑माऽऽ*सु॒र आ॑सी॒थ् स ए॒तर्हि॑ य॒ज्ञस्या॑
ऽऽशि॒षम॑वृ॒ङ्क्ते यद् ब्रू॑यादे॒त – [] 52

TS 2.6.9.5

—दु॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी भ॒द्र—म॒भू॒दित्ये॑तदु॒—मे॒वाऽऽसुरं॑ य॒ज्ञस्याऽऽशि॑षं
 गमये॒दिदं॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी भ॒द्रम॒भू॒दित्ये॑व ब्रू॒याद्—य॒ज॒मान॒मे॒व
 य॒ज्ञस्याऽऽशि॑षं गमय॒त्या॒ध्मं सू॒क्तवा॒कमु॒त न॒मोवा॒कमि॒—
 त्या॒हे॒दम॒राथ्—स्मे॒ति वा॒वैत॒दाहो॑प॒श्रितो॑ दि॒वः पृ॒थि॒व्यो॒रित्या॑ह
 द्या॒वापृ॑थि॒व्योर्.हि॑ य॒ज्ञ उ॒प॒श्रित॑ ओ॒मन्व॑ती तेऽस्मिन् य॒ज्ञे य॒ज॒मान॒
 द्या॒वापृ॑थि॒वी — [] 53

TS 2.6.9.6

स्ता॒मित्या॑हा ऽऽशि॑षमे॒वैता॒मा शा॒स्ते यद्ब्रू॒याथ् सू॒पाव॒साना॑ च
 स्व॒द्ध्यव॒साना॑ चेति प्र॒मायु॑को य॒ज॒मानः॑ स्याद्य॒दा हि प्र॒मीय॑ते
 ऽथे॒मामु॑पाव॒स्यति॑ सू॒पच॒रणा॑ च स्व॒धिच॒रणा॑ चेत्ये॒व ब्रू॒याद्—
 वरी॑यसीमे॒वास्मै॑ गव्यू॒तिमा॑ शा॒स्ते न प्र॒मायु॑को भवति
 तयो॒रावि॒द्यग्नि॒रिदं॑ ह॒विर॒जुष॑तेत्या॒ह या अया॑क्ष्म — [] 54

TS 2.6.9.7

दे॒वता॑स्ता अ॒रीर॒धामे॑ति वा॒वैत॒दाह॑ यन्न नि॒र्दि॒शेत् प्र॒ति॒वेशं॑ य॒ज्ञस्या॒
 ऽऽशी॑र्गच्छे॒दा शा॒स्तेऽयं॑ य॒ज॒मानो॑ऽसा॒वित्या॑ह नि॒र्दि॒श्यै॒वैनं॑ सु॒वर्गं॑

लोकं॑ ग॒मय॒त्यायु॒रा शा॒स्ते सु॒प्रजा॒स्त्वमा॒ शा॒स्त इ॒त्याहा ऽशि॒षमे॒वै
ता॒मा शा॒स्ते स॒जात॒वन॒स्यामा॒ शा॒स्त इ॒त्याह प्रा॒णा वै स॒जाताः

प्राणानेव – [] 55

TS 2.6.9.8

नान्त॑रेति॒ तद॒ग्नि॒र्दे॒वो दे॒वेभ्यो॑ व॒नते॑ व॒यम॒ग्नेर्मा॒नुषा॑ इ॒त्याहा॒ग्नि॒र्दे॒वेभ्यो॑
व॒नुते॑ व॒यं म॒नुष्यै॑भ्य इति॒ वावै॑तदा॒हेह ग॒तिर्वा॒मस्ये॒दं च न॑मो
दे॒वेभ्य॑ इ॒त्याह याश्चै॑व दे॒वता॑ य॒जति॑ याश्च॒ न ता॑भ्य ए॒वोभ्यी॑भ्यो
नम॑स्करोत्या॒त्मनो॑ऽना॒त्यै ॥ 56

(श्रितः – ते प्र – त्रिष्टुभ – मेतद् – द्यावापृथिवी – या अयाक्ष्म –

प्राणानेव – षट्चत्वारिंशच्च) (A9)

TS 2.6.10.1

दे॒वा वै य॒ज्ञस्य॑ स्व॒गाक॒र्तारि॑ न॒विन्दन्॑ ते शँ॒युं बा॒र्हस्प॒त्यम॑ब्रुवन्नि॒मं
नो य॒ज्ञꣳ स्व॒गा कु॒र्विति॑ सोऽब्र॒वीद्व॑रं वृ॒णै यदे॒वा-ब्रा॒ह्मणो॑क्तो-
ऽश्र॑द्धानो य॒जातै॑ सा मे य॒ज्ञस्याऽऽशी॑रस॒दिति॑ तस्मा॒द्-

यद॑ब्रा॒ह्म॒णो॒क्तोऽश्र॑द्धा॒नो य॑ज॒ते श॑ँयु॒मेव॑ तस्य॒ बार्ह॑स्प॒त्यं य॑ज्ञ॒स्या
ऽऽशी॑र्ग॒च्छत्ये॑तन्ममेत्यब्रवीत् किं मे॑ प्र॒जाया॑ – [] 57

TS 2.6.10.2

इति॑ योऽप॒गुरा॑तै॒ शते॑न या॒तया॑द्यो नि॒हन॑त् स॒हस्रे॑ण या॒तया॑द्यो लो॒हितं
क॒रव॑द्यावतः प्र॒स्क॒द्य पा॒ञ्च॒सून्थ॑ सं गृ॒ह्णात् ता॑वतः सँव॒थ्स॒रान्
पि॒तृलो॒कं न प्र॑जा॒नादि॑ति तस्मा॑द्-ब्रा॒ह्म॒णाय॑ नाप॒ गुरे॑त न नि ह॒न्यान्
लो॒हितं कुर्या॑दे॒ताव॑ता है॒नसा॑ भवति॒ तच्छँ॑योरा वृ॒णीम॑ह इत्याह

य॒ज्ञमे॒व तथ् स्व॒गा क॑रोति॒ त – [] 58

TS 2.6.10.3

-च्छँ॑योरा वृ॒णीम॑ह इत्याह श॑ँयु॒मेव॑ बार्ह॑स्प॒त्यं भा॒गधे॑येन
सम॑दर्धयति गा॒तुं य॑ज्ञाय गा॒तुं य॑ज्ञप॒तय॑ इत्याहा ऽऽशि॒षमे॒वै ता॑मा
शा॒स्ते सो॑मं य॑जति॒ रेत॑ ए॒व तद्-द॑धाति॒ त्वष्टा॑रं य॑जति॒ रेत॑ ए॒व हि॒तं
त्वष्टा॑ रू॒पाणि॑ वि॒ करो॑ति दे॒वानां॑ प॒त्नीर्य॑जति मिथु॒नत्वा॑याग्निं गृ॒हप॑तिं
य॑जति॒ प्रति॑ष्ठित्यै जा॒मि वा ए॒तद्-य॑ज्ञ॒स्य क्रि॑यते – [] 59

TS 2.6.10.4

यदा॑ज्ये॒न प्र॒याजा॑ इ॒ज्यन्त॑ आ॒ज्ये॒न प॒त्नीसँ॑याजा ऋ॒चम॑नूच्य
प॒त्नीसँ॑या॒जाना॑मृ॒चा य॒जत्य॑जामि॒त्वाया॑थो मि॒थुन॑त्वाय॒ पङ्क्ति॑ प्रा॒यणो॑ वै
य॒ज्ञः प॒ङ्क्त्यु॑दयनः पञ्च॑ प्र॒याजा॑ इ॒ज्यन्ते॑ च॒त्वारः॑ प॒त्नीसँ॑याजाः
स॒मिष्ट॑य॒जुः पञ्च॑मं प॒ङ्क्ति॑मे॒वानु॑ प्र॒यन्ति॑ प॒ङ्क्ति॑मनू॒द्यन्ति॑ ॥ 60

॥
(प्र॒जायाः॑ – करो॒ति तत् – क्रि॑यते – त्रय॑स्त्रि॒ंशच्च॑) (A10)

TS 2.6.11.1

यु॒क्ष्वाहि॑ दे॒वहू॑तमा॒ञ् अश्वा॑ञ् अ॒ग्ने र॒थीरि॑व ।
नि॒ होता॑ पू॒र्व्यः स॒दः ॥
उ॒त नो॑ दे॒व दे॒वाञ् अ॒च्छा वो॑चो वि॒दुष्ट॑रः ।
श्र॒द्धिश्चा॑ वा॒र्या कृ॑धि ॥
त्वञ् ह॒ यद्य॑वि॒ष्ट्य स॑हसः सू॒नवा॑हुत ।
ऋ॒तावा॑ य॒ज्ञियो॑ भुवः ॥
अ॒यम॒ग्निः स॑ह॒स्रिणो॑ वा॒जस्य॑ श॒तिन॒स्पतिः॑ ।
मू॒र्धा क॒वी र॒यीणां॑ ॥

तं ने॒मि॒मृ॒भवो॑ य॒था ऽऽन॑मस्व स॒हू॒ति॒भिः ।

ने॒दी॒यो य॒ज्ञ - [] 61

TS 2.6.11.2

—म॒ङ्गि॒रः ॥

तस्मै॑ नू॒ नम॑भि॒द्यवे॑ वा॒चा वि॒रूप॑ नित्यया ।

वृ॒ष्णे चो॑दस्व सु॒ष्टुतिं॑ ॥

कमु॑ ष्वि॒दस्य॑ से॒नया॑ ऽग्ने॒रपा॑कचक्षसः ।

प॒णिं गो॑षु स्तरामहे ॥

मा नो॑ दे॒वानां॑ वि॒शः प्र॒स्ना॒तीरि॑वो॒स्राः ।

कृ॒शं न हा॑सु॒रघ्नियाः॑ ॥

मा नः॑ सम॒स्य दू॒ढ्यः परि॑द्वेषसो अ॒ह॒तिः ।

ऊ॒र्मि॒र्न ना॒वमा॑ वधीत् ॥

नम॑स्ते अ॒ग्न ओ॒जसे॑ गृ॒णन्ति॑ दे॒व कृ॒ष्टयः॑ ।

अ॒मै - [] 62

TS 2.6.11.3

—र॒मि॒त्रम॑र्दय ॥
कु॒वि॒त्सु॒नो ग॑वि॒ष्टये॑ऽग्ने सँ॒वे॒षि॒षो र॒यिं ।
उ॒रु॒कृ॒दु॒रु ण॑स्कृ॒धि ॥
मा नो अ॒स्मिन् म॑हा॒धने॑ प॒रा व॑र्ग॒भार॑भृ॒द्यथा ।
सँ॒वर्ग॑ꣳ सꣳ र॒यिं ज॑य ॥
अ॒न्यम॑स्मद्भिया इ॒यम॑ग्ने सि॒षक्तु॑ दु॒च्छु॒ना ॥
व॒र्धा नो अ॑मव॒च्छवः॑ ॥
यस्या॑जु॒षन्न॑म॒स्विनः॑ श॒मीम॑दु॒र्मख॑स्यवा ।
तं घे॒दग्नि॑र्वृ॒धाऽव॑ति ॥
प॒रस्या॑ अ॒धि — [] 63

TS 2.6.11.4

सँ॒वतो॑ऽव॒राꣳ अ॒भ्या तर॑ ।
य॒त्राह॑म॒स्मि ताꣳ अ॒व ॥
वि॒द्म॒हि ते पु॒रा व॒यम॑ग्ने पि॒तुर्य॑थाव॒सः ।

अ॒धा ते सु॒म्नमी॑महे ॥

य उ॒ग्र इ॒व श॒र्य॒हा ति॒ग्मशृ॑ङ्गो न व॒ञ्स॑गः ।

अ॒ग्ने पु॒रो रु॒रोजि॑थ ॥

सखा॑यः सं वः॑ सं य॒ञ्चमि॑ष॒ञ्च स्तो॑मं चा॒ग्नये॑ ॥

व॒र्षि॑ष्ठाय क्षि॒तीना॑मूर्जो न॒प्त्रे स॒हस्व॑ते ॥

स॒ञ्च स॒मिद्यु॑वसे वृष॒न्न () -ग्ने वि॒श्वा॒न्य॒र्य आ ।

इ॒डस्प॑दे स॒मिध्य॑से स नो व॒सू॒न्या भ॑र ।

प्र॒जाप॑ते >[1], स वे॒द>[2], सो॒मा पू॑षणे>[3], मौ दे॒वौ>[4] ॥ 64

(य॒ज्ञ - म॒मै - र॒धि - वृ॒ष - त्रेका॑न्न वि॒ञ्शति॑श्च) (A11)

TS 2.6.12.1

उ॒श॒न्तस्त्वा ह॒वाम॑ह उ॒श॒न्तः स॒मिधी॑महि ।

उ॒श॒न्नु॒शत॑ आ व॒ह पि॒तृन् ह॒विषे॑ अ॒त्तवे॑ ॥

त्व॒ञ्च सो॒म प्र॑चि॒कितो॑ मनी॒षा त्व॒ञ्च र॑जि॒ष्ठम॑नु ने॒षि प॒न्थां ॥

तव॑ प्र॒णीती॑ पि॒तरो॑ न इ॒न्दो दे॒वेषु॑ रत्न॑म भ॒जन्त॑ धी॒राः ॥

त्वया॑ हि नः॑ पि॒तरः॑ सोम॑ पूर्वे॑ क॒र्माणि॑ च॒क्रुः॑ पव॒मान॑ धी॒राः॑ ।

व॒न्वन्न॑वा॒तः प॒रिधी॑ꣳ र॒पोर्णु॑ वी॒रेभि॑र॒श्वैर्म॑घ॒वा भ॑वा - [] 65

TS 2.6.12.2

नः॑ ॥

त्वꣳ सोम॑ पि॒तृभिः॑ सँवि॒दानोऽनु॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी आ त॑तन्थ ।

तस्मै॑ त इ॒न्द्रो ह॒विषा॑ वि॒धेम॑ व॒यꣳ स्या॑म प॒तयो॑ रयी॒णां ॥

अ॒ग्निष्वा॑त्ताः पि॒तर ए॒ह ग॑च्छ॒त सदः॑ सदः॑ सद॒त सु॑प्रणी॒तयः॑ ।

अ॒त्ता ह॒वीꣳषि॑ प्र॒यतानि॑ ब॒र्हिष्य॑था र॒यिꣳ स॑र्ववी॒रं द॑धात॒न ॥

ब॒र्हिष॑दः पि॒तर ऊ॒त्यर्वा॑गि॒मा वो ह॒व्या च॑कृ॒मा जु॑षद्ध्वं॑ ।

त आ ग॒ताऽव॑सा शं॑ तमे॒नाथा॑स्मभ्यꣳ - [] 66

TS 2.6.12.3

शं॑ यो॒रर॑पो दधात ॥

आऽहं॑ पि॒तृन्थ॑ सु॒विद॑न्नाꣳ अ॒विथि॑स्मि नपा॒तं च॑ वि॒क्रम॑णं च वि॒ष्णोः॑ ।

ब॒र्हिष॑दो ये स्व॒धया॑ सु॒तस्य॑ भज॒न्त पि॒त्वस्त॑ इ॒हाऽग॑मि॒ष्ठाः ॥

उ॒पहू॑ताः पि॒तरः॑ सो॒म्यासो॑ ब॒र्हिष्ये॑षु नि॒धिषु॑ प्रि॒येषु॑ ।

त आ गमन्तु त इह श्रुवन्त्वधि ब्रुवन्तु ते अवन्त्वस्मान् ॥

उदीरतामवर उत् परास उन्मद्ध्यमाः पितरः सोम्यासः ।

असुं – [] 67

TS 2.6.12.4

य ईयुर वृका ऋतज्ञास्ते नोऽवन्तु पितरो हवेषु ॥

इदं पितृभ्यो नमो अस्त्वद्य ये पूर्वासो य उपरास ईयुः ।

ये पार्थिवे रजस्या निषत्ता ये वा नूनं सुवृजनासु विक्षु ॥

अथा यथा नः पितरः परासः प्रत्नासो अग्न ऋतमाशुषाणाः ।

शुचीदयन् दीधिति मुक्थशासः क्षामा भिन्दन्तो अरुणीरप व्रन् ॥

यदग्ने – [] 68

TS 2.6.12.5

कव्यवाहन पितृन् यक्ष्यतावृधः ।

प्र च हव्यानि वक्ष्यसि देवेभ्यश्च पितृभ्य आ ॥

त्वमग्न ईडितो जातवेदोऽवाङ्ढव्यानि सुरभीणि कृत्वा ।

प्रादाः पितृभ्यः स्वधया ते अक्षन्नद्धि त्वं देव प्रयता हवींषि ॥

मा॒त॒ली॒ क॒व्यै॒र्य॒मो॒ अ॒ङ्गि॒रो॒भि॒ बृ॒ह॒स्प॒ति॒र्. ऋ॒क्व॒भि॒ वा॒वृ॒धा॒नः॑ ।
या॒७श्च॑ दे॒वा वा॒वृ॒धुर्ये॑ च दे॒वान्थ् स्वा॒हा॒ऽन्ये॑ स्व॒धया॒ऽन्ये॑ म॒द॒न्ति॑ ॥ 69

TS 2.6.12.6

इ॒मं यँ॑ म प्र॒स्तर॑मा॒हि सी॒दा॒ङ्गि॒रो॒भिः॑ पि॒तृ॒भिः॑ सँ॒वि॒दा॒नः॑ ।
आ॒त्वा म॒न्त्राः॑ क॒वि॒श॒स्ता व॒ह॒न्त्वे॒ना रा॒जन् ह॒विषा॑ मा॒दय॑स्व ॥
अ॒ङ्गि॒रो॒भिरा॑ ग॒हि य॒ज्ञि॒ये॒भिर्य॑म॒ वैरू॒पैरि॒ह मा॒दय॑स्व ।
वि॒व॒स्व॒न्त॒७ हु॒वे यः॑ पि॒ता ते॒ऽस्मिन् य॒ज्ञे ब॒र्हिष्या॑ नि॒षद्य॑ ॥
अ॒ङ्गि॒र॒सो नः॑ पि॒तरो॑ न॒व॒ग्वा अ॒थर्वा॑णो भृ॒गवः॑ सो॒म्यासः॑ ।
तेषां॑ व॒य॒७ सु॒मतौ॑ य॒ज्ञिया॑ना॒मपि॑ भ॒द्रे सो॒म॒न॒से () स्या॑म ॥ 70

(भ॒वा - ऽस्म॒भ्य - म॒सुं - यँ॑द॒ग्ने - म॒द॒न्ति - सो॒म॒न॒स -
ए॒कं च॑) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(स॒मि॒ध - श्र॒क्षु॒षी - प्र॒जा॒प॒ति॒रा॒ज्यं - दे॒व॒स्य॒ स्फ्यं॑ - ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॒
ऽद्भि॑ - र॒ग्ने॒स्त्रयो॑ - म॒नुः पृ॒थि॒व्याः - प॒श॒वो - ऽग्नी॑धे - दे॒वा वै
य॒ज्ञस्य॑ - यु॒क्ष्वो - श॒न्त॒स्त्वा - द्वा॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(स॒मि॒धो॑ – या॒ज्या॑ – तस्मा॒न्नभा॒ङ्गः॑ – हि तमन्वि॑ – त्याह॑
प्र॒जा वा॑ – आ॒हेत्या॑ह – यु॒क्ष्वा हि॑ – स॒प्त॒तिः॑)

First and Last Padam of Sixth Prasnam of Kandam 2 :-

(स॒मि॒धः॑ – सौम॒न॒से॑ स्याम॑)

Kanda Korvai with starting Padams of Six Prasnas of Kandam 2 :-

(वा॒य॒व्यं॑ – प्र॒जा॒प॒ति॑ – रा॒दि॒त्ये॒भ्यो॑ – दे॒वा – वि॒श्वरू॑पः –
स॒मि॒धः॑ – षट्॑)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां द्वितीयकाण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ॥

॥ इति द्वितीयं काण्डं ॥

2.6.1 Appendix

2.6.11.4– प्रजापते>¹

प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जातानि परि ता बभूव ।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥
(Appearing in TS-1.8.14.2)

2.6.11.4– स वेद>²

स वेद पुत्रः पितरं स मातरं स सूनुर्भुवथ् स भुवत् पुनर्मघः ।
स द्यामौर्णोदन्तरिक्षं स सुवः स विश्वा भुवो अभवथ् स
आ*ऽभवत् ॥
(Appearing in TS - 2.2.12.1)

2.6.11.4 – सोमा पूषणे>³ , मौ देवौ>⁴

सोमापूषणा जनना रयीणां जनना दिवो जनना पृथिव्याः ।
जातौ विश्वस्य भुवनस्य गोपौ देवा अकृण्वन्नमृतस्य नाभिं ॥

इमौ देवौ जायमानौ जुषन्तेमौ तमाँसि गूहतामजुष्टा ।
आभ्यामिन्द्रः पक्वमामास्वन्तः सोमापूषभ्यां जनदुस्रियासु ॥

(Appearing in TS- 1.8.22.5)

Details of Anuvakam, Panchati and Padam for Kandam 2

	Anuvakam	Panchati	Padams
Prasna 1	11	65	3278
Prasna 2	12	71	3526
Prasna 3	14	56	2965
Prasna 4	14	48	2406
Prasna 5	12	74	3665
Prasna 6	12	70	3433
Totals	75	384	19273